

27.09.2022

Kokousaika 27.09.2022 15:30 - 18:01

Kokouspaikka Horisontti, Työpajankatu 8

Läsnä

Jäsenet

Rautava, Risto	varapuheenjohtaja
Borgarsdottir Sandelin, Silja	
Haglund, Mia	läsnä § 520-535, saapui 15:35
Kaleva, Atte	
Kivekäs, Otso	
Kuusela, Sami	
Nevanlinna, Tuomas	
Pasanen, Amanda	
Raatikainen, Mika	
Ahsanullah, Tarik	varajäsen
Koljonen, Olli-Pekka	varajäsen
Käyhkö, Oona	varajäsen
Turtiainen, Joonas	varajäsen

Muut

Lehmuskoski, Ville	kaupunkiympäristön toimialajohtaja läsnä § 524-535, saapui 16:45
Hyvärinen, Silja	hallintojohtaja
Nikunen, Esa	ympäristöjohtaja
Pudas, Kari	tekninen johtaja poissa: 525§
Randell, Mari	asiakkuusjohtaja
Haapanen, Sami	tonttipäällikkö
Manninen, Rikhard	maankäyttöjohtaja
Piimies, Marja	asemakaavapäällikkö
Putkonen, Reetta	liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö
Rajala, Pasi	yleiskaavapäällikkö
Santaoja, Tero	vs. kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö
Ravantti, Mikko	hallintopäällikkö
Mäntymäki, Heikki	viestintäpäällikkö
Lawrence, Sanna	vs. hallintoasiantuntija
Nöjd, Johanna	hallintosihteeri
Pisilä, Meri	lakimiesharjoittelija
Rangdell, Katriina	lakimies

27.09.2022

Salminen, Toni Ljungqvist, Jessica Hurme, Paula	ict-tukihenkilö nuorisoneuvoston edustaja maisema-arkkitehti asiantuntija läsnä § 523
Jääskä, Jussi	liikenneinsinööri asiantuntija läsnä § 524
Kinnunen, Paula	arkkitehti asiantuntija läsnä § 523
Kulpakko, Miikka	liikenneinsinööri asiantuntija läsnä § 520
Kyllästinen, Karri	erityisasiantuntija asiantuntija läsnä § 523
Leppälä Petri,	arkkitehti asiantuntija läsnä § 524
Reinikainen, Mikko	tiimipäällikkö asiantuntija läsnä § 523
Veikkolainen, Olga	liikenneinsinööri asiantuntija läsnä § 523
Vuoristo, Miika	arkkitehti asiantuntija läsnä § 523
Puheenjohtaja	
Risto Rautava	varapuheenjohtaja 518-535 §
Esittelijät	
Risto Rautava	varapuheenjohtaja 518 §
Silja Hyvärinen	vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja 519-523 §
Ville Lehmuskoski	kaupunkiympäristön toimialajohtaja 524-535 §

Pöytäkirjanpitäjä

27.09.2022

Johanna Nöjd

hallintosihteeri
518-535 §

27.09.2022

§	Asia	
518	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
519	Asia/2	Ilmoitusasiat
520	Asia/3	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän ryhmäaloitteesta koskien kaupungin laadittavia sääntöjä sähköpotkulaudoille Helsingissä
521	Asia/4	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Amanda Pasasen ym. valtuustoaloitteesta koskien Helsingin luonnon kokonaisheikentymättömyyden turvaamista vuoteen 2030 mennessä
522	Asia/5	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sami Muttilaisen ym. valtuustoaloitteesta tekojääkentän rakentamiseksi Tapulikaupungin liikuntapuistoon
523	Asia/6	Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle, Vattuniemen keskus (Vattuniemi, Lauttasaari, Kotkavuori) tarkistettu asemakaavan muutosehdotus (nro 12701)
524	Asia/7	Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle, Kiven silmäkuja 2:n (Myllypuro) tarkistettu asemakaavan muutosehdotus (nro 12682)
525	Asia/8	Finlandia-talon maanalaisen laajennuksen (Mannerheimintie 13e) asemakaavan muuttaminen (nro 12678)
526	Asia/9	Tyynenmerenkatu välillä Atlantinkatu–Länsisatamankatu, katusuunnitelman hyväksyminen, Jätkäsaari
527	Asia/10	Hämeentie välillä Kustaa Vaasan tie–Annalantie, katusuunnitelman hyväksyminen, Toukola, Vanhakaupunki
528	Asia/11	Vesipääskynkuja, Porttitie välillä Kontulantie–80 m Kontulantiestä itään ja Kontulantie välillä korttelinumerot 47164–47165, katusuunnitelmien hyväksyminen, Mellunkylä
529	Asia/12	Rakennuskiellon pidentäminen kantakaupungin alueilla (nro 12802)
530	Asia/13	Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle kaupungin liittymisestä Suomen Valoteknillinen Seura ry:n jäseneksi
531	Asia/14	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Saana Rossin ym. aloitteesta lisätä luonnonkasveja puistoihin

27.09.2022

ja istutuksiin

532	Asia/15	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Petra Malinin ym. valtuustoaloitteesta koskien lasten ja nuorten suojaamista UV-säteilyltä kaupungin palveluissa
533	Asia/16	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Anniina Iskaniuksen ym. valtuustoaloitteesta koskien riippumatonta selvitystä ja sanktiojärjestelmän luomista katujen kunnossapitoon
534	Asia/17	Oikaisuvaatimus teknisen johtajan huoneenvuokralain mukaista vuokrahyvitystä koskevasta päätöksestä 22.8.2022 (147 §)
535	Asia/18	Kaupunkiympäristölautakunnan viranomaisten 15.9.–21.9.2022 tekemien päätösten seuraaminen

27.09.2022

Asia/1

§ 518

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunkiympäristölautakunta päätti valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsen Olli-Pekka Koljosen ja varatarkastajaksi jäsen Tuomas Nevanlinnan.

Käsittely

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti puheenjohtajan ehdotuksesta valita pöytäkirjantarkastajaksi Eveliina Heinäluoman sijasta Olli-Pekka Koljosen ja varatarkastajaksi Tuomas Nevanlinnan.

Esittelijä

varapuheenjohtaja
Risto Rautava

Lisätiedot

Marianne Hirsikko, hallintosihteeri, puhelin: 310 64373
marianne.hirsikko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunkiympäristölautakunta päättää valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsen Eveliina Heinäluoman ja varatarkastajaksi jäsen Tuomas Nevanlinnan.

Esittelijä

apulaispormestari
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Marianne Hirsikko, hallintosihteeri, puhelin: 310 64373
marianne.hirsikko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

27.09.2022

Asia/1

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

27.09.2022

Asia/2

§ 519 Ilmoitusasiat

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti merkitä tiedoksi.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Marianne Hirsikko, hallintosihteeri, puhelin: 310 64373
marianne.hirsikko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Marianne Hirsikko, hallintosihteeri, puhelin: 310 64373
marianne.hirsikko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 520

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän ryhmäaloitteesta koskien kaupungin laadittavia sääntöjä sähköpotkulaudoille Helsingissä

HEL 2022-008074 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingissä on ollut tarjolla sähköpotkulautojen vuokrauspalvelua kevästä 2019 alkaen. Markkinaehtoinen palvelu perustuu kelluvaan järjestelmään, jossa vuokrattavien laitteiden pysäköinti kaupungin yleisille alueille ei vaadi kaupungilta erillistä lupaa. Sähköpotkulaudan käyttäjä löytää sopivan laitteen sovelluksen kautta laitteiden paikannukseen perustuen. Siten yritysten ei tarvitse varata alueita vuokrattavien laitteidensa pysäköintiin eikä siten sopia kaupungin kanssa toiminnastaan. Suomessa lainsäädäntö mahdollistaa mikroliikkumislaitteiden pysäköinnin yleisille alueille, esimerkiksi jalkakäytävälle, kun pysäköity laite ei estä muuta liikumista. Tämä koskettaa myös vuokrattavien laitteiden pysäköintiä. Sähköpotkulautoiminnan kehittäminen ja yhteistyö on perustunut vapaaehtoiseen sopimiseen kaupungin ja sähköpotkulautooperaattoreiden välillä.

Helsingin kaupungin liikenne- ja katusuunnittelupalvelu yhteistyössä sähköpotkulautooperaattoreiden kanssa on määritellyt kauden 2022 alussa yhteisen toimintaohjeen sähköpotkulautoapalvelujen järjestämiseksi Helsingin kaupungin alueella. Toimintaohjeessa on määritelty säännöt mm. käyttörajoituksista, pysäköinnistä, lautojen määrästä ja tiedon jakamisesta kaupungin ja operaattoreiden välillä.

Syksyllä 2021 operaattorit rajoittivat maksiminopeutta arkiöisin 15 kilometriin tunnissa sekä kielsivät käytön kokonaan viikonloppuisin (klo 00–05). Lisäksi operaattorit ovat rajoittaneet lautojen maksiminopeuden 20 km/h kaikkina muina aikoina, vaikka lainsäädäntö mahdollistaa kevyille sähköajoneuvoille maksiminopeuden 25 km/h. Näitä rajoituksia on jatkettu kaupungin ja operaattoreiden yhteisymmärryksessä vuodelle 2022. Käynnissä oleva muun muassa rajoitusten vaikuttavuutta tutkiva Aalto-yliopiston tutkimushanke on osoittanut rajoitusten vähentäneen sähköpotkulautojen käytöstä aiheutuneita onnettomuuksia yöaikaan. Tutkimuksen perusteella onnettomuuksia on tapahtunut kuitenkin myös rajoitettujen aikojen ulkopuolella, esimerkiksi ilta-aikaan.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi kokouksessaan 29.3.2022 yhteiskäyttöisten sähköpotkulautojen pysäköintimallin kokeilun Helsingin keskustan alueelle kaudelle 2022. Kokeilu perustuu kaupungin ja operaattoreiden neuvotteluun, jonka pohjalta operaattorit toteuttivat omalla kustannuksellaan kaupungin määrittelemiin ongelmakohteisiin 25 sähköpotkulaudoille kohdennettua pysäköintiratkaisua, joihin operaattorit ohjaavat käyttäjiä pysäköimään kannustimien avulla. Tieliikennelaki mahdollistaa kuitenkin sähköpotkulaudan pysäköinnin myös jalkakäytävälle ja pyörätielle, jos se ei aiheuta huomattavaa haittaa muulle liikenteelle. Tämän johdosta kaupunki neuvotteli operaattoreiden kanssa pakollisen kuvan ottamisesta jokaisen sähköpotkulautamatkan päätteeksi ohjaamaan käyttäjiä pysäköimään oikein. Operaattorit valvovat otettuja kuvia ja antavat sanktion käyttäjille, jotka ovat otetun kuvan perusteella pysäköineet lautansa väärin. Näiden toimien lisäksi tärkeänä osana pysäköintimallin toimivuutta on ollut operaattoreiden kustantama yhteinen pysäköintipartio, joka on keskustan alueella siirtänyt väärin pysäköityjä lautoja siistiin järjestykseen. Aluetta, jolla pysäköintipartio toimii, on laajennettu kauden aikana kattamaan koko Helsingin niemen alue.

Operaattoreiden kanssa on kauden aikana sovittu, että operaattoreiden laudat ovat siistissä järjestyksessä koko kaupungin alueella, eikä niiden kasautumisesta saa aiheutua haittaa. Jos sähköpotkulaudasta aiheutuu vaaraa tai kohtuutonta haittaa, operaattorin on siirrettävä sähköpotkulauta välittömästi. Kaupungilla on tiedossa, että operaattorit eivät ole kuitenkaan pystyneet suoriutumaan tehtävästään riittävän hyvällä tasolla. Kaupunki on lähettänyt siirtokehotuksia operaattoreille, kun ongelmatapauksia on tullut kaupungin tietoon. Kaupunki on myös vaatinut, että sähköpotkulaudoissa esitetään selkeästi operaattorien yhteystiedot, johon palautteen voi laittaa.

Kunnallinen pysäköinnin valvonta voi toteuttaa varasto- tai lähisiirtoja huomattavaa haittaa aiheuttaneille pysäköidyille sähköpotkulaudoille. Kaupunki on elokuussa pilotoinut varastosiiroa, sillä nykyisin meillä ei ole tähän palveluun sopivia käytäntöjä lähisiirtoon liittyen. Jokaisesta yksittäisestä varastosiiirrosta on tehty erillinen valituskelpoinen päätös, mikä lisää hallintotyötä pysäköinnin valvonnassa. Suureen lautamäärään kohdistuvat varasto- tai lähisiirrot eivät kaupungin näkökulmasta ole kestävä ratkaisu lautojen määrään liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi, koska ensisijaisesti pitäisi puuttua pysäköintiongelmiin juurisyyhin. Nykyisillä taksoilla lautojen siirrosta saatava 20 euron maksu ei myöskään kata siirrosta aiheutuvia kustannuksia. Ensi kesää varten kunnallinen pysäköinninvalvonta kehittää toimintaansa ja arvioi myös kustannuksia vastaavat taksat tähän liittyen uudelleen.

Jalkakäytävillä ajo on ongelma, jota poliisi on valvonut kesän aikana tehostetusti. Myös kaupunki on puuttunut vaaralliseen ajokäyttäytymiseen määrittelemällä keskustan vilkkaille jalankulun alueille 10 km/h alennetun nopeusrajoituksen alueita, jotka operaattorit ovat ottaneet kesällä 2022 käyttöön. Lisäksi pysäköintikieltoalueita on lisätty ongelmallisiin kohteisiin. Kaupunki tunnistaa, että pyöräliikenteen infrastruktuurissa on puutteita, joita parantamalla myös jalankulun turvallisuus paranee, kun jalankululla ja sähköpotkulautoilla on selkeä erottelu. Koko kaupungin alueelle on hyväksytty pyöräliikenteen tavoiteverkko ja kehittämisohjelma, joiden toteuttamista tehdään määrätietoisesti talousarvion puitteissa.

Kaupunki tunnisti sähköpotkulautojen suuren määrän ongelmaksi jo kauden 2021 aikana, kun niiden määrä oli korkeimmillaan lähes 9 000. Operaattoreita oli tällöin neljä. Kaudella 2022 sähköpotkulautojen määrä nousi korkeimmillaan kuuden operaattorin toimesta yli 18 000 lautaan. Yhden operaattorin poistuminen laskee lautojen määrän elokuun lopussa noin 15 000 lautaan. Lautojen määrien rajoituksista neuvoteltiin jo ennen kauden alkua sekä kesäkuussa, mutta kaikki operaattorit eivät suostuneet määrään liittyviin rajoituksiin. Ydinkeskustaan sovittiin kuitenkin pysäköintimallin yhteydessä rajoituksista, joiden mukaan 24 tuntia käyttämättä ollut sähköpotkulauta tulisi siirtää seuraavan 24 tunnin aikana pois ydinkeskustan alueelta. Koska lautojen määrät kuitenkin jatkoivat kasvuaan kauden aikana, heinäkuun alussa rajoitusta tiukennettiin niin, että siirto tulee tehdä 12 tunnissa. Samalla se laajennettiin koskemaan Helsingin niemen aluetta. Kaupunki on seurannut koko kesän tämän säännön toteutumista, eivätkä kaikki operaattorit ole päässeet tavoiteaikoihin. Juurisyyhyn puuttuminen eli sähköpotkulautojen määrän sääntely vaatisi kuitenkin kaupungin tulkinnan mukaan lainsäädännön muutosta niin, että mikroliikkumisen palveluista tehtäisiin luvanvaraista toimintaa. Luvan myöntäminen voisi siten tapahtua esimerkiksi kilpailutuksen perusteella.

Kesän 2022 pysäköintimallikokeilusta ydinkeskustassa on saatu kokemuksia, mutta tulokset eivät ole kaikilta osin valmiita. Kokeilu on kuitenkin osoittanut, että toteutetut pysäköintipaikat yhdistettynä vapaaseen pysäköintiin ei ole yksinään toimiva ratkaisu, jos kaupungilla ei ole mahdollisuutta säädellä lautojen ja kaupunkiin tulevien operaattoreiden määrää. Havainnointitutkimuksen perusteella, pysäköintikokeilun alueella, lautojen huonosta pysäköinnistä aiheutuvia haittilanteita syntyy edelleen liikaa. Myös kaudella 2023 varaudutaan toimimaan nykyisen vapaaehtoisuuteen perustavan sopimisen puitteissa.

Kaupunki on myös tutkinut kauden aikana sähköpotkulautojen pysäköinnin kieltämistä liikennemerkeillä. Tieliikennelaissa sähköpotkulauta rinnastetaan polkupyörään ja sen saa pysäköidä jalkakäytävälle ja pyö-

rätielle. Pysäköinnin kieltäminen tekstillisellä liikennemerkillä olisi teknisesti mahdollista ja tästä on keskusteltu myös liikenne- ja viestintämisteriön kanssa. Kadunpitäjä eli tässä tapauksessa Helsingin kaupunki vastaa asettamiensa liikennemerkkien lainmukaisuudesta. Siten liikkumista rajoittavien, tekstillisten liikennemerkkien käyttö tulee toteuttaa harkiten ja arvioida rajoituksen vaikutukset myös siihen miten selkeäksi tämä rajoitus tekstillisellä liikennemerkillä koetaan. Tämä on yksi syy miksi tällaiseen laajamittaiseen liikkumista rajoittavaan toimeen pelkällä tekstillisellä liikennemerkillä (TLL 75 §) ei ole vielä ryhdytty tänä kesänä. Kaupunki on viestinyt jo operaattoreille tästä mahdollisesta keinoista, mikäli operaattorien nykyiset toimet eivät ole riittäviä sähköpotkulaudoista aiheutuvien ongelmien hillitsemiseksi. Lainmukaisuuden arvioinnin lisäksi laajamittaista pysäköintikieltoaluetta ei ole vielä lähdeTTY toteuttamaan, koska heinäkuun aikana sähköpotkulautojen määrä pieneni ja muita ratkaisuja on vielä pyritty löytämään yhteistyössä operaattoreiden kanssa. Laaja pysäköintikielto estäisi sähköpotkulautayritysten toiminnan sekä yksityisten sähköpotkulautojen pysäköinnin alueella, ellei voida osoittaa riittävää määrää pysäköintipaikkoja, joihin sähköpotkulaudan voisi kieltoalueella jättää. Keskustan alueella rajallisessa katutilassa suuri osa näistä paikoista todennäköisesti tulisi sijoittaa autojen pysäköintipaikoille. Laajamittainen sähköpotkulautojen pysäköintikieltoalue sekä siihen kytkeytyvä mikroliikkumiseen osoitettujen pysäköintipaikkojen toteutus edellyttäisi lautakunnan päätöstä. Vaikutusten suuruuteen vaikuttaisi kieltoalueen laajuus. Mahdollinen päätös aluerajoituksesta tulee valmistella hyvin vuorovaikutuksineen, mikä vie oman aikansa.

Perustuslaissa on turvattu jokaiselle elinkeinonvapaus, eikä kaupunki voi omalla päätöksellään rajoittaa kaupungin alueella toimivien yritysten määrää tai niiden liiketoimintaa rajoittamalla lautojen määrää. Yritysten kanssa on mahdollista tehdä vapaaehtoisuuteen perustuvia yksityisoikeudellisia sopimuksia, mutta niilläkään ei voida rajoittaa kaupungissa toimivien markkinaehtoisten yritysten tai lautojen määrää, sillä tällainen sopimus voisi olla kilpailuoikeudellisesta näkökulmasta ongelmallinen nykyisen lainsäädännön puitteissa. Sähköpotkulautooperaattorit ovat myös haluttomia allekirjoittamaan sitovaa sopimusta tilanteessa, jossa uusi operaattori voi tulla markkinoille sitoutumatta toisten allekirjoittamaan sopimukseen.

Myöskään se, että kaupunki kilpailuttaisi alueelleen sähköpotkulautapalvelun ja tekisi sopimuksen kilpailun voittaneiden sähköpotkulautoperaattorien kanssa, ei estäisi nykyisen lainsäädännön puitteissa muita sähköpotkulautoperaattoreita jatkamasta liiketoimintaansa eikä uusien operaattorien tulemistä markkinoille. Tämä johtuu siitä, että sähköpotkulautapalvelun tarjonta on vapaa elinkeino eikä sähköpotkulaudoilla ajo tai niiden pysäköinti katualueella edellytä kadunpitäjältä erillistä

suostumusta tai lupaa. Jos siis kaupunki tekisi käyttöoikeussopimuksen kilpailutuksessa menestyneiden yritysten kanssa ja rajoittaisi heidän lautamääräänsä, se ei estäisi nykyisen lainsäädännön puitteissa kilpailutuksessa hävinnyttä tai muuta kilpailijaa tulemasta markkinoille isolla laitemäärällä. Kaupunkipyöräjärjestelmä on aikanaan kilpailutettu ja voittaneen kanssa käyttöoikeussopimuksin sovittu, mutta siitä huolimatta Helsingissä on myös tarjolla kelluvia kaupunkipyöräjärjestelmiä kaduilla.

Valtioneuvoston liikenneturvallisuusstrategiaa koskevassa periaatepäätöksessä on yhtenä toimenpiteenä selvittää mahdollisuutta lisätä lainsäädännössä kaupunkien toimivaltaa niin, että niillä olisi paremmat mahdollisuudet ohjata niiden alueella olevia liikkumisen palveluja. Kaupunki käy aiheesta aktiivista keskustelua liikenne- ja viestintäministeriön kanssa. Vastaavia tarpeita on myös muissa kaupungeissa. Helsingin kaupunki on myös lausunut liikenneturvallisuusstrategiasta kahdesti (2021-2022) ja tuonut lausunnoissaan esiin, että kaipaamme lainsäädäntömuutosta siihen, että kaupungilla olisi nykyistä paremmat edellytykset hallita mikroliikkumispalveluista aiheutuvia nykyisiä ongelmia kaduillamme. Tarvittavien lainsäädäntömuutosten lisäksi kaupunki kuitenkin tekee parhaansa jatkaakseen vaikuttavien kaupungin päätösvallassa olevien keinojen suunnittelua kaudelle 2023. Suunnitelma sähköpotkulautojen haittojen hallinnasta kaudella 2023 valmistellaan kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyyn alkuvuoden 2023 aikana.

Helsingin kaupunki kehottaa liikenne- ja viestintäministeriötä lainsäädännön kehittämiseksi siten, että sähköpotkulautojen pysäköinnin ohjaaminen liikennemerkein sekä pysäköintivirhemaksun määrääminen olisi mahdollista.

Helsingin kaupunki vaikuttaa valtion suuntaan, jotta lainsäädäntöympäristö sähköpotkulautojen sääntelyn osalta selkeytetään seuraavan vaalikauden aikana. Kaupunkiympäristölautakunta piti tärkeänä, että tavoite otetaan osaksi Helsingin kaupungin edunvalvontatavoitteita.

Lautakunta katsoi, että ohjatakseen sähköpotkulautoja lainmukaisille ajoväylille ja vähentääkseen onnettomuuksia kaupungin tulee nopeassa tahdissa toteuttaa riittävä ja sähköpotkulaudoille sopiva pyörätieverkko keskustaan. Tätä varten päästövähennysohjelmassa aikaisempaan tavoiteaikatauluun linjattua pyöräilyn tavoiteverkkoa tulee toteuttaa kunnianhimoisesti ja sille turvata riittävät resurssit.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli liikenneinsinööri Miikka Kulpakko. Asian-tuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

27.09.2022

Vastaehdotus:

Tarik Ahsanullah: Lisätään uusi kappale lausunnon loppuun:

"Helsingin kaupunki kehottaa liikenne- ja viestintäministeriötä lainsäädännön kehittämiseksi siten, että sähköpotkulautojen pysäköinnin ohjaaminen liikennemerkein sekä pysäköintivirhemaksun määrääminen olisi mahdollista."

Kannattaja: Otso Kivekäs

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Tarik Ahsanullahin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Olli-Pekka Koljonen: Lisätään uusi kappale lausunnon loppuun:

"Helsingin kaupunki vaikuttaa valtion suuntaan, jotta lainsäädäntöympäristö sähköpotkulautojen sääntelyn osalta selkeytetään seuraavan vaalikauden aikana. Lautakunta pitää tärkeänä, että tavoite otetaan osaksi Helsingin kaupungin edunvalvontatavoitteita."

Kannattaja: Otso Kivekäs

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Olli-Pekka Koljosen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Otso Kivekäs: Lisätään uusi kappale lausunnon loppuun:

"Lautakunta katsoo, että ohjatakseen sähköpotkulautoja lainmukaisille ajoväylille ja vähentääkseen onnettomuuksia kaupungin tulee nopeassa tahdissa toteuttaa riittävä ja sähköpotkulaudoille sopiva pyörätieverkko keskustaan. Tätä varten päästövähennysohjelmassa aikaisempaan tavoiteaikatauluun linjattua pyöräilyn tavoiteverkkoa tulee toteuttaa kunnianhimoisesti ja sille turvata riittävät resurssit."

Kannattaja: Mia Haglund

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Otso Kivekkään vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 2

Atte Kaleva, Mika Raatikainen

Ei-äännet: 10

Tarik Ahsanullah, Silja Borgarsdottir Sandelin, Mia Haglund, Otso Kive-

käs, Olli-Pekka Koljonen, Oona Käyhkö, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Risto Rautava, Joonas Turtiainen

Tyhjä: 1
Sami Kuusela

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Otso Kivekkään vastaehtotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 2 - 10 (1 tyhjä).

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Miikka Kulpakko, liikenneinsinööri: 09 310 37657
miikka.kulpakko(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ryhmäaloite 15.06.2022 Heinäluoma Eveliina Kaupungin laadittava säännöt sähköpotkulaudoille Helsingissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingissä on ollut tarjolla sähköpotkulautojen vuokrauspalvelua kevästä 2019 alkaen. Markkinaehtoinen palvelu perustuu kelluvaan järjestelmään, jossa vuokrattavien laitteiden pysäköinti kaupungin yleisille alueille ei vaadi kaupungilta erillistä lupaa. Sähköpotkulaudan käyttäjä löytää sopivan laitteen sovelluksen kautta laitteiden paikannukseen perustuen. Siten yritysten ei tarvitse varata alueita vuokrattavien laitteidensa pysäköintiin eikä siten sopia kaupungin kanssa toiminnastaan. Suomessa lainsäädäntö mahdollistaa mikroliikkumislaitteiden pysäköinnin yleisille alueille, esimerkiksi jalkakäytävillä, kun pysäköity laite ei estä muuta liikkumista. Tämä koskettaa myös vuokrattavien laitteiden pysäköintiä. Sähköpotkulautoiminnan kehittäminen ja yhteistyö on perustunut vapaaehtoiseen sopimiseen kaupungin ja sähköpotkulautooperaattoreiden välillä.

Helsingin kaupungin liikenne- ja katusuunnittelupalvelu yhteistyössä sähköpotkulautooperaattoreiden kanssa on määritellyt kauden 2022 alussa yhteisen toimintaohjeen sähköpotkulautojen järjestämiseksi Helsingin kaupungin alueella. Toimintaohjeessa on määriteltä

säännöt mm. käyttörajoituksista, pysäköinnistä, lautojen määrästä ja tiedon jakamisesta kaupungin ja operaattoreiden välillä.

Syksyllä 2021 operaattorit rajoittivat maksiminopeutta arkiöisin 15 kilometriin tunnissa sekä kielsivät käytön kokonaan viikonloppuisin (klo 00–05). Lisäksi operaattorit ovat rajoittaneet lautojen maksiminopeuden 20 km/h kaikkina muina aikoina, vaikka lainsäädäntö mahdollistaa kevyille sähköajoneuvoille maksiminopeuden 25 km/h. Näitä rajoituksia on jatkettu kaupungin ja operaattoreiden yhteisymmärryksessä vuodelle 2022. Käynnissä oleva muun muassa rajoitusten vaikuttavuutta tutkiva Aalto-yliopiston tutkimushanke on osoittanut rajoitusten vähentäneen sähköpotkulautojen käytöstä aiheutuneita onnettomuuksia yöaikaan. Tutkimuksen perusteella onnettomuuksia on tapahtunut kuitenkin myös rajoitettujen aikojen ulkopuolella, esimerkiksi ilta-aikaan.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi kokouksessaan 29.3.2022 yhteiskäyttöisten sähköpotkulautojen pysäköintimallin kokeilun Helsingin keskustan alueelle kaudelle 2022. Kokeilu perustuu kaupungin ja operaattoreiden neuvotteluun, jonka pohjalta operaattorit toteuttivat omalla kustannuksellaan kaupungin määrittelemiin ongelmakohteisiin 25 sähköpotkulaudoille kohdennettua pysäköintiratkaisua, joihin operaattorit ohjaavat käyttäjiä pysäköimään kannustimien avulla. Tieliikennelaki mahdollistaa kuitenkin sähköpotkulaudan pysäköinnin myös jalkakäytävälle ja pyörätielle, jos se ei aiheuta huomattavaa haittaa muulle liikenteelle. Tämän johdosta kaupunki neuvotteli operaattoreiden kanssa pakollisen kuvan ottamisesta jokaisen sähköpotkulautamatkan päätteeksi ohjaamaan käyttäjiä pysäköimään oikein. Operaattorit valvovat otettuja kuvia ja antavat sanktion käyttäjille, jotka ovat otetun kuvan perusteella pysäköineet lautansa väärin. Näiden toimien lisäksi tärkeänä osana pysäköintimallin toimivuutta on ollut operaattoreiden kustantama yhteinen pysäköintipartio, joka on keskustan alueella siirtänyt väärin pysäköityjä lautoja siistiin järjestykseen. Aluetta, jolla pysäköintipartio toimii, on laajennettu kauden aikana kattamaan koko Helsingin niemen alue.

Operaattoreiden kanssa on kauden aikana sovittu, että operaattoreiden laudat ovat siistissä järjestyksessä koko kaupungin alueella, eikä niiden kasautumisesta saa aiheutua haittaa. Jos sähköpotkulaudasta aiheutuu vaaraa tai kohtuutonta haittaa, operaattorin on siirrettävä sähköpotkulauta välittömästi. Kaupungilla on tiedossa, että operaattorit eivät ole kuitenkaan pystyneet suoriutumaan tehtävästään riittävän hyvällä tasolla. Kaupunki on lähettänyt siirtokehotuksia operaattoreille, kun ongelmatapauksia on tullut kaupungin tietoon. Kaupunki on myös vaatinut, että sähköpotkulaudoissa esitetään selkeästi operaattorien yhteystiedot, johon palautteen voi laittaa.

Kunnallinen pysäköinnin valvonta voi toteuttaa varasto- tai lähisiirtoja huomattavaa haittaa aiheuttaneille pysäköidyille sähköpotkulaudoille. Kaupunki on elokuussa pilotoinut varastosiirota, sillä nykyisin meillä ei ole tähän palveluun sopivia käytäntöjä lähisiirtoon liittyen. Jokaisesta yksittäisestä varastosiiirrosta on tehty erillinen valituskelpoinen päätös, mikä lisää hallintotyötä pysäköinnin valvonnassa. Suureen lautamäärään kohdistuvat varasto- tai lähisiirrot eivät kaupungin näkökulmasta ole kestävä ratkaisu autojen määrään liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi, koska ensisijaisesti pitäisi puuttua pysäköintiongelmiin juurisyihin. Nykyisillä taksoilla autojen siirrosta saatava 20 euron maksu ei myöskään kata siirrosta aiheutuvia kustannuksia. Ensi kesää varten kunnallinen pysäköinninvalvonta kehittää toimintaansa ja arvioi myös kustannuksia vastaavat taksat tähän liittyen uudelleen.

Jalkakäytävillä ajo on ongelma, jota poliisi on valvonut kesän aikana tehostetusti. Myös kaupunki on puuttunut vaaralliseen ajokäyttäytymiseen määrittelemällä keskustan vilkkaille jalankulun alueille 10 km/h alennetun nopeusrajoituksen alueita, jotka operaattorit ovat ottaneet kesällä 2022 käyttöön. Lisäksi pysäköintikieltoalueita on lisätty ongelmallisiin kohteisiin. Kaupunki tunnistaa, että pyöräliikenteen infrastruktuurissa on puutteita, joita parantamalla myös jalankulun turvallisuus paranee, kun jalankululla ja sähköpotkulaudoilla on selkeä erottelu. Koko kaupungin alueelle on hyväksytty pyöräliikenteen tavoiteverkko ja kehittämisohjelma, joiden toteuttamista tehdään määrätietoisesti talousarvion puitteissa.

Kaupunki tunnisti sähköpotkulautojen suuren määrän ongelmaksi jo kauden 2021 aikana, kun niiden määrä oli korkeimmillaan lähes 9 000. Operaattoreita oli tällöin neljä. Kaudella 2022 sähköpotkulautojen määrä nousi korkeimmillaan kuuden operaattorin toimesta yli 18 000 lautaan. Yhden operaattorin poistuminen laski autojen määrän elokuun lopussa noin 15 000 lautaan. Autojen määrän rajoituksista neuvoteltiin jo ennen kauden alkua sekä kesäkuussa, mutta kaikki operaattorit eivät suostuneet määrään liittyviin rajoituksiin. Ydinkeskustaan sovittiin kuitenkin pysäköintimallin yhteydessä rajoituksista, joiden mukaan 24 tuntia käyttämättä ollut sähköpotkulauta tulisi siirtää seuraavan 24 tunnin aikana pois ydinkeskustan alueelta. Koska autojen määrät kuitenkin jatkoivat kasvuaan kauden aikana, heinäkuun alussa rajoitusta tiukennettiin niin, että siirto tulee tehdä 12 tunnissa. Samalla se laajennettiin koskemaan Helsingin niemen aluetta. Kaupunki on seurannut koko kesän tämän säännön toteutumista, eivätkä kaikki operaattorit ole päässeet tavoiteaikoihin. Juurisyyhyn puuttuminen eli sähköpotkulautojen määrän sääntely vaatisi kuitenkin kaupungin tulkinnan mukaan lainsäädännön muutosta niin, että mikroliikkumisen palveluista tehtäisiin luvanvaraista toimintaa. Luvan myöntäminen voisi siten tapahtua esimerkiksi kilpailutuksen perusteella.

Kesän 2022 pysäköintimallikokeilusta ydinkeskustassa on saatu kokemuksia, mutta tulokset eivät ole kaikilta osin valmiita. Kokeilu on kuitenkin osoittanut, että toteutetut pysäköintipaikat yhdistettynä vapaaseen pysäköintiin ei ole yksinään toimiva ratkaisu, jos kaupungilla ei ole mahdollisuutta säädellä lautojen ja kaupunkiin tulevien operaattoreiden määriä. Havainnointitutkimuksen perusteella, pysäköintikokeilun alueella, lautojen huonosta pysäköinnistä aiheutuvia haittilanteita syntyy edelleen liikaa. Myös kaudella 2023 varaudutaan toimimaan nykyisen vapaaehtoisuuteen perustavan sopimisen puitteissa.

Kaupunki on myös tutkinut kauden aikana sähköpotkulautojen pysäköinnin kieltämistä liikennemerkeillä. Tieliikennelaissa sähköpotkulautaa rinnastetaan polkupyörään ja sen saa pysäköidä jalkakäytävälle ja pyörätielle. Pysäköinnin kieltäminen tekstillisellä liikennemerkillä olisi teknisesti mahdollista ja tästä on keskusteltu myös liikenne- ja viestintäministeriön kanssa. Kadunpitäjä eli tässä tapauksessa Helsingin kaupunki vastaa asettamiensa liikennemerkkien lainmukaisuudesta. Siten liikkumista rajoittavien, tekstillisten liikennemerkkien käyttö tulee toteuttaa harkiten ja arvioida rajoituksen vaikutukset myös siihen miten selkeäksi tämä rajoitus tekstillisellä liikennemerkillä koetaan. Tämä on yksi syy miksi tällaiseen laajamittaiseen liikkumista rajoittavaan toimeen pelkällä tekstillisellä liikennemerkillä (TLL 75 §) ei ole vielä ryhdytty tänä kesänä. Kaupunki on viestinyt jo operaattoreille tästä mahdollisesta keinosta, mikäli operaattorien nykyiset toimet eivät ole riittäviä sähköpotkulaudoista aiheutuvien ongelmien hillitsemiseksi. Lainmukaisuuden arvioinnin lisäksi laajamittaista pysäköintikieltoaluetta ei ole vielä lähdeTTY toteuttamaan, koska heinäkuun aikana sähköpotkulautojen määrä pieneni ja muita ratkaisuja on vielä pyritty löytämään yhteistyössä operaattoreiden kanssa. Laaja pysäköintikielto estäisi sähköpotkulautayritysten toiminnan sekä yksityisten sähköpotkulautojen pysäköinnin alueella, ellei voida osoittaa riittävää määrää pysäköintipaikkoja, joihin sähköpotkulaudan voisi kieltoalueella jättää. Keskustan alueella rajallisessa katutilassa suuri osa näistä paikoista todennäköisesti tulisi sijoittaa autojen pysäköintipaikoille. Laajamittainen sähköpotkulautojen pysäköintikieltoalue sekä siihen kytkeytyvä mikroliikkumiseen osoitettujen pysäköintipaikkojen toteutus edellyttäisi lautakunnan päätöstä. Vaikutusten suuruuteen vaikuttaisi kieltoalueen laajuus. Mahdollinen päätös aluerajoituksesta tulee valmistella hyvin vuorovaikutuksineen, mikä vie oman aikansa.

Perustuslaissa on turvattu jokaiselle elinkeinonvapaus, eikä kaupunki voi omalla päätöksellään rajoittaa kaupungin alueella toimivien yritysten määrää tai niiden liiketoimintaa rajoittamalla lautojen määrää. Yritysten kanssa on mahdollista tehdä vapaaehtoisuuteen perustuvia yksityisoikeudellisia sopimuksia, mutta niilläkään ei voida rajoittaa kaupungissa toimivien markkinaehtoisten yritysten tai lautojen määrää, sillä tällainen

sopimus voisi olla kilpailuoikeudellisesta näkökulmasta ongelmallinen nykyisen lainsäädännön puitteissa. Sähköpotkulautaaoperaattorit ovat myös haluttomia allekirjoittamaan sitovaa sopimusta tilanteessa, jossa uusi operaattori voi tulla markkinoille sitoutumatta toisten allekirjoittamaan sopimukseen.

Myöskään se, että kaupunki kilpailuttaisi alueelleen sähköpotkulautapalvelun ja tekisi sopimuksen kilpailun voittaneiden sähköpotkulautaaoperaattorien kanssa, ei estäisi nykyisen lainsäädännön puitteissa muita sähköpotkulautaaoperaattoreita jatkamasta liiketoimintaansa eikä uusien operaattorien tulemistä markkinoille. Tämä johtuu siitä, että sähköpotkulautapalvelun tarjonta on vapaa elinkeino eikä sähköpotkulaudoilla ajo tai niiden pysäköinti katualueella edellytä kadunpitäjältä erillistä suostumusta tai lupaa. Jos siis kaupunki tekisi käyttöoikeussopimuksen kilpailutuksessa menestyneiden yritysten kanssa ja rajoittaisi heidän lautamääräänsä, se ei estäisi nykyisen lainsäädännön puitteissa kilpailutuksessa hävinnyttä tai muuta kilpailijaa tulemasta markkinoille isolla laitemäärällä. Kaupunkipyöräjärjestelmä on aikanaan kilpailutettu ja voittaneen kanssa käyttöoikeussopimuksin sovittu, mutta siitä huolimatta Helsingissä on myös tarjolla kelluvia kaupunkipyöräjärjestelmiä kaduilla.

Valtioneuvoston liikenneturvallisuusstrategiaa koskevassa periaatepäätöksessä on yhtenä toimenpiteenä selvittää mahdollisuutta lisätä lainsäädännössä kaupunkien toimivaltaa niin, että niillä olisi paremmat mahdollisuudet ohjata niiden alueella olevia liikkumisen palveluja. Kaupunki käy aiheesta aktiivista keskustelua liikenne- ja viestintäministeriön kanssa. Vastaavia tarpeita on myös muissa kaupungeissa. Helsingin kaupunki on myös lausunut liikenneturvallisuusstrategiasta kahdesti (2021-2022) ja tuonut lausunnoissaan esiin, että kaipaamme lainsäädäntömuutosta siihen, että kaupungilla olisi nykyistä paremmat edellytykset hallita mikroliikkumispalveluista aiheutuvia nykyisiä ongelmia kaduillamme. Tarvittavien lainsäädäntömuutosten lisäksi kaupunki kuitenkin tekee parhaansa jatkaakseen vaikuttavien kaupungin päätösvallassa olevien keinojen suunnittelua kaudelle 2023. Suunnitelma sähköpotkulautojen haittojen hallinnasta kaudella 2023 valmistellaan kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyyn alkuvuoden 2023 aikana.

Esittelijän perustelut

Ryhmäaloite

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma ja 8 muuta valtuutettua ovat tehneet 15.6.2022 seuraavan ryhmäaloitteen:

"Sähköpotkulaudasta on tullut suosittu kulkuneuvo Helsingissä, jossa kävely ja pyöräily ovat suositeltavimpia liikkumistapoja. Lyhyiden etäi-

syyksien matkustaminen sähköpotkulaudan voimin on kätevää ja edullista, mutta sähköpotkulautoihin liittyy myös kosolti ongelmia, jotka Helsingin kaupungin on ratkaistava.

Liikenne- ja viestintäministeriön johdolla neuvoteltiin Helsinkiin vuoden 2021 kesällä nopeus- ja käyttöaika rajoitteita, jotka ovat auttaneet onnettomuuksien vähentämisessä. Myös hallituksen keväällä hyväksymässä liikenneturvallisuusstrategiassa esitetään toimenpiteitä ns. mikroliikkumisen eli lyhyiden matkojen liikkumisen turvallisuuden lisäämiseksi, mm. promillerajan selvittämistä ja kaupunkien toimivallan lisäämistä. Vastuu Helsingin julkisesta kaupunkitilasta kuuluu kuitenkin yksinomaan Helsingin kaupungille.

Helsingin kaupungilla on sähköpotkulautojen hallitsemiseksi laillinen toimivalta, jota sen on käytettävä nykyistä tarmokkaammin kaupunkilaisten liikenneturvallisuuden edistämiseksi.

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä vaatii Helsingin kaupungilta seuraavia toimia:

1. Lautojen pysäköinti ja poistaminen

Valtuutettu Ville Jalovaara kysyi jo 2019, miten Helsingin kaupunki huolehtii, ettei sähköpotkulautoja jätetä hajan kaupunkitilaan ja kulkuväylien tukkeeksi. Toimenpiteet eivät kolmen vuoden aikana ole olleet alkuunkaan riittäviä.

Helsingin kaupunki on alueellaan tienpitäjä, joka voi joko kieltää alueellaan sähköpotkulautojen pysäköinnin tai osoittaa niille pysäköintipaikkoja. Sähköpotkulautojen pysäköinti jalkakäytävillä aiheuttaa usein ongelmia. Erityisesti kantakaupungin alueella kaupungin tulisi järjestää lisää pysäköintitilaa esimerkiksi katutilan pysäköintiruuduista.

Kaupungin oikeus ja velvollisuus on puuttua välittömästi väärin jätettyihin sähköpotkulautoihin ja siirrettävä ne pois aiheuttamasta vaaraa liikenteelle. Vuokrausyritykset voivat maksua vastaan lunastaa siirretyt sähköpotkulaudat takaisin käyttöön.

2. Pysäköintipaikkoja ja pyöräväyliä myös kantakaupunkiin

Sähköpotkulaudalla ajaminen on kiellettyä jalkakäytävällä. Ydinkeskustassa ajoradat, varsinkin mukulakivet, ovat hankalia ja vaarallisia pienipyöräisille ajoneuvoille. Kaupungin on tienpitäjänä syytä harkita sähköpotkulaudoille ajorajoituksia historiallisessa keskustassa, lähinnä Senaatintorin ympäristössä.

Lisäksi tarvitaan määrätietoista työtä, että kaupungin infrastruktuuri muuttuu ajassa vastaamaan uusia liikkumismuotoja. Tarvitaan siis lisää

tasaisia pyöräkaistoja myös kantakaupunkiin, jotta liikkuminen on kaikille sujuvaa ja turvallista.

3. Sähköpotkulautojen määrän hallitseminen käyttöoikeussopimuksilla

Rakentava neuvotteluyhteys mikroliikkumisen toimijoiden välillä on tärkeää, mutta samalla kun uudet toimijat lisäävät ajoneuvojen määrän kohtuuttomaksi, ne eivät ole sitoutuneita aiemmin tehtyihin sopimuksiin. Olisi selkeintä, että kaupunki tekisi vuokrausyritysten kanssa palvelu- ja käyttöoikeussopimuksen, jossa määriteltäisiin kaupunkitilan käytön vastikkeeksi lautojen enimmäismäärät, ajalliset ja alueelliset rajoitukset sekä muut käyttöehdot. Kaupunki tekee vastaavia sopimuksia monilla muilla aloilla.

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä edellyttää, että Helsingin kaupunki ryhtyy välittömästi ja määrätietoisesti toimiin, jotta sähköpotkulautojen määrä ja käyttö saadaan kaupungissa hallintaan. Jokaisella helsinkiläisellä on oikeus turvalliseen liikkumiseen kotikaupungissa – sähköpotkulaudalla tai ilman."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 4.10.2022 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Miikka Kulpakko, liikenneinsinööri: 09 310 37657
miikka.kulpakko(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ryhmäaloite 15.06.2022 Heinäluoma Eveliina Kaupungin laadittava säännöt sähköpotkulaudoille Helsingissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 20.09.2022 § 509

§ 521

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Amanda Pasasen ym. valtuustoaloitteesta koskien Hel- singin luonnon kokonaisheikentymättömyyden turvaamista vuoteen 2030 mennessä

HEL 2022-008069 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen kaupunkiympäristössä on tärkeää niin itsearvoisesti kuin luonnon ihmiselle tarjoamien ekosysteempipalveluidenkin vuoksi. Monimuotoinen lähiluonto tarjoaa terveys-
hyötyjä asukkaille ja on yksi kaupungin vetovoimatekijöistä. Monimuotoiset ekosysteemit ovat myös yksipuolisia ympäristöjä paremmin pus-
kuroituja ilmastomuutoksen vaikutuksia vastaan.

Luonnon monimuotoisuuden suojelu ja vaaliminen on Helsingin kaupunkistrategiassa 2021–2025 vahvana painopisteenä. Strategia linjaa mm. metsäisen verkoston ja niittyverkoston vahvistamista, kaupunkirakenteen tiivistymisen ja lähiluonnon arvojen yhteen sovittamista, metsien ja metsäisten alueiden suunnitelmallista monimuotoisuuden lisäämistä sekä uusien luonnonsuojelualueiden perustamista.

Helsinki on sitoutunut luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimitaohjelmassaan (LUMO-ohjelma) siihen, että huolimatta kaupungin vääjäämättömästä kasvusta luonnon monimuotoisuutta kaupungissa lisätään ja sen huomioon ottaminen integroidaan kaikkeen kaupungin toimintaan. Ohjelman 11 osatavoitteen edistämiseksi tehtävät toimenpiteet on suunniteltu laajassa sidosryhmäyhteistyössä, ja niillä pyritään arvokkaimpien luontoalueiden säästämiseen, lajien ja luontotyyppien suojeluun sekä luonnon monimuotoisuuden lisäämiseen kaikilla viheralueilla. Helsingin kaupunkistrategiassa on myös linjattu uuden luonnonsuojeluohjelman laatimisesta vuosille 2025-2034. Kun Helsingin luonnon heikentämiselle asetetaan selkeät rajat, kasvaa myös luonnonsuojelualueiden merkitys Helsingin ainutlaatuisen luonnon turvaamisessa vähintään nykytasolla.

Luonnon monimuotoisuuden kokonaisheikentymättömyyden tavoite on LUMO-ohjelman periaatteiden mukainen. Kaupunkiympäristön toimialalla on päätöksentekoon valmiina vuonna 2012 hyväksytyn ympäristöpolitiikan päivitys. Sen luonnon monimuotoisuuden suojelua koskevassa osiossa esitetään tämän aloitteen kanssa yhdenmukaisesti keskipit-

kän aikavälin tavoitteena, että vuonna 2030 Helsingissä tapahtuva luontokato on pysähtynyt ja luonnon monimuotoisuus kasvaa.

Kokonaisheikentymättömyystavoitteen seuraaminen edellyttää, että luonnon monimuotoisuuden tilaa voidaan seurata ja sen muutosta mitata. Kaupunkiympäristön toimialalla on käynnissä useita hankkeita, jotka tähtäävät tähän. Vuonna 2021 toimialalla valmisteltiin kymmenvuotisuunnitelma luonnon tilan seurannasta

(<https://www.hel.fi/static/liitteet/kaupunkiymparisto/julkaisut/julkaisut/julkaisu-10-22.pdf>), ja sen mukaiset seurannat on aloitettu vuonna 2022.

Luontoseurannan tietojen pohjalta voidaan kehittää luonnon monimuotoisuutta kuvaavia indeksejä. Tässä Helsingin kaupunki tekee yhteistyötä muun muassa Suomen ympäristökeskuksen ja kuutoskaupunkien kanssa. Vuonna 2023 erityisenä projektina Helsingissä on monimuotoisuuspotentiaalın arviointikriteeristön kehittäminen rakennetuille viheralueille.

Käsitteellisesti luonnon kokonaisheikentymättömyys liittyy ekologisen kompensaation kokonaisuuteen. Ekologisessa kompensaatiossa ne luontohaitat, joita ei pystytä välttämään tai lieventämään, kompensoidaan lisäämällä luontoarvoja jossain muualla. Koska Helsingin kasvu on intensiivistä, on odotettavaa, että ekologinen kompensaatio tulee olemaan tarpeen kokonaisheikentymättömyyden saavuttamiseksi. Kaupungin kasvaessa rakentaminen on kuitenkin ohjattava muualle kuin arvokkaimmille luontoalueille.

Helsinki tekee ekologisen kompensaation käyttöönottoon liittyvää tutkimusyhteistyötä Sitran rahoittaman No Net Loss City –hankkeen ja Suomen Akatemian Strategisen neuvoston rahoittaman BOOST-tutkimushankkeen kanssa. LUMO-ohjelmassa on toimenpiteenä kehittää Helsingille ekologisen tilinpidon ja ekologisen kompensaation malli, johon päästäneen BOOST-hankkeen kuluessa viimeistään vuonna 2027. Ekologisen kompensaation pilotteja on tarkoitus toteuttaa vuosina 2022–2023.

Helsingin seutu muodostaa maankäytöllisen kokonaisuuden, jossa eri kunnilla ja alueilla on erilainen rooli mm. kestävässä kasvun ohjaamisessa. Käynnissä olevan seutuyhteistyön puitteissa (mm. MAL-prosessi) voidaan tehokkaasti edistää luonnon kokonaisheikentymättömyyden tavoitteita. On todennäköistä, että kokonaisheikentymättömyyden saavuttamiseksi Helsingin täytyy kompensoida rakentamisen aiheuttamia luontohaittoja, eikä kompensoivaa maapinta-alaa löydy riittävästi kaupungin rajojen sisäpuolelta. Sen vuoksi laajahko seudullinen yhteistyö tulee pohdittavaksi myös Helsingin ekologisen kompensaation mallin kehittämisen yhteydessä.

Yhteenvetona voidaan siis todeta, että luonnon kokonaisuikentymättömyystavoite tulee luontevasti keskusteltavaksi ympäristöpolitiikan päivityksen päätöksenteon yhteydessä. Päivityksen valmistelussa se on tunnistettu EU-tason ja kansallisen keskustelun perusteella relevantiksi luonnon monimuotoisuutta koskevaksi keskipitkän aikavälin tavoitteeksi. Tavoitteen toteutumisen seurantaan ja mittaamiseen tarvitaan työkaluja, joiden kehittäminen on käynnistetty kaupunkiympäristön toimialalla.

Käsittely

Vastaehdotus:

Amanda Pasanen: Lisäys kappaleen 8 loppuun:

"Kaupungin kasvaessa rakentaminen on kuitenkin ohjattava muualle kuin arvokkaimmille luontoalueille."

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Amanda Pasanen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Kannattaja: Mia Haglund

Vastaehdotus:

Amanda Pasanen: Lisäys kappaleen 4 loppuun:

"Helsingin kaupunkistrategiassa on myös linjattu uuden luonnonsuojeluohjelman laatimisesta vuosille 2025-2034. Kun Helsingin luonnon heikentämiselle asetetaan selkeät rajat, kasvaa myös luonnonsuojelueidien merkitys Helsingin ainutlaatuisen luonnon turvaamisessa vähintään nykytasolla."

Kannattaja: Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Amanda Pasanen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Laura Walin, yksikön päällikkö: 09 310 33250
laura.walin(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 15.06.2022 Pasanen Amanda Helsingin luonnon kokonaisuikentymättömyyden turvaaminen vuoteen 2030 mennessä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen kaupunkiympäristössä on tärkeää niin itsearvoisesti kuin luonnon ihmiselle tarjoamien ekosysteempipalveluidenkin vuoksi. Monimuotoinen lähiluonto tarjoaa terveys-
hyötyjä asukkaille ja on yksi kaupungin vetovoimatekijöistä. Monimuotoiset ekosysteemit ovat myös yksipuolisia ympäristöjä paremmin puskuroituja ilmastomuutoksen vaikutuksia vastaan.

Luonnon monimuotoisuuden suojeleminen ja vaaliminen on Helsingin kaupunkistrategiassa 2021–2025 vahvana painopisteenä. Strategia linjaa mm. metsäisen verkoston ja niittyverkoston vahvistamista, kaupunkirakenteen tiivistymisen ja lähiluonnon arvojen yhteen sovittamista, metsien ja metsäisten alueiden suunnitelmallista monimuotoisuuden lisäämistä sekä uusien luonnonsuojelualueiden perustamista.

Helsinki on sitoutunut luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimitaohjelmassaan (LUMO-ohjelma) siihen, että huolimatta kaupungin vääjäämättömästä kasvusta luonnon monimuotoisuutta kaupungissa lisätään ja sen huomioon ottaminen integroidaan kaikkeen kaupungin toimintaan. Ohjelman 11 osatavoitteen edistämiseksi tehtävät toimenpiteet on suunniteltu laajassa sidosryhmäyhteistyössä, ja niillä pyritään arvokkaimpien luontoalueiden säästämiseen, lajien ja luontotyyppien suojelemaan sekä luonnon monimuotoisuuden lisäämiseen kaikilla viheralueilla.

Luonnon monimuotoisuuden kokonaisheikentymättömyyden tavoite on LUMO-ohjelman periaatteiden mukainen. Kaupunkiympäristön toimialalla on päätöksentekoon valmiina vuonna 2012 hyväksytyyn ympäristöpolitiikan päivitys. Sen luonnon monimuotoisuuden suojelemaan osiossa esitetään tämän aloitteen kanssa yhdenmukaisesti keskipitkän aikavälin tavoitteena, että vuonna 2030 Helsingissä tapahtuva luontokato on pysähtynyt ja luonnon monimuotoisuus kasvaa.

Kokonaisheikentymättömyystavoitteen seuraaminen edellyttää, että luonnon monimuotoisuuden tilaa voidaan seurata ja sen muutosta mitata. Kaupunkiympäristön toimialalla on käynnissä useita hankkeita, jotka tähtäävät tähän. Vuonna 2021 toimialalla valmisteltiin kymmenvuotisuunnitelma luonnon tilan seurannasta

(<https://www.hel.fi/static/liitteet/kaupunkiymparisto/julkaisut/julkaisut/julkaisu-10-22.pdf>), ja sen mukaiset seurannat on aloitettu vuonna 2022.

Luontoseurannan tietojen pohjalta voidaan kehittää luonnon monimuotoisuutta kuvaavia indeksejä. Tässä Helsingin kaupunki tekee yhteistyötä muun muassa Suomen ympäristökeskuksen ja kuutoskaupunkien kanssa. Vuonna 2023 erityisenä projektina Helsingissä on monimuotoisuuspotentiaalın arviointikriteeristön kehittäminen rakennetuille viheralueille.

Käsitteellisesti luonnon kokonaisheikentymättömyys liittyy ekologisen kompensaaion kokonaisuuteen. Ekologisessa kompensaaioissa ne luontohaitat, joita ei pystytä välttämään tai lieventämään, kompensoidaan lisäämällä luontoarvoja jossain muualla. Koska Helsingin kasvu on intensiivistä, on odotettavaa, että ekologinen kompensaaio tulee olemaan tarpeen kokonaisheikentymättömyyden saavuttamiseksi.

Helsinki tekee ekologisen kompensaaion käyttöönottoon liittyvää tutkimusyhteistyötä Sitran rahoittaman No Net Loss City –hankkeen ja Suomen Akatemian Strategisen neuvoston rahoittaman BOOST-tutkimushankkeen kanssa. LUMO-ohjelmassa on toimenpiteenä kehittää Helsingille ekologisen tilinpidon ja ekologisen kompensaaion malli, johon päästäneen BOOST-hankkeen kuluessa viimeistään vuonna 2027. Ekologisen kompensaaion pilotteja on tarkoitus toteuttaa vuosina 2022–2023.

Helsingin seutu muodostaa maankäytöllisen kokonaisuuden, jossa eri kunnilla ja alueilla on erilainen rooli mm. kestävässä kasvun ohjaamisessa. Käynnissä olevan seutuyhteistyön puitteissa (mm. MAL-prosessi) voidaan tehokkaasti edistää luonnon kokonaisheikentymättömyyden tavoitteita. On todennäköistä, että kokonaisheikentymättömyyden saavuttamiseksi Helsingin täytyy kompensoida rakentamisen aiheuttamia luontohaittoja, eikä kompensoivaa maapinta-alaa löydy riittävästi kaupungin rajojen sisäpuolelta. Sen vuoksi laajahko seudullinen yhteistyö tulee pohdittavaksi myös Helsingin ekologisen kompensaaion mallin kehittämisen yhteydessä.

Yhteenvedona voidaan siis todeta, että luonnon kokonaisheikentymättömyystavoite tulee luontevasti keskusteltavaksi ympäristöpolitiikan päivityksen päätöksenteon yhteydessä. Päivityksen valmistelussa se on tunnistettu EU-tason ja kansallisen keskustelun perusteella relevantiksi luonnon monimuotoisuutta koskeväksi keskipitkän aikavälin tavoitteeksi. Tavoitteen toteutumisen seurantaan ja mittaamiseen tarvitaan työkaluja, joiden kehittäminen on käynnistetty kaupunkiympäristön toimialalla.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Amanda Pasanen ja 30 muuta valtuutettua ovat tehneet 15.6.2022 seuraavan valtuustoaloitteen:

Helsingin luonnon kokonaisheikentymättömyyden turvaaminen vuoteen 2030 mennessä.

Luonnon monimuotoisuuden hupeneminen niin globaalisti kuin paikallisesti uhkaa ihmisten ja monien muiden lajien elämän edellytyksiä. Ekosysteemien romahtaessa ovat myös luonnon meille tarjoamat elintärkeät ekosysteemipalvelut kuten hyönteispölytys tai puhdas juomavesi, vaarassa kadota. Tarvitsemme elinvoimaisia ekosysteemejä ja lähi-luontoa kaupungeissa paikallisen luontokadon torjumiseksi, mutta myös ihmisten hyvinvoinnin turvaamiseksi. Tutkimusten mukaan luonnossa vietetyllä ajalla on myös merkittäviä terveyshyötyjä, kuten syketä ja verenpainetta alentavia ja mielialaa kohottavia vaikutuksia.

Suomen kaupungeista Espoo on ensimmäisenä kaupunkina asettanut tavoitteen luonnon kokonaisheikentymättömyyden saavuttamisesta vuoteen 2035 mennessä. Helsingissä olisi syytä asettaa oma tavoite luonnon kokonaisheikentymättömyydelle luonnon monimuotoisuuden ja kaupunkilaisten hyvinvoinnin turvaamiseksi. Pääkaupunkiseudun kehityksen kannalta parasta olisi, jos luonnon kokonaisheikentymättömyyden tavoitteet asetettaisiin yhteistyössä seudun muiden kuntien kanssa.

Myös osana EU:n uutta biodiversiteettistrategiaa valmistellaan jäsenmaita velvoittavaa lainsäädäntöä heikentyneiden luontoalueiden ennallistamiseksi takaisin luonnontilaan. EU komission asetusluonnoksessa kaupunkien viheralueiden kokonaisheikentymättömyys pitää saavuttaa vuoteen 2030 mennessä vuoden 2021 tasoon verrattuna. Tämä tarkoittaisi käytännössä sitä, että jos kaupunkien viheralueita on vuoden 2021 jälkeen heikennetty, ne pitää vuoteen 2030 mennessä palauttaa tai kompensoida vuoden 2021 tasoon. Asetusluonnoksessa on lisäksi esitetty, että kaupunkien viheralueita pitäisi myös lisätä kolme prosenttia vuoteen 2040 mennessä ja viisi prosenttia vuoteen 2050 mennessä.

Sitovan EU-asetuksen voimaantulosta riippumatta Helsingin on syytä ryhtyä vaikuttaviin toimiin luontokadon torjumiseksi ja asettaa selkeät tavoitteet luontokadon pysäyttämiseksi. Helsingin luonto- ja viheralueiden kokonaiskehitystä niin pinta-alan kuin alueiden laadun ja monimuotoisuuden suhteen olisi syytä seurata ja siitä raportoida vielä nykyistä tarkemmin, jotta luontokadosta saadaan riittävä tietopohja päätöksenteon tueksi.

Me allekirjoitetut valtuutetut esitämme, että Helsinki asettaa tavoitteen luonnon kokonaisheikentymättömyyden turvaamiseksi vuoden 2021 tasoon vuoteen 2030 mennessä ja selvittää parhaita ja tehokkaimpia

toimenpiteitä tavoitteen saavuttamiseksi seudullista yhteistyötä hyödyntäen.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 5.10.2022 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Laura Walin, yksikön päällikkö: 09 310 33250
laura.walin(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 15.06.2022 Pasanen Amanda Helsingin luonnon kokonaisheikentymättömyyden turvaaminen vuoteen 2030 mennessä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 20.09.2022 § 511

§ 522

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sami Muttilaisen ym. valtuustoaloitteesta tekojääkentän rakentamiseksi Tapulikaupungin liikuntapuistoon

HEL 2022-004671 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta totesi, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala vastaa liikuntapuistojen palveluverkon ja palveluiden kehittämisestä ja liikuntapuistojen kunnossapidosta. Kaupunkiympäristön toimiala vastaa toteutussuunnittelusta ja rakennuttamista.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala ei pidä tällä hetkellä tekojääradan rakentamista Tapulikaupungin liikuntapuistoon mahdollisena nykyisten taloudellisten ja toiminnallisten edellytyksiensä vuoksi.

Lautakunta kuitenkin totesi, että tekojääratojen palveluverkkoa on syytä tarkastella lähivuosina. Tässä yhteydessä on syytä arvioida tekojääradan mahdollista tarvetta Koillis-Helsingissä, esimerkiksi Tapulikaupungissa.

Tästä samasta aiheesta on tehty talousarvioaloite.

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Käsittely

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Lisätään uusi kolmas kappale:

"Lautakunta kuitenkin toteaa, että tekojääratojen palveluverkkoa on syytä tarkastella lähivuosina. Tässä yhteydessä on syytä arvioida tekojääradan mahdollista tarvetta Koillis-Helsingissä, esimerkiksi Tapulikaupungissa."

Kannattaja: Tuomas Nevanlinna

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Mia Haglundin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 4

Atte Kaleva, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Joonas Turtiainen

Ei-äännet: 7

Mia Haglund, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Sami Kuusela, Oona Käyhkö, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen

Tyhjä: 2

Tarik Ahsanullah, Silja Borgarsdottir Sandelin

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Mia Haglundin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 4 - 7 (2 tyhjää).

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Johanna Himberg, maisema-arkkitehti: 310 21806
johanna.himberg(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 30.03.2022 Mutttilainen Sami ALOITE TEKOJÄÄKENTÄ TAPULIKAUPUNGIN LIIKUNTAPUISTOON

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala vastaa liikuntapuistojen palveluverkon ja palveluiden kehittämisestä ja liikuntapuistojen kunnossapidosta. Kaupunkiympäristön toimiala vastaa toteutus suunnittelusta ja rakennuttamista.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala ei pidä tällä hetkellä tekojääradan rakentamista Tapulikaupungin liikuntapuistoon mahdollisena nykyisten taloudellisten ja toiminnallisten edellytyksiensä vuoksi.

Tästä samasta aiheesta on tehty talousarvioaloite.

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Esittelijän perustelut

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

Valtuustoaloite

Valtuutettu Sami Muttilainen ja 20 muuta valtuutettua ovat tehneet 30.03.2022 seuraavan valtuustoaloitteen:

Aloitteen allekirjoittaneet ovat sitä mieltä, että kaikilla lapsilla ja nuorilla tulee olla mahdollisuus jääurheiluun matalalla kynnyksellä. Jääurheilulajit ovat kasvattaneet suosiotaan, kuitenkin ilmaston muuttuessa ei ole takeita, että luonnonjäättä löytyisi pihoilta ja urheilupuistoista. Helsingin väkiluku kasvaa tulevina vuosina entisestään, ja jo nyt Koillis-Helsinkiä lähimmän suuren tekojääkentän käyttöaste on täynnä, lisäksi sen sijainti Oulunkylässä palvelee alueen asukkaita heikosti.

Allekirjoittaneet valtuutetut esittävät, että kaupunki selvittää Tapulikaupungin liikuntapuiston tekojääkentän rakentamisen edellytykset ja ryhtyy toimenpiteisiin tekojääkentän toteuttamiseksi Tapulikaupunkiin.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 30.09.2022 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Johanna Himberg, maisema-arkkitehti: 310 21806
johanna.himberg(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 30.03.2022 Muttilainen Sami ALOITE TEKOJÄÄKENTÄ TAPULIKAUPUNGIN LIIKUNTAPUISTOON

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 20.09.2022 § 513

§ 523

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle, Vattuniemen keskus (Vattuniemi, Lauttasaari, Kotkavuori) tarkistettu asemakaavan muutosehdotus (nro 12701)

HEL 2018-010750 T 10 03 03

Hankennumero 6004_1

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Paula Kinnunen, tiimipäällikkö Mikko Reinikainen, arkkitehti Miika Vuoristo, erityisasiantuntija Karri Kyllästinen, maisema-arkkitehti Paula Hurme ja liikenneinsinööri Olga Veikkolainen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Pöydällepanoehdotus:

Mia Haglund: Pyydän asian viikoksi pöydälle.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Mia Haglundin ehdotuksesta.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Paula Kinnunen, arkkitehti, puhelin: 310 37141

paula.a.kinnunen(a)hel.fi

Mikko Reinikainen, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37206

mikko.reinikainen(a)hel.fi

Olga Veikkolainen, liikenneinsinööri, liikenne- ja katusuunnittelu, puhelin: 310 37280

olga.veikkolainen(a)hel.fi

Paula Hurme, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 26093

paula.hurme(a)hel.fi

Sakari Mentu, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37217

sakari.mentu(a)hel.fi

Karri Kyllästinen, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37347

karri.kyllastinen(a)hel.fi

Jarkko Nyman, insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37094

jarkko.nyman(a)hel.fi

Anu Haahla, ympäristöasiantuntija, puhelin: +358 9 310 28916

anu.haahla(a)hel.fi

Tomi Varjus, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 26530

tomi.varjus(a)hel.fi

Elina Luukkonen, yleiskaava-suunnittelija, yleiskaavoitus, puhelin: 310 37073

Postiosoite

PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite

Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin

09 310 1691

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F106 8000 1200 0626 37

Alv.nro

F102012566

elina.luukkonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12701 kartta, päivätty 9.11.2021, muutettu 27.9.2022
- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12701 selostus, päivätty 9.11.2021, muutettu 27.9.2022
- 5 Havainnekuva, 27.9.2022
- 6 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7150 / 9.11.2021, muutettu 27.9.2022)
- 7 Tehdyt muutokset
- 8 Vuorovaikutusraportti, päivätty 9.11.2021, täydennetty 27.9.2022
- 9 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta esittää kaupunginhallitukselle

- 9.11.2021 päivätyn ja 27.9.2022 muutetun asemakaavan muuto-sehdotuksen nro 12701 (liite 3) hyväksymistä. Asemakaavan muu-tos koskee 31. kaupunginosan (Lauttasaari, Kotkavuori, Vattuniemi) korttelin 31111 tontteja 1–2, korttelin 31112 tonttia 28, korttelin 31114 tonttia 9, korttelin 31116 tonttia 2, korttelin 31118 tontteja 13–14 ja 17–18, korttelin 31119 tontteja 9 ja 19, korttelin 31131 tontteja 5, 8, 10, 12–14 sekä katu-, pysäköinti- ja puistoalueita.

Lisäksi lautakunta päättää

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausun-toihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työ-pajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätökse-nteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavas-ta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos koskee Lauttasaaren Vattuniemessä sijaitsevia yleisiä alueita kuten aukiota, katuja, pysäköintialueita, puistoa ja useita yksityisomistuksessa olevia pääosin teollisuus-, varasto- ja toimistokäytössä olevia tontteja (16 kpl).

Suunnittelualue rajautuu pohjoisessa Pajalahdenpuistoon ja Haahkatiehen, luoteessa Merikylpylän puistoon, lännessä Särkiniementiehen ja Merikylpylän puistoon, koillisessa Vattuniemenkatuun, idässä Melkonkatuun ja etelässä Nahkahousuntiehen.

Vattuniemen keskuksen asemakaavanmuutos perustuu kaupungin strategiaan sekä Helsingin yleiskaavaan erityisesti työpaikkojen säilyttämisen ja luomisen osalta, mutta myös asuin- ja täydennysrakentamisen osalta.

Asemakaavanmuutos edesauttaa strategisten tavoitteiden toteuttamista pyrkien vastaamaan maankäytön muuttamisen paineisiin ja noudattaa yleiskaavan tavoitteita, rakentamisen tehokkuuksia ja käyttötarkoitusten aluerajauksia. Kaava alueen rakentamisen määrät noudattavat yleiskaavaa ja Vattuniemen suunnitteluperiaatteiden 2018 enimmäismääriä.

Poiketen Vattuniemen aikaisemmasta tonttikohtaisesta asemakaavoituksesta on alueen suunnittelua ja asemakaavaa tehty usealle tontille yhtä aikaa pyrkimyksenä luoda Vattuniemen keskeisistä kaupunkitiloista ja korttelialueista jäntevä kokonaisuus huolimatta alueen sirpaleisesta ja moninaisesta maanomistuksesta.

Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty ratkaisemaan:

Vattuniemen alueen kaupunkikuvan eheyttäminen ja toiminnallisen kokonaisuuden monipuolistuminen sen muuttuessa toimisto- ja liiketiloihin ja katuaukioineen perustellusti hieman tehokkaamman rakentamisen ja vilkkaamman toiminnan sosiaalisten kohtaamisten yhteiseksi kesukseksi.

Kaupunkirakenteen täydentäminen nykyiseen katu- ja korttelirakenteeseen tukeutuen, eikä esimerkiksi viheralueita tarvitse rakentamisen seurauksena pienentää. Täydennysrakentaminen hyödyntää hyviä joukkoliikenneyhteyksiä ja parantaa jalankulun ja pyöräilyn reittiä Lauttasaaren metroasemalle.

Rakennusten sijoittelulla sovittaa uusi kaupunkirakenne alueelle ominaiseen puoliavoimeen ja avoimeen korttelirakenteeseen. Vaihtelevan korkuisessa korttelirakenteessa rakennusten väliin jää pihatilaa ja tilaa, josta avautuu näkymiä läpi kortteleiden luoden väljyyttä ja läpikuljettaavuutta.

Asuntotuotannon turvaaminen ja alueen täydennysrakentaminen käyttötarkoituksen muuttuessa periaatteiden mukaisesti teollisuus-, varasto- ja toimitiloista yleiskaavan mukaisesti asumisen ja työpaikkojen sekoittuneeksi alueeksi. Pääasiassa asuinkäyttöön osoitetuilla tonteilla rakentamisen tehokkuusluvut vaihtelevat 1,6–2,8 välillä. Kaikkiaan uutta asuinkerrosalaa suunnitellaan alueelle 114 165 k-m², asukasmäärä lisääntyy noin 3 250 asukkaalla.

Yritystoiminnan turvaaminen säilyttämällä työpaikat, palvelut ja elinkeinojen toimintaedellytykset alueella toimivien yritysten työntekijöiden ylläpitäessä päivisin asukkaillekin tarpeellista palvelutarjontaa. Keskeisellä alueella rakentamisen määrästä vähintään 25 % edellytetään rakennettavaksi toimisto- ja liiketilakäyttöön pääosin Heikkilänaukion ympärille, Heikkiläntien ja Itälahdenkadun varrelle. Toimitiloihin voisi sijoittaa laskentatavan ja työtilojen ratkaisun perusteella noin 2 000–2 400 työpaikkaa.

Kahden kaava-alueen arvokkaan rakennuksen säilyttäminen ja suojeleminen. Rakennukset ovat peräisin Vattuniemen teolliselta ajalta. Uudisrakennusten arkkitehtuuri tulee olla kaupunkikuvallisesti ja rakenteellisesti laadukasta ja se tulee sovittaa alueen paikalliseen teolliseen historiaan. Viitesuunnitelmissa on havainnollistettu tämän määräyksen tavoitetta.

Palveluverkon tavoitteet alueen nykyisille ja uusille asukkaille osoittamalla tontti yleisten rakennusten korttelialueeksi. Päiväkodin tonttia 31116/2 Särkiniementien varrella on laajennettu etelän suuntaan alueelle, jolla ei ole arvioitu olevan erityisiä suojeluarvoja, sekä lisäksi nykyiselle päiväkodin saattoliikenteen alueelle tontin pohjoispuolelle.

Heikkilänaukion ja katutilojen muodostaminen kaupunkikuvallisesti selkeämmäksi rajaten niitä nykyistä enemmän rakennuksilla, samalla parantaen julkisten ulkotilojen käyttöä ja luoden edellytyksiä oleskeluun, kohtaamisiin kaduilla ja aukioilla, sekä palvelutarjontaan.

Heikkilänaukiota, yleisiä katualueita ja alueen katujärjestelyjä, sekä liikenneyhteyksiä on tavoitteena jäsentää. Heikkilänaukion läpi kulkevan Heikkiläntien katujärjestelyt on tavoitteena muuttaa aukion reunoilla kulkeviksi ja yhdistää aukion alue oleskelua, virkistystä ja erilaista vapaa-ajan toimintaa varten tarkoitetuksi yhteiseksi alueeksi. Aukiota reunustavat ympäröiville tonteille kadun tasoon rakennettavat kaupallisten palveluiden tilat. Kävely- ja polkupyöräyhteys Heikkilänaukiolta metrolle on suunniteltu osoitteessa Heikkiläntie 2, sijaitsevan tontin kautta.

Nykyisin pysäköintikäytössä toimiville alueille Itälahdenkadun länsipuolelle on suunniteltu vaihtelevasti rakennuksia ja pieniä aukioita, jotka avartavat ja rytmittävät puuistutuksin reunustetun Itälahdenkadun tilaa

ja joiden ympärille sijoittuvat liiketilat. Uusi kävelyreitti Itälahdenkadun pohjoispäästä on sijoitettu tontin läpi kohti Vattuniemenkujalla sijaitsevaa koulua ja päiväkotia.

Nahkahousuntie on suunniteltu avattavaksi alueen muuttuessa yhä asuntovaltaisemmaksi. Nahkahousuntie suljettiin moottoriajoneuvoliikenteeltä vuonna 1976 asuintonttien rakentumisen jälkeen estämään silloinen Länsiväylältä Särkiniementien kautta Vattuniemen teollisuusalueille suuntautunut raskas liikenne.

Rakentamisen määrä noudattaa yleiskaavaa ja suunnitteluperiaatteiden enimmäismäärää alueelle. Tonttitehokkuus ja pääasiallinen käyttötarkoitus poikkeavat suunnitteluperiaatteiden mukaisista kahdella liike- ja toimistorakennusten tontilla (K), sekä osoitteissa Itälahdenkatu 18, 20, 22a ja 22b sijaitsevilla asuinkerrostalojen (AK) tonteilla, joilla toimisto- ja liiketilojen rakennusoikeus on yhteensä 2 000 k-m². Kokonaisuutena edellä mainittujen tonttien yhteenlaskettu rakentamisen tehokkuus ja käyttötarkoitusten kerrosala noudattavat periaatteita.

Asuinkerrosala lisääntyy 114 165 k-m², 3 250 asukasta.

Uutta toimitilaa syntyy 39 530 k-m², noin 2 000–2 400 työpaikkaa.

Yleisten rakennusten korttelialueelle syntyy 8 000 k-m², noin 100 työpaikkaa.

Tehokkuudet:

- tonteilla 31111/1–2 e=1.6, ja 31114/9, 31131/12, 8 e= 2.2
- tonteilla 31131/10 e=1.7–2.5, ja 31119/24 e= 2.4–2.7
- tonteille 31118/20 e=2.5–2.6, 31118/19 e= 2.0–2.2
- tonteilla 31118/21 e=2.0–2.1 ja 31112/28, 31131/13, 5 e=2.8
- tonteilla 31131/14 e= 3.2 ja 31116/2 e= 1.0.

Tonttien 31118/21, 20 ja 31119/24 toimitilakerrosalasta sijoittuu pääosa tontille 31131/14 osoitteessa Itälahdenkatu 25 ja tontille 31131/10 osoitteessa Itälahdenkatu 15–17 ja vastaavasti tontin suunnitteluperiaatteiden mukainen asuinkerrosala siirtyy ensiksi mainituille tonteille.

Tonttikohtaiset suunnitelmien mitoitustiedot:

Osoite	Tontti	Käyttötarkoitus	Merkintä	Tontti pa	AK k-m2	K k-m2	Y k-m2	Ro k-m2	Teho e=
Itälahdenkatu 15-17	31131_10	Liike- ja toimistorakennusten korttelialue	K	3540		9000		9000	1,7 - 2,5
Itälahdenkatu 25	31131_14	Liike- ja toimistorakennusten korttelialue	K	3020		9600		9600	3,2
Itälahdenkatu 18 - 20	31119_24	Asuinkerrostalojen korttelialue korttelialue	AK	10935	27050	1200		28250	2,5 - 2,6
Itälahdenkatu 22A	31118_21	Asuinkerrostalojen korttelialue korttelialue	AK	6150	12800	400		13200	2,0 - 2,1
Itälahdenkatu 22b	31118_20	Asuinkerrostalojen korttelialue korttelialue	AK	5103	12950	400		13350	2,5 - 2,6
Wavulinintie 4	31118_19	Asuinkerrostalojen korttelialue korttelialue	AK	4315	7128	2370		9498	2,0 - 2,2
Itälahdenkatu 27	31131_13	Asuinkerrostalojen korttelialue korttelialue	AK	6956	14600	4870		19470	2,8
Itälahdenkatu 23	31131_5	Asuinkerrostalojen korttelialue korttelialue	AK	3000	6300	2100		8400	2,8
Itälahdenkatu 19	31131_12	Asuinkerrostalojen korttelialue korttelialue	AK	4529	7474	2492		9966	2,2
Melkonkatu 16	31131_8	Asuinkerrostalojen korttelialue korttelialue	AK	2028	3318	1148		4466	2,2
Heikkiläntie 7	31114_9	Asuinkerrostalojen korttelialue korttelialue	AK	6630	10835	3750		14585	2,2
Heikkiläntie 10	31111_2	Asuinkerrostalojen korttelialue korttelialue	AK	1600	2560			2560	1,6
Heikkiläntie 8	31111_1	Asuinkerrostalojen korttelialue korttelialue	AK	1600	2560			2560	1,6
Heikkiläntie 2	31112_28	Asuinkerrostalojen korttelialue korttelialue	AK	3139	6590	2200		8790	2,8
Särkiniementie 28	31116_3	Julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue	Y	7765			8000	8000	1
Yhteensä				70310	114165	39530	8000		
Kaavan ro yht. k-m2									161695

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 7150), jonka mukaan Heikkilänaukion, Heikkiläntien, Nahkahousuntien, Itälahdenkadun, Melkonkadun, Särkiniementien ja Wavulinintien liikennejärjestelyjä, katulinjauksia ja jotakin reittejä on tarkoitus muuttaa. Heikkiläntie, joka jakaa nykyisin Heikkilänaukiota kahtia, päättyy Heikkilänaukion koilliskulmaan. Heikkilänaukion reunoilla kulkevat uudet osat Melkonkatua ja Kiviaidankatua toteutetaan korotettuina koko aukion alueella. Kävely- ja pyöräily-yhteys aukiolta pohjoiseen sijoittuu aukion pohjoispuolella osoitteessa Heikkiläntie 2 sijaitsevan tontin kautta.

Alueella on 30 km/h ja auto- ja pyöräliikenne kulkevat yhteisillä kaistoilla eikä pyöräliikenteelle toteuteta erottelua autoliikenteestä Itälahdenkadun, Heikkiläntien ja Särkiniementien (välillä Perttulantie Wavulininkatu) lukuun ottamatta.

Kadunvarsipysäköintipaikkoja sijoitetaan puurivein reunustetun Itälahdenkadun varteen sekä Heikkiläntielle.

Nahkahousuntien moottoriajoneuvojen ajokielto poistuu. Vattuniemen katuverkon toimivuus paranee ja liikenne jakaantunee tasaisemmin katuverkossa.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti:

Tiivistää suunnittelualueella ja sen välittömässä ympäristössä kaupunkirakennetta. Nykyisestä toimitila-, teollisuus- ja varastoalue muuttuu pääosin asumiseen ja rakentamisen määrä kasvaa. Alueen toimitilojen sijoituksessa tiiviimmin keskeisille alueille kunnostettavien julkisten ulkotilojen reunoille paranee alueen mahdollisuudet sosiaalisille kohtaamisille ja aktiiviselle kaupunkielämälle. Palveluiden monipuolistumiselle muutos antaa hyvät mahdollisuudet.

Muutos on yritystoiminnan näkökulmasta merkittävä ja antaa hyvät mahdollisuudet toteutuessaan alueen myönteisille elinkeino-, työllisyys- ja talousvaikutuksille. Koko Lauttasaaren eteläosan keskeinen alue muuttuu kaupunkikuvaltaan ja toiminnoiltaan merkittävästi.

Vaikutukset luontoon ja maisemaan yleisillä alueilla ovat alueen kasvilisuutta ja viherpinta-alaa lisääviä. Väällisiä vaikutuksia luontoon ja viheralueisiin syntyy tulevien uusien asukkaiden käytön myötä. Kaavan aiheuttama asukasmäärän lisäys tulee luonnollisesti kasvattamaan nykyisten viheralueiden käyttöpainetta, mutta vehreäksi suunnitellun Heikkilänaukion sekä Itälahdenkadun puuriveineen ja aukioineen on tarkoitus osaltaan tasoittaa tilannetta. Särkiniementien varren päiväkodin tontin 31116/2 laajeneminen puistoalueelle vaikuttaa luonnonympäristöön maaston muokkauksen ja joidenkin puiden poistumisen myötä.

Heikkilänaukiota muutetaan toiminnalliseksi vehreäksi oleskeluaukioksi, jolla on myös tärkeän kokoontumisen ja tapaamispaikan ominaisuus ja osansa kävelyn sekä pyöräilyn pääreitit statuksesta. Itälahdenkatua kehitetään puuistutuksin vehreäksi, Lauttasaaren keskiosia ja eteläkärjen puistoja yhteen nivovaksi viheryhteydeksi.

Hiilijalanjäljen pienentämiseen tähdäten on kaavatyön kuluessa selvitetty hankekohtaisella materiaalien purkukartoituksella purettavia materiaaleja. Pyrkimyksenä on vähentää purkamisen aiheuttamia haittoja. Kaava-alueen kiinteistöt toimivat yhdessä esimerkkikohteena Helsingin kaupungin kiertotalous -suunnitteluhankkeessa kiertotaloustoiminnan ja liiketoiminnan kehittämiseksi.

Suunnitteluratkaisussa otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon rankkasateet, myrskyt ja helleaallot, sekä varautuminen meriveden pinnan nousuun. Hulevesisuunnittelussa noudatetaan Helsingin kaupungin hulevesiohjelman periaatteita.

Kaavan yhteydessä Helen tutkii alueellisen maalämmön rakennettavuutta alueelle.

Kaavaratkaisu tukee merkittävästi kestäviä kulkumuotoja ja parantaa alueen saavutettavuutta niin joukkoliikenteellä, kävellen kuin pyöräillen. Vattuniemen katuverkossa ei ole kapasiteettiongelmia. Vattuniemen katuverkon toimivuus paranee. Merkittävimpiä vaikutuksia katu ympäristöön tapahtuu Heikkilänaukiolla ja Itälahdenkadulla. Lyhytaikaisia pysäköintipaikkoja sijoitetaan Itälahdenkadun varteen sekä Heikkiläntielle palvelemaan toimitilojen asiakas- ja vieraspysäköintiä asukaspysäköintiin siirtyessä tonteille.

Rakentamista on ohjattu katuja reunustamaan, mikä luo hyvät edellytykset muodostaa liikennemelulta suojaisia piha-alueita. Asemakaava luo edellytykset myös korkeatasoisen teknisen huollon verkoston järjestämiseen.

Asemakaava luo edellytykset palo- ja pelastusturvallisuuden määräysten mukaiselle jatkosuunnittelulle ja toteutukselle.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumisesta siten, että se pyrkii vastaamaan maankäytön muuttamisen paineisiin säilyttäen työpaikkoja luoden samalla mahdollisuuden asukarakenteeltaan monipuolisemmalle asuin- ja täydennysrakentamiselle palveluineen. Täydennysrakentaminen on kokonaisuudessaan olemassa olevaan korttelirakenteeseen suunniteltua, viher- ja virkistysalueet säilytetään. Asemakaavanmuutos noudattaa yleiskaavan tavoitteita, rakentamisen tehokkuuksia ja käyttötarkoitusten aluerajauksia, sekä Vattuniemen suunnitteluperiaatteita 2018.

Kaavaratkaisu on Helsingin yleiskaavan 2016 mukainen.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi alueen asemakaavan muuttamisen periaatteet 24.2.2018 jatkosuunnittelun pohjaksi.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Suunnittelualueella on yleisiä alueita kuten aukiota, katuja, pysäköintialueita, puistoa ja päiväkotitontti, sekä useita yksityisomistuksessa olevia pääosin teollisuus-, varasto- ja toimistokäytössä olevia tontteja.

Vattuniemen keskeisimmillä alueilla toimintojen osin sattumanvarainen sijoittuminen, toimitilojen vanheneminen sekä hankekohtaiset maankäytön muutokset ovat saaneet aikaan tilallista ja toiminnallista jäsentymättömyyttä, sekä hajanaisen kaupunkikuvan. Valtaosa Vattuniemen alkuperäisestä teollisuusalueesta on muuttunut vuosien kuluessa asuinkäyttöön.

Toimitilojen kysyntä on viime vuosien ajan ollut vähäistä, ja kiinteistöjen omistajat ovat hakeneet runsaasti asemakaavan muutoksia toimitilaintonttien muuttamiseksi asuinkäyttöön erityisesti Vattuniemen keskiosissa Itälahdenkadun varrella.

Päiväkotien hoitopaikkojen ja koulujen oppilasmaikkojen suuri puute on osaltaan vaikeuttanut alueen kehitystä. Tilannetta helpottamaan on Vattuniemenkujalle valmistunut uusi yli 200 hoitopaikan päiväkotijakso ja noin 600 oppilaan koulu. Osoitteessa Särkiniementie 28 sijaitsevan päiväkotijakson toiminta on loppunut.

Heikkilänaukio ja Itälahdenkadun varsi ovat tilallisesti jäsentymättömiä ja osittain laajemman kohennuksen tarpeessa. Heikkiläntie jakaa diagonaalisesti Heikkilänaukion kahdeksi julkiseksi ulkotilaksi, joiden toiminnallisuutta ei ole voitu riittävästi kehittää asukkaiden ja yrittäjien tarpeita vastaavaksi.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1950 - 2017. Asemakaavoissa määrättyjä käyttötarkoituksia ovat esimerkiksi asuminen, liike- ja toimistotila, teollisuus- ja varastotila, puisto, julkisten rakennusten, pysäköinti-, yhdyskuntateknisen huollon ja ympäristöhäiriötä aiheuttamattoman teollisuusrakennuksen alue.

Helsingin kaupunki omistaa päiväkodin tontin, sekä yleiset alueet, kuten puistot, kadut, aukiot, Itälahdenkadun pysäköintikäytössä olevat alueet. Korttelialueet ovat pääosin yksityisomistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty osaltaan kaupungin aloitteesta, sekä hakemuksien johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijoiden kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisusta aiheutuu kaupungille kustannuksia ilman arvonlisäveroa (03/2021) seuraavasti:

Kadut ja aukiot	5,0 milj. euroa
Johtosiirrot	1,0 milj. euroa
Yhteensä	n. 6 milj. euroa

Kadut ja aukiot pitää sisällään Itälahdenkadun sekä Heikkilänaukion ympäröivien katujen muutostöiden kustannukset. Lisäksi se sisältää Heikkilänaukion kustannukset ja Itälahdenkadun varren taskuaukioiden kustannukset. Heikkilänaukion esitetty kustannus perustuu aukiosta teetetyyn viitesuunnitelman (Masu Planning Oy, 2019) yhteydessä laadittuun kustannusarvioon.

Johtosiirrot pitävät sisällään Itälahdenkadun muutosten vuoksi uudelleen rakennettavien kunnallisteknisten verkostojen kustannukset. Kustannukset jakautuvat seuraavasti; vesihuolto 0,6 milj. euroa ja kaukolämpö 0,4 milj. euroa.

Puistoihin ei esitetä muutostoimenpiteitä. On mahdollista, että kaavan mukainen rakentaminen aiheuttaa vähäisiä kustannuksia puistoihin.

Kaupungin omistuksessa olevalla maa-alueella on laadittu maaperän pilaantuneisuustutkimukset. Kunnostamisesta aiheutuvat mahdolliset kustannukset tarkentuvat jatkosuunnittelussa.

Kaava mahdollistaa uuden koulu ja päiväkotirakennuksen rakentamisen. Alustava rakennuskustannus on noin 30 miljoonaa euroa. Koulu- ja päiväkotirakennus palvelevat tätä kaava-aluetta laajempaa aluetta.

Asemakaavamuutos nostaa alueen arvoa. Kaupunki saa yksityisessä omistuksessa olevien tonttien osalta maankäyttökorvauksia. Maankäyttökorvauksista sovitaan maanomistajan kanssa käytävissä maapoliittisissa neuvotteluissa. Lisäksi kaupunki saa tuloja Itälahdenkadun varrelle kaavoitettavan maan myynnistä.

Voidaan todeta, että kaava on kaupungille taloudellisesti kannattava.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §) 8.12.2021–19.1.2022

Kaavaehdotus esiteltiin kaupunkiympäristölautakunnalle 9.11.2021 ja lautakunta päätti 16.11.2021 asettaa asemakaavan muutosehdotuksen nähtäville.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 39 muistutusta.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat:

Kaavan sisällöltään ja/tai menettelyltään perustus-, maankäyttö- ja rakennuslain ja -asetuksen, YM:n, maakuntakaavan, yleiskaavan ja suunnitteluperiaatteiden, kaupungin strategian, maankäytön tavoiteohjelman vastaisuuteen, puutteellisiin vaikutusten arviointeihin ja selvityksiin vaatien niitä tehtäväksi, asemakaavan muutosalueen laajentamiseen, olemassa olevien asukkaiden vaikuttamismahdollisuuksiin ja osallistumismahdollisuuksiin, yhdenvertaiseen kohteluun.

Rakentamiseen, sen määrään, kaupunkirakenteeseen ja kaupunkikuvaan, paikallisten olojen ja ympäristön huomioon ottamiseen.

Rakennusten arkkitehtuuriin ja käyttötarkoituksiin yksityiskohtaisesti.

Yksittäisiin tontteihin:

- Tonttiin 31131/5, osoitteessa Itälahdenkatu 23
- Tonttiin 31131/14, osoitteessa Itälahdenkatu 25
- Tontteihin 31118/13 ja 31118/14 (tuleva yhdistetty tontti 31118/19), osoitteessa Wavulinintie 4–6
- Tontteihin 31118/17 ja 18, (tuleva tontti 31118/21 ja 20), osoitteissa Itälahdenkatu 22A ja 22b,
- myös tontit 31131/10 osoitteessa Itälahdenkatu 15 - 17 ja 31131/12 osoitteessa Itälahdenkatu 19
- Tontti 31112/28, osoitteessa Heikkiläntie 2
- Tontti 31119/9 ja 31119/19 (tuleva 31119/24), osoitteessa Itälahdenkatu 20 ja 18
- Tontti 31131/13, osoitteessa Itälahdenkatu 27
- Tontti 31131/8, osoitteessa Melkonkatu 16

Hiilijalanjälkeen ja kestäväan kehitykseen

Yleisten rakennusten tonttiin ja suunnitellun koulun ja päiväkodin sijoittamiseen

Puistoon, luontoon ja katuvihreän määrään

Liikenteen melu- ja ilmanlaatuvaikutuksiin. Vaikutusten arviointi ylipäänsä puutteellinen, ei arvioitu vaikutuksia olemassa oleviin asukkaisiin. Särkiniemen lisääntyvän liikenteen meluvaikutuksia ei ole arvioitu ottaen huomioon nykyiset asuinkerrostalot. Asemakaavalla ei saa aiheuttaa kenenkään elinympäristön laadun merkityksellistä heikkenemistä.

Taloudellisten vaikutusten arviointiin.

Liikennesuunnitteluun ja -selvityksiin, Heikkilänaukioon ja sen katujärjestelyihin ja liikenteeseen, Särkiniementien, Wavulinintien, Itälahdenkadun, Heikkiläntien ja Melkonkadun katujärjestelyihin ja liikenteeseen, Nahkahousuntien avaamiseen ja joukkoliikenteeseen.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat:

Kokonaisvaltaiseen lähestymistapaan yhdyskuntarakenteen osalta, jota pidettiin erityisen onnistuneena toteuttaen Helsingin yleiskaava 2016 tavoitteita.

Rakennus- ja kulttuuriperinnön vaalimiseen, jota pidettiin hyvänä kahden kohteen säilymisen osalta samalla toivoen, että useampi arvokas rakennus olisi voinut säilyä.

Meluntorjuntaan:

- Korttelin 31118 Wavulinintien puoleisiin julkisivuihin, joihin kohdistuvat suurimmat päiväajan keskiäänitasot 68 dB.
- Kaava-aineistossa ei ole esitetty yöajan keskiäänitasoja tai enimmäisäänitasoja.
- Edellytettiin kaavassa rakennusten massoittelemalla varmistettavan, että kaikki asuinhuoneistot avautuvat myös suuntaan, jossa melutasojen ohjearvot (Vnp 993/1992) täyttyvät. Poikettaessa edellytetään meluselvitykseen liitettäväksi vaikutusarvio, jolla tehdyt kaavaratkaisut ja annetut määräykset perustellaan.
- Leikki- ja oleskelualueet sekä oleskeluparvekkeet edellytetään sijoitettaviksi ja suojattaviksi siten, että melutason ohjearvot eivät niillä

ylity ja vaaditaan annettavaksi kaavamääräys Y-korttelin lisäksi myös asuinrakennusten korttelialueille.

- Edellytetään annettavaksi yleismääräys: ”Melutaso liike- ja toimistohuoneissa ei saa ylittää A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 07-22) 45 dB (A).”

Johtosiirtojen suunnitteluun ja toteutukseen, jotka edellytetään Itälahdenkadun muuttuvan katupoikkileikkauksen vuoksi tehtäväksi kaupungin katuhankkeen yhteydessä.

Joukkoliikenteen näkökulmasta erityisen kannatettavaan uusiin yhteyksiin Heikkilänaukiolta metrolle ja Itälahdenkadun pohjoispäästä kohti Vattuniemenkujaa.

Itälahdenkadun pysäkkien suunnitteluun yhteistyössä HSL:n kanssa parhaimman mahdollisen kokonaisuuden takaamiseksi.

Alueellisiin jakelumuuntamoihin kaava-alueella, joihin otetaan tarkemmin kantaa, keväällä 2022 laadittavan yleissuunnitelmatason sähköverkon aluesuunnitelman yhteydessä.

Johdoille varatun alueen kokoon tontilla 31114/9, jota edellytettiin tarkistettavaksi. Muistutettiin, että kaapeleiden tulee olla käytössä koko rakentamisen ajan, eikä maanalainen rakentaminen saa haitata aseman toimintaa ja viereinen sähköaseman tontti tulee olla aidattuna rakentamisen ajan.

Kaukolämpöjohdon sijaintiin korttelissa 31111 kahden purettavan talon alla, jolle edellytetään rakennettavaksi uusi reitti paikalleen jäävälle kolmannelle tontille samassa korttelissa (AL).

DN250 kaukolämpöjohtoon Itälahdenkadulla, joka tulee ottaa huomioon puustorivejä suunniteltaessa.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helen Oy
- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala / kaupunginmuseo

Toimenpiteet julkisen nähtävillälöön jälkeen

27.09.2022

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu Tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Jatkotoimenpiteet

Kaava-alueeseen tai sen osaan liittyy maankäytösopimusmenettely, joka tulee saattaa päätökseen ennen kaavan hyväksymistä.

Kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä on pyydetty lähettämään tieto.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Paula Kinnunen, arkkitehti, puhelin: 310 37141
paula.a.kinnunen(a)hel.fi
Mikko Reinikainen, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37206
mikko.reinikainen(a)hel.fi
Olga Veikkolainen, liikenneinsinööri, liikenne- ja katusuunnittelu, puhelin: 310 37280
olga.veikkolainen(a)hel.fi
Paula Hurme, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 26093
paula.hurme(a)hel.fi
Sakari Mentu, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37217
sakari.mentu(a)hel.fi
Karri Kyllästinen, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37347
karri.kyllastinen(a)hel.fi
Jarkko Nyman, insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37094
jarkko.nyman(a)hel.fi
Anu Haahla, ympäristöasiantuntija, puhelin: +358 9 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi
Tomi Varjus, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 26530
tomi.varjus(a)hel.fi
Elina Luukkonen, yleiskaavasunnittelija, yleiskaavoitus, puhelin: 310 37073

27.09.2022

elina.luukkonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12701 kartta, päivätty 9.11.2021, muutettu 27.9.2022
- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12701 selostus, päivätty 9.11.2021, muutettu 27.9.2022
- 5 Havainnekuva, 27.9.2022
- 6 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7150 / 9.11.2021, muutettu 27.9.2022)
- 7 Tehdyt muutokset
- 8 Vuorovaikutusraportti, päivätty 9.11.2021, täydennetty 27.9.2022
- 9 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Muistutukset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Hakijat

Ne muistutuksen esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 7

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 8

Tiedoksi

Kaupunginkanslia tiedoksianto

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 25.01.2022 § 7

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 22.12.2021

Kaupunkiympäristölautakunta 16.11.2021 § 629

§ 524

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle, Kivensilmänkuja 2:n (Myllypuro) tarkistettu asemakaavan muutosehdotus (nro 12682)

HEL 2020-005553 T 10 03 03

Hankenumero 1023_7, 3313

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Petri Leppälä ja liikenneinsinööri Jussi Jääskä. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Pöydällepanoehdotus:

Mia Haglund: Pyydän asian viikoksi pöydälle.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Mia Haglundin ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Petri Leppälä, arkkitehti, puhelin: 310 37046
petri.leppala(a)hel.fi
Laura Hietakorpi, arkkitehti, puhelin: 310 28753
laura.hietakorpi(a)hel.fi
Jussi Jääskä, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37129
jussi.jaaska(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12682 kartta, päivätty 27.9.2022
- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12682 selostus, päivätty 27.9.2022
- 5 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7243 / 27.9.2022)
- 6 Tilastotiedot
- 7 Tehdyt muutokset
- 8 Vuorovaikutusraportti 4.4.2022, täydennetty 27.9.2022, liitteineen
- 9 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiympäristö@hel.fi

Käyntiosoite
Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta esittää kaupunginhallitukselle

- 27.9.2022 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12682 (liite nro 3) hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 45. kaupunginosan (Vartiokylä) korttelia 45186 sekä katualuetta.

Lisäksi lautakunta päättää

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluaikana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloaikana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijalta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
 - o Kiinteistö Oy Kivensilmänkuja 2: 10 000 euroa

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee toimistorakennusten ja asuinkerrostalojen korttelialueita, jotka sijaitsevat Myllypuron keskustassa Myllypurontien, Kivensilmänkujan, Yläkiventien ja Yläkivenpolun rajaamalla alueella. Kaavaratkaisu mahdollistaa nykyisen toimistorakennusten korttelialueen muuttamisen yleiskaavan mukaiseksi, sekoituneita toimintoja käsittäväksi korttelialueeksi. Asuinkerrostalojen korttelialueen osalta kaavaratkaisu koskee lähinnä toimistorakennusten korttelialueelle osoitetun rasiitteen uudelleenjärjestelyä. Kaavaratkaisu tehtiin raideliikenteen solmukohtaksi muotoutuvan Myllypuron keskustan rakennustehokkuuden kohottamiseksi ja toiminnan monipuolistamiseksi.

Tavoitteena on, että tehostuva korttelikokonaisuus tukee Myllypuron keskustan kehittymistä elinkeinoelämän ja opiskelun yhdistäväksi kampuskeskustaksi. Kaavaratkaisussa on erityisesti ratkaistu julkisen liikenteen solmukohtan edellyttämän korkeamman rakentamistehokkuuden ja eheän kaupunkikuvan yhdistäminen osaksi viihtyisää kaupunkikuvaa ja käveltävää keskustaympäristöä. Huomiota kiinnitetään myös olemassa olevan rakennuksen purkamisen ja korttelikokonaisuuden tehostamisen synnyttämiin nettoilmastovaikutuksiin.

Alueelle on suunniteltu sijoitettavaksi liike-, toimitilan ja asumisen toimintoja yhdistävä hybridikortteli, joka tarjoaa katutilaan liittyviä palveluja keskeiseen Myllypuroon.

Uutta asuntokerrosalaa on 5 250 k-m². Toimitilakerrosalaa on 3 500 k-m². Tonttien keskimääräinen tehokkuusluku on $e = 2,31$. Asukasmäärän lisäys on noin 95 asukasta.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 7243), jonka mukaan jalankulun ja pyöräilyn erottelua parannetaan Myllypurontiellä Kivensilmänkujan ja Kiviparintien välillä. Kivensilmänkujalle rakennetaan ryhmittymiskaistat Ostarin pysäköintilaitoksesta Myllypurontielle pääsyn helpottamiseksi sekä valo-ohjauksen mahdollistamiseksi. Kivensilmänkujalta poistuu järjestelyn myötä 5 pysäköintipaikkaa. Yläkiventien itäpäästä poistuu uuden maankäytön liittymäjärjestelyjen takia 8 autopaikkaa.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että aiemman asemakaavan mukainen korttelikokonaisuus sovitetaan Myllypuron keskustan muuttuneisiin tavoitteisiin käveltävänä ja palveluita tarjoavana raideliikenteen solmukohtana ja itäisen Helsingin merkittävänä kampusalueena.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisun tavoitteena on tiivistää ja tehostaa Myllypuron keskustaa yleiskaavan mukaisesti käveltäväksi raideliikenteen solmukohtaksi keskitettyine palveluineen. Uudistettava kortteli tukee Myllypuron keskustakampuskokonaisuuden kehittymistä.

Kaavaratkaisu edesauttaa yleiskaava 2016 tavoitteiden toteutumista tehostamalla ja monipuolistamalla maankäyttöä raideliikenteen solmukohtassa.

Asemakaavamuutos toteuttaa tavoitteita elävistä, omaleimaisista ja turvallisista kaupunginosista, monipuolisista sijaintipaikoista yrityksille ja vahvistaa kaupungin asemaa metropolialueena. Liikkumisen kehittämissohjelman, kävelyn edistämishojelman ja pyöräilyn edistämishojelman

tavoitteet toteutuvat kaavaratkaisussa suurilta osin jo hankkeen keskeisen sijainnin kautta. Hankkeella on kilpailukykyinen saavutettavuus kestäväillä kulkutavoilla kävelyä, pyöräilyä, viereistä metroluennetta ja tulevaa tiederatikkaa käyttäen ja ne vähentävät liikennejärjestelmän aiheuttamia haittoja asukkaille keventyvän autoilutarpeen kautta. Hankkeen aiheuttama liikenteen kasvu ohjataan lähes kokonaan kestäviin kulkutapoihin.

Kaupunkiympäristötoimialan ympäristöohjelman tavoitteet on huomioitu muun muassa hulevesien hallintaa sekä terveellisyttä ja viihtyisyyttä lisäävien kävely-ympäristön vahvistamisessa ja hankkeen tiivistyvään kaupunkirakenteeseen sijoittamista käsittelevien kaavamääräysten kautta.

Kaupunginvaltuusto on 13.10.2021 hyväksynyt uuden Kasvun paikka - Helsingin kaupunkistrategian 2021–2025. Kaavaratkaisun kolmena kaupunkistrategiaa tukevana päätavoitteena ovat Helsingin tavoitteena on olla kaupunki, jossa asuinalueet eivät eriydy ja kaikkialla on mahdollista elää turvallista ja viihtyisää elämää positiivisesti omaleimaisissa kaupunginosissa, kaupunkirakennetta kehitetään kestävästi, ensisijaisesti uudistamalla ja täydentämällä olemassa olevaa rakennettua ympäristöä huomioiden alueiden erityispiirteet sekä Helsinkiä kehitetään raideliikenteen verkostokaupunkina. Täydennysrakentamista toteutetaan erityisesti raideliikenteen varrella ja asemien ympäristöissä.

Kaavaratkaisu on Helsingin yleiskaavan 2016 mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueella on nykytilanteessa toimistorakennusten ja asuinrakennusten korttelialueet sekä niitä ympäröivät katualueet. Aluetta reunustaa idässä Myllypurontie ja Myllypuron metroasema, Myllypuron ostoskeskus sijaitsee pohjoisessa ja välittömästi tontin länsi- ja eteläpuolella sijaitsee asuinkerrostaloja pysäköintialueineen.

Alueella on voimassa asemakaava nro 11153 (hyväksytty 25.2.2004). Kaavan mukaan alueelle sijoittuu toimistorakennusten ja asuinkerrostalojen korttelialueet, joiden rakentamistehokkuuksiksi on merkitty 1,2 ja 1,3.

Helsingin kaupunki omistaa korttelialueet. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille mahdollisesti kustannuksia kaasujohdon siirtämisestä pois korttelin koillisosan halkaisevalta nykyiseltä johtokujalta. Kustannukset ovat karkeasti arvioiden enimmillään noin 100 000 euroa ilman arvonlisäveroa. Karkea arvio sisältää varsinaisen siirron lisäksi mahdollisesti tarvittavan louhinnan ja kaivun ja kadun pinnan kustannuksia varauksineen. Tavoitteena on, että kaasuputki voidaan siirtää muiden vireillä olevien infra-hankkeiden yhteydessä, jolloin kaasuputken siirron kustannukset jäävät huomattavasti vähäisemmiksi.

Asemakaavamuutos nostaa alueen arvoa. Uuden kaavoitettavan rakennusoikeuden arvo on noin 4 milj. euroa.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluajana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluajana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- Helen Oy
- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- Museovirasto

Viranomaisten kannantotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat Myllypuron yhtenäiseen ilmeeseen sekä Myllypuron kampusalueen kaupunkikuvallisen merkityksen ja aseman säilyttämiseen. Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että viitesuunnitelmaa on kehitetty voimakkaasti Myllypuron kaupunkikuvaa tukevaan suuntaan.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat Yläkiventien kautta ohjattavaan liikenteeseen, uudisrakennuksen korkeuteen Metropoliaan verrattuna, uudisrakennuksen toimintoihin, torniasumiseen, luonnonelementtejä ja avaruutta painottavan Myllypuron asemakaavan suhteuttamista sähkö- ja tietoliikenneinfraan, tiivistämistavoitteisiin, autoilusta aiheutuvaan meluun ja ilmansaasteisiin, autoilua palvelevan pysäköinnin turvaamiseen, uudis-

rakennuksen työllistävään vaikutukseen sekä rakentamisen aikatauluun.

Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä olemassa oleva kaupunkikuva ja viherelementtien säilyttäminen huomioiden. Tarpeettoman autoilun lisääntymistä hallitaan liikennesuunnitelman keinoin. Sähkö- ja tietoliikenneinfran muutoksien yhteydessä tullaan neuvottelemaan omistajatahojen kanssa.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 5 kpl.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §) 4.4.–3.5.2022

Kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä, mistä on ilmoitettu maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla. Kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta on lähetetty kirje ulkokuntalaiselle maan haltijalle.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 3 muistutusta.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat ALP-korttelin osalta liiketilojen ja asuntojen muuntojoustavuuteen, ravintolatilojen mahdollistamiseen, nykyisten toimijoiden toiminnan jatkuvuuteen, asiointipaikkojen riittävyteen, liikenteen kasvamiseen Yläkiventiellä, huoltolaiturin toimintaan, kaupunkikuvaan ja luonnonsuojeluun. AK-korttelin osalta huomautukset kohdistuivat huoliin läpikulusta, luvattomasta pysäköinnistä ja maantasopysäköinnin talvikunnossapidosta.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat alueen johtokujien keskittämiseen. Helsingin seudun ympäristöpalvelut totesi, että tontin 45186/4 seinäpaloposti voidaan hylätä. Helsingin kaupunginmuseo totesi, että vaikka olemassa olevan toimitalon purkaminen on valitettavaa, he näkevät kaavaehdotuksen määräysten mahdollistavan uuden rakentamisen liittyvän asemakaavahistoriallisesti merkittävään Orpaanportaan ympäristöön ilman liian suurta kontrastia.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helen Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä HSL
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- Helen Sähköverkko Oy
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala / kaupunginmuseo

Lisäksi Museovirasto toteaa kaupunginmuseon lausuvan heidän puolestaan Museoviraston ja alueellisen vastuumuseon välisen työnjaon mukaisesti.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu Tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa. Niitä, joiden etua muutokset koskevat, on kuultu erikseen sähköpostilla ja erillispalavereissa.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Petri Leppälä, arkkitehti, puhelin: 310 37046
petri.leppala(a)hel.fi
Laura Hietakorpi, arkkitehti, puhelin: 310 28753
laura.hietakorpi(a)hel.fi
Jussi Jääskä, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37129
jussi.jaaska(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12682 kartta, päivätty 27.9.2022
- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12682 selostus, päivätty 27.9.2022
- 5 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7243 / 27.9.2022)
- 6 Tilastotiedot
- 7 Tehdyt muutokset
- 8 Vuorovaikutusraportti 4.4.2022, täydennetty 27.9.2022, liitteineen
- 9 Osa päätöshistoriaa

27.09.2022

Asia/7

Oheismateriaali

1	Mielipiteet
2	Muistutukset

Muutoksenhaku

Kustannusten osalta	Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
---------------------	--

Otteet

Ote
Hakija

Ne mielipiteensä esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa
Ne muistutuksen esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

Kymp/Talouden tuki

Otteen liitteet

Esitysteksti
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 7
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 8

Tiedoksi

Kaupunginkanslia tiedoksianto

Päätöshistoria

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 10.6.2022

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 2.10.2020

§ 525

Finlandia-talon maanalaisen laajennuksen (Mannerheimintie 13e) asemakaavan muuttaminen (nro 12678)

HEL 2019-004633 T 10 03 03

Hankenumero 1608_6

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti

- hyväksyä 27.9.2022 päivätyn asemakaavan muutoksen piirustuksen nro 12678 (liite nro 3). Asemakaavan muutos koskee 13. kaupunginosan (Etu-Töölö) korttelin 13465 tonttia 3 sekä puisto- ja katualueita tason -0.2 yläpuolinen tila
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluaikana esitettyihin kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloaikana saatuihin lausuntoihin ja muistutukseen. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

Esteelliset: Kari Pudas (hallintolain 28 §:n 1 momentin 5 kohta)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Kajsa Lybeck, arkkitehti, puhelin: 310 37052
kajsa.lybeck(a)hel.fi
Mikko Juvonen, tiimipäällikkö, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37252
mikko.juvonen(a)hel.fi
Pekka Nikulainen, johtava liikenneinsinööri, puhelin: 310 37122
pekka.nikulainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva

27.09.2022

3	Asemakaavan muutoksen nro 12678 kartta, päivätty 27.9.2022
4	Asemakaavan muutoksen nro 12678 selostus, päivätty 27.9.2022, päivitetty Kylk:n 27.9.2022 päätöksen mukaiseksi
5	Havainnekuva, 27.9.2022
6	Tilastotiedot
7	Tehdyt muutokset
8	Vuorovaikutusraportti 11.4.2022, täydennetty 27.9.2022
9	Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, asemakaavan muuttaminen

Otteet

Ote

Hakija

Ne muistutuksen esittäneet,
jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

Helsingin seudun ympäristö-
palvelut -kuntayhtymä

Uudenmaan elinkeino-, lii-
kenne- ja ympäristökeskus

Helen Sähköverkko Oy

Museovirasto, kulttuuriympä-
ristön suojelu

Helsingin seudun liikenne -
kuntayhtymä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muut-
taminen

Liite 7

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muut-
taminen

Liite 8

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muut-
taminen

Liite 8

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muut-
taminen

Liite 3

Liite 4

Liite 8

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muut-
taminen

Liite 8

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muut-
taminen

Liite 8

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muut-
taminen

Liite 8

Päätösehdotus

Postiosoite

PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite

Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin

09 310 1691

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI06 8000 1200 0626 37

Alv.nro

FI02012566

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Finlandia-talon tonttia, joka sijaitsee osoitteessa Mannerheimintie 13e sekä osaa Hakasalmen puiston aluetta ja katualueita. Kaavaratkaisu mahdollistaa Finlandia-talon maanalaisen tilan laajentamisen päärakennuksen viereen tontin Mannerheimintien puoleisen piha-alueen alle ja kapean siivun verran puiston puolelle. Tontin rajoja tarkistetaan tarvittavilta osin. Tilavaraukseen liittyvät maanalaiset kanavistot maanpäällisine ilmanvaihtorakennelmineen (3 kpl) saa ulottaa viereiselle puistoalueelle. Hakasalmen puiston osa merkitään kaupunkikuvallisesti, maisemallisesti, kulttuurihistoriallisesti tai puistohistoriallisesti arvokkaaksi puistoksi.

Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty ottamaan huomioon alueen muodostama merkittävä kulttuuriympäristö ja puistomaisema. Rakennusperintölain nojalla suojellun Finlandia-talon korttelin lähiympäristön suojelumerkintä saatetaan ajan tasalle. Hakasalmen puiston osassa sijaitseva presidentti Urho Kaleva Kekkonen muistomerkki merkitään suojeltavaksi. Alvar Aallon suunnittelemat rakenteet ja kalusteet sekä Mannerheimintien ja Karamzininrannan vastaiset muuri- ja kalliomuuriosuudet merkitään säilytettäväksi.

Mannerheimintien ja Hakasalmen puiston välistä rajauksen osaa päivitetään teknisenä tarkistuksena. Kiinteistön huoltoliikenne järjestetään nykytilanteen mukaisena Töölönlahden pysäköintilaitoksen kautta ja huoltoajo Hakasalmen huvilalle sallitaan puistoalueen ja Finlandia-talon tontin kautta.

Uutta kulttuuritoimintaa palvelevaa kerrosalaa on 2 300 k-m², josta 1 900 k-m² sijaitsee maan päällä (olemassa olevan rakennuksen tarkistuslaskennan tulos) ja 400 k-m² maan alla (perusparannuksen yhteydessä rakennettava uusi valmistuskeittiö ja sosiaalitala maan alla). Tontin tehokkuusluku on $e_{\square} = 1,74$.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että konsertti- ja kongressirakennuksen tapahtumajärjestelyä sujuvoitetaan laajentamalla teknisiä ja tukitiloja maan alla.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutusta siten, että edistetään kulttuurin ja taiteen sekä palveluiden määrän ja intensiteetin kasvun edellytyksiä, jotka ovat hyvän elämän perus-

ta sekä toimivan ja kauniin kaupungin toteutumista. Kaupunkirakennetta kehitetään kestävästi, ensisijaisesti uudistamalla ja täydentämällä olemassa olevaa rakennettua ympäristöä huomioiden alueiden erityispiirteitä. Kaavaratkaisu on Helsingin yleiskaavan 2016 mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alue on katu- ja puistoaluetta sekä korttelialuetta. Finlandia-talo (arkkitehti Alvar Aalto) on valmistunut kahdessa osassa vuosina 1971 ja 1975. Vuonna 2011 rakennusta on laajennettu pohjakerroksen Verandan näyttely- ja kokoustiloilla (arkkitehtitoimisto A-konsultit) ja Finlandia-talon alapuoliset Töölönlahden pysäköintilaitoksen yhteyteen rakennetut huolto- ja lastaustilat on otettu käyttöön. Rakennus on suojeltu rakennusperintölain nojalla. Hakasalmen puisto on perustettu 1840-luvulla englantilaisen puistoihanteen mukaan. Puistossa sijaitsee Alvar Aallon suunnittelema rakenteita ja kalusteita, presidentti Urho Kaleva Kekkonen muistomerkki sekä kivimuuri ja ladottu muuri.

Alueella on voimassa asemakaavat vuosilta 1906 (pohjoispuolen katualue), 1967 (Hakasalmen puiston osa) ja 2004 (Finlandia-talo). Vuoden 2001 asemakaava käsittää, pohjoisosaa pois lukien, katualueen, puiston sekä korttelin alueella olevaa maanalaista pysäköinti- ja huoltotilaa. Puistoon on osoitettu maanalaisten tilojen pysty-yhteyksiä.

Helsingin kaupunki omistaa Finlandia-talon korttelin kiinteistön ja alueen sekä Hakasalmen puiston osan. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Kaavaratkaisun kustannukset

Finlandia-talon hankkeen kustannusarvion mukaan perusparannus- ja maanalaisten kellari- ja kanaalitulojen laajennuksen rakentamiskustannukset ovat arvonlisäverottomana yhteensä 119 miljoonaa euroa vuoden 2018 hintatason mukaan. Väistötilojen kustannusarvio on 12 miljoonaa euroa. Hakasalmen puiston palauttamisen toimenpiteitä edeltävän tilanteen mukaiseen kuntoon perusparannuksen jälkeen sisältyvät hintaan.

Hanke toteutetaan kaupungin talonrakentamishjelman investointimäärärahoista, eikä sen toteuttamisesta aiheudu muita kustannuksia.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaihana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluaihana saaduista viranomaisten kannanotoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiympäristö@hel.fi

Käyntiosoite
Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- Museovirasto

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat maanalaisen tunnelin huomioon ottamiseen kaavoituksessa, sen merkitsemiseen kaavaan ja kaavamääräyksen sanamuotoon. Asemakaavan muutos ei edellytä vesihuollon lisärakentamista, kaapeleiden siirto ja suojaus on huomioitava mahdollisten maanrakennustöiden yhteydessä, siirto- ja suojaustarpeista on oltava yhteydessä Teliaan hyvissä ajoin ennen mahdollisten maanrakennustöiden alkua. Suojeluviranomainen on seurannut ja seuraa jatkossakin korjaushankesuunnittelua. Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että on muotoiltu maanalaiseen tunneliin liittyvä merkintä ja siihen liittyvä kaavamääräys toivotulla tavalla.

Mielipiteet

Mielipiteitä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta tai valmisteluaineistosta ei saatu.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §) 11.4.–10.5.2022

Kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä, mistä on ilmoitettu maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 1 muistutus. Muistutuksessa esitetty huomautus kohdistui siihen, että uusien, puistoon sijoitettavien piippujen tuottamia mahdollisia savu/höyrypäästöjä ei voi ohjata lintujen pesinöille.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat suojelumääräyksiin, joista todettiin, että srs -määräystä on syytä täydentää maininnalla, että Finlandia-talon ja sen lähiympäristön suojelua koskevat suojelumääräykset on annettu suojelupäätöksessä, siihen, että suojelumerkintöjä koskevat määräykset ovat asianmukaiset ja kaava edistää alueen arvojen säilymistä, selostuksen täydentämiseen pohjavesien hallintasuunnitelman osalta, pohjavesien seurantaan ja mahdolliseen pohjaveden alenemiseen varautumiseen, vesihuoltolinjojen riittävyyteen alueella myös muutoksen jälkeen, maanalaisen tunnelin riittävään suojaamiseen mahdollisen louhinnan aikana ja siihen liittyvien mahdollisten katselmusten järjestämiseen.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Museovirasto
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala / kaupunginmuseo

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saadusta muistutuksesta ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu Tehdyt muutokset -liitteeseen. Tehdyt muutokset ovat luonteeltaan vähäisiä, joten kaavaehdotusta ei ole ollut tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Sovelletut säännökset

Maankäyttö- ja rakennuslaki 9 §, 51 §, 52 §, 54 §, 57 §, 59 §, 62 §.

Toimivalta

Kaupunkiympäristölautakunta päättää asemakaavan muutoksesta hallintosäännön 16 luvun 1 §:n kohdan 2 perusteella, koska kaavaratkaisulla ei katsota olevan merkittäviä vaikutuksia.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Kajsa Lybeck, arkkitehti, puhelin: 310 37052
kajsa.lybeck(a)hel.fi
Mikko Juvonen, tiimipäällikkö, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37252
mikko.juvonen(a)hel.fi
Pekka Nikulainen, johtava liikenneinsinööri, puhelin: 310 37122

27.09.2022

Asia/8

pekka.nikulainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutoksen nro 12678 kartta, päivätty 27.9.2022
- 4 Asemakaavan muutoksen nro 12678 selostus, päivätty 27.9.2022
- 5 Havainnekuva, 27.9.2022
- 6 Tilastotiedot
- 7 Tehdyt muutokset
- 8 Vuorovaikutusraportti 11.4.2022, täydennetty 27.9.2022
- 9 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Muistutus

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, asemakaavan muuttaminen

Otteet

Ote

Hakija

Ne muistutuksen esittäneet,
jotka ovat ilmoittaneet osoit-
teensa

Helsingin seudun ympäristö-
palvelut -kuntayhtymä

Uudenmaan elinkeino-, lii-
kenne- ja ympäristökeskus

Helen Sähköverkko Oy

Museovirasto, kulttuuriympä-
ristön suojelu

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muut-
taminen

Liite 7

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muut-
taminen

Liite 8

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muut-
taminen

Liite 8

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muut-
taminen

Liite 3

Liite 4

Liite 8

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muut-
taminen

Liite 8

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muut-

27.09.2022

Asia/8

Helsingin seudun liikenne -
kuntayhtymä

taminen
Liite 8
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, asemakaavan muut-
taminen
Liite 8

Tiedoksi

Kymp/Asemakaavoituspalvelu (kuulutus) tiedoksianto
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Päätöshistoria

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 14.4.2022

27.09.2022

Asia/9

§ 526

Tyynenmerenkatu välillä Atlantinkatu–Länsisatamankatu, katusuunnitelman hyväksyminen, Jätkäsaari

HEL 2022-009909 T 10 05 02

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä liitteenä 2 olevan Tyynenmerenkadun katusuunnitelman nro 30438/1.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Kati Kiyancicek, yksikön päällikkö, puhelin: 310 64734
kati.kiyancicek(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suunnitelmaselostus nro 30438/1
- 2 Suunnitelmapiiirustus nro 30438/1

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lähtökohdat ja tavoitteet

Tyynenmerenkatu välillä Atlantinkatu–Länsisatamankatu on olemassa oleva, jo pääosin rakennettu sellaisena kuin liitteenä 2 olevassa katusuunnitelmassa on esitetty. Tyynenmerenkadun eteläisen osan suunnittelusta ja rakentamisesta on aikoinaan tehty päätös Yleisten töiden lautakunnassa 12.1.2016 §12 ja samalla hyväksyttiin laadittavaksi sopimus Helsingin Satama Oy:n kanssa (allekirjoitettu 26.2.2016 HEL 2015-013941) kadun suunnittelusta ja rakentamisesta.

Tyynenmerenkadun suunnittelu ja rakentaminen oli toteutettava ennen asemakaavojen valmistumista, koska katuyhteys oli keväällä 2017 avatun Helsingin Sataman matkustajaterminaalin liikenteelle välttämätön. Tyynenmerenkadun katusuunnitelma välillä Länsisatamanka-

27.09.2022

tu-Rionkatu tuodaan päätöksentekoon, kun katuosuuden asemakaavamuutokset ovat saaneet lainvoiman.

Katusuunnitelma-alueella ovat voimassa asemakaavat nro 12351 (tullut voimaan 31.3.2017), nro 12331 (tullut voimaan 22.1.2016) ja nro 12655 (tullut voimaan 2.11.2021), joissa Tyynenmerenkatu on osoitettu katualueeksi ja joiden laadinnan yhteydessä katualueet on vuorovaikutettu. Asemakaavan nro 12655 yhteydessä esitetty ja sen aineistoon liitetty Ahdinaltaan 8.12.2020 päivätty liikennekaavio on lähtökohtaisesti myös vastannut nyt hyväksyttävää katusuunnitelmaa.

Katusuunnitelmalla vakiinnutetaan jo rakennetun kadun liikennejärjestelyt korkoasemineen, esitetään vähäisiä parannuksia kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiin kaupungin asettamien tavoitteiden mukaisesti sekä parannuksia sataman saattoliikenteen sujuvoittamiseksi ja mahdollistetaan korttelien 20836 rakentuminen.

Suunnitelma

Tyynenmerenkatu välillä Atlantinkatu–Länsisatamankatu, suunnitelma-piirustus nro 30438/1 (liite 2)

Tyynenmerenkatu välillä Atlantinkatu–Länsisatamankatu on nykyinen alueellinen kokoojakatu, jolla on yksi ajokaista molempiin suuntiin. Ajouradan itäpuolella on muusta liikenteestä erotettu raitiotien kiskoalue ja yksi raitiotieliikenteen pysäkkipari. Kadulla on molempiin suuntiin yksisuuntaiset pyörätiet lukuun ottamatta kiertoliittymiä, jossa pyörätiet ovat osittain kaksisuuntaisia. Katualueen reunoilla on molempiin suuntiin jalkakäytävät. Lisäksi saattokaistojen edustalle esitetään jalkakäytävät palvelemaan Helsingin sataman saattoliikenteen jalankulkua.

Katu on pääosin jo rakennettu suunnitelman mukaisesti, lukuun ottamatta viimeistelytyitä ja osin reuna-alueiden jalankulun ja pyöräilyn lopullisia yhteyksiä, sekä viherrakenteita. Katu voidaan rakentaa täysin valmiiksi katuun rajautuvien korttelien rakentumisen jälkeen.

Nykyinen Tyynenmerenkadulla sijaitseva väliaikainen raitiotiepysäkki on tarkoitus purkaa tilapäiskäytön tarpeen päättyttyä. Tilapäisen raitiotien tilalle rakennetaan puukaista, jalkakäytävä sekä saattopysäköintikaista. Saattopysäköintiä rakennetaan myös ajoradan länsipuolelle. Länsipuolen jalkakäytävä ja pyörätie toteutetaan lähemmäs korttelin 20836 reunaa, nyt ne on toteutettuna väliaikaisesti kauemmas tontin rajasta korttelin väliaikaiskäytön vuoksi. Pyörätiet erotetaan jalkakäytävistä tasoerolla, toteutetaan yksisuuntaisina ja ajoradan reunaan lisätään erotuskaista istutuksineen. Myös itäpuolen jalkakäytävä ja pyörätie esitetään ja rakennettavaksi uudelleen tasoerolla eroteltuna. Kaikki uudet jalkakäytävät kivetään lukuun ottamatta liittymiä, joissa uudet jal-

käytävät ovat osittain asfalttia. Katusuunnitelmalla parannetaan katualueen käytön turvallisuutta ja toteutetaan viihtyisää katuympäristöä.

Suunnitelman tarkempi kuvaus ilmenee suunnitelmaselostuksesta nro 30438/1 (liite 1).

Katu on suunniteltu niin, että se sopeutuu asemakaavan mukaiseen ympäristöönsä ja täyttää toimivuuden, turvallisuuden ja viihtyisyyden vaatimukset.

Yhteistyösopimus ja vuorovaikutus

Katusuunnittelu on toteutettu ”Yhteinen kunnallistekninen työmaa” sopimuksen (7.3.2017) mukaisesti yhteistyössä sopimuksen osapuolten kanssa. Sopimuksen osapuolia ovat: Helsingin kaupunki, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY), Helen Oy, Helen Sähköverkko Oy, Elisa Oyj, DNA Oyj, Telia Finland Oyj, Auris Kaasunjake-lu Oy, Cinia Cloud Oy

Sopimuksen mukaisesti kukin sopimuksen allekirjoittanut osapuoli sitoutuu suunnittelun aikana määrittelemään omat johtotarpeensa koh-teessa ja tekemään omaa suunnittelua samanaikaisesti hankkeen ete-nemisen kanssa. Suunnittelun tavoitteena on aikaansaada rakennus-hankekohtaiset yhteiset ristiriidattomat suunnitelma-asiakirjat ja selos-tukset.

Katusuunnitelman lähtökohtana ovat olleet edellä mainitut asemakaa-vat, joiden yhteydessä kadut on vuorovaikutettu. Asemakaavan nro 12655 selostuksen liitteenä on ollut Liikennesuunnitelmakaavio, jossa on esitetty ja yhteen sovitettu katusuunnitelma alueen keskeisimmät lii-kennesuunnitelmat. Kaupunkisuunnittelulautakunta on 13.12.2016 § 435 hyväksynyt alueelle liikennesuunnitelman 6673-7.

Katusuunnitelmaa laadittaessa on tehty yhteistyötä katuun rajautuvien kiinteistöjen, Helsingin Sataman, Kaupunkiliikenne Oy:n ja Helsingin seudun liikenne-kuntayhtymän (HSL) kanssa.

Kustannukset ja aikataulu

Tyynenmerenkadun toteuttamattomien osien rakennuskustannukset ovat yhteensä noin 2 000 000 euroa (alv. 0 %).

Kadun vuotuiset ylläpitokustannukset ovat noin 50 000 euroa (alv. 0 %).

Kadun rakentamiseen on varauduttu kaupunkiympäristölautakunnan ta-lousarvioehdotuksessa vuodesta 2023 alkaen. Katu rakennetaan vai-heittain. Kadun viimeistely tehdään alueen korttelien valmistuttua.

27.09.2022

Hanke rahoitetaan talousarvion kohdasta 8 08 02 Projektialueiden kadut.

Sovelletut säännökset

Maankäyttö- ja rakennuslaki 85 §, 62 §, maankäyttö- ja rakennusasetus 41-42 §.

Toimivalta

Hallintosäännön 16 luvun 1 § 2 mom. kohdan 11 mukaan kaupunkiympäristölautakunta päättää katu-, puisto- tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksymisestä lukuun ottamatta taloudellisesti tai periaatteellisesti vähäisiä suunnitelmia.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Kati Kiyancicek, yksikön päällikkö, puhelin: 310 64734
kati.kiyancicek(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suunnitelmaselostus nro 30438/1
- 2 Suunnitelmapiiustus nro 30438/1

Oheismateriaali

- 1 Yleisten töiden lautakunnan pöytäkirja 12.1.2016
- 2 Sopimus Tyynenmerenkadun toteuttamisesta plv 0-800 ja luovuttamisesta yleiseksi alueeksi
- 3 Kartta sopimusalueesta
- 4 Ak nro 12655 liikennesuunnitelmakaavio
- 5 Liikennesuunnitelma 6673-7

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Tiedoksi

Hallinto- ja lakipalvelut, tietopalvelut

§ 527

Hämeentie välillä Kustaa Vaasan tie–Annalantie, katusuunnitelman hyväksyminen, Toukola, Vanhakaupunki

HEL 2022-005111 T 10 05 02

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Otso Kivekäs: Pyydän asian pöydälle viikoksi

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Otso Kivekkään ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Mikko Nevalainen, projektinjohtaja, puhelin: 310 37556
mikko.nevalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suunnitelmaselostus nro 31309/1-5
- 2 Suunnitelmapiiirustus nro 31309/1
- 3 Suunnitelmapiiirustus nro 31309/2
- 4 Suunnitelmapiiirustus nro 31309/3
- 5 Suunnitelmapiiirustus nro 31309/4
- 6 Suunnitelmapiiirustus nro 31309/5
- 7 Vuorovaikutusmuistio
- 8 Muistutusten käsittely

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä liitteinä suunnitelmapiiirustukset nrot 2, 3, 4, 5 ja 6 Hämeentie välillä Kustaa Vaasan tie–Annalantie katusuunnitelman nrot 31309/1-5.

Esittelijän perustelut

Lähtökohdat ja tavoitteet

Hämeentie on olemassa oleva kokoojkatu, joka sijoittuu rakennettuun kaupunkiympäristöön. Suunnittelualuetta rajaa länsipuolella Toukolan puutalo- ja kerrostaloalueet sekä idässä Touko- ja Arabianrannan kerrostaloalueet sekä Arabian tehdaskortteli. Katu rajautuu osin myös Arabianmäen ja Bokvillaninpuiston puistoalueisiin.

Katusuunnitelma pohjautuu voimassa oleviin asemakaavoihin nro 1708 (vahvistettu 22.2.1938) ja nro 10240 (tullut voimaan 6.11.1998). Katusuunnitelmassa on myös huomioitu kaavaehdotuksen 12470 mukainen katualueen raja välillä Intiankatu–Kaironkatu, missä katualue levenee Arabianmäen puistoalueelle pyöräkaistojen toteuttamista varten. Suunnitellut ratkaisut ovat periaatteiltaan asemakaavan yhteydessä esitetyn liikennesuunnitelman nro 6771 mukaiset. Katusuunnitelmassa on tarkennettu liikennesuunnitelmassa esitetyt ratkaisuja pyöräilyn osalta.

Katusuunnitelma mahdollistaa kadun liikennejärjestelyjen muuttamisen sekä kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden parantamisen. Suunnittelualueelle toteutetaan kantakaupungin pyöräliikenteen tavoiteverkon (kaupunkisuunnittelulautakunta 22.5.2012) mukaiset yksisuuntaiset pyöräliikenteen järjestelyt. Kadulla järjestellään bussipysäkkejä ja pysäköintiä. Kadun rakentamisen yhteydessä ennallistetaan ja rakennetaan puistoja katuun rajautuvilta osin sekä saneerataan myös vesihuollon ja teknisen huollon putki- ja johtoverkostoja sekä liikennevaloja.

Suunnitelma

Hämeentie välillä Kustaa Vaasan tie–Annalantie suunnitelmapiirustus nro 31309/1-5 (liitteet 2, 3, 4 5 ja 6)

Hämeentie välillä Kustaa Vaasan tie–Annalantie on nykyinen kokoojkatu. Hämeentien muutos koskee kadun poikkileikkauksen muutosta sekä jalankulun ja pyöräilyn edellytyksien parantamista. Kadulla erotetaan jalankulku ja pyöräily. Kadulle rakennetaan yksisuuntaiset pyörätiet. Pysäkkejä sekä pysäköintiä kadun varrella yhdistetään ja siirretään. Arabian tehdaskorttelin edustalla bussipysäkkialue toteutetaan korotettuna ja nykyiset jalankulkuvalot poistetaan. Olemassa oleva raitiotie välillä Kustaa Vaasan tie–Arabiankatu säilytetään ennallaan. Floorantien, Intiankadun, Kaironkadun ja Kaanaankadun liittymät muutetaan ylijatketuiksi jalkakäytäväiksi. Kotisaarenkadun, Kokkosaarenkadun, Arabiankadun ja Muotoilijankadun liittymät säilyvät ennallaan. Arabian tehdaskorttelin maanlaiseen pysäköintiin mahdollistetaan ajo-yhteys.

Katualueen tilanahtaudesta ja olemassa olevista rakenteista johtuen jalkakäytävän leveys alittaa suositusarvon Kotisaarenkadun liittymän läheisyydessä Kauppakeskus Arabian edustalla noin 80 metrin matkal-

la sekä Floorantien ja Kumtähdenkentän kulmauksessa noin 10 metrin matkalla. Intiankadun ja Arabiankadun välillä kadun länsireunassa jalkakäytävän leveys alittaa suositusarvon ja pyöräkaistan leveys on suositeltavan minimileveyden mukainen, kuten myös Arabian tehdaskorttelin edustalla kadun itäreunassa. Lisäksi Bokvillaninpuiston ja Kumtähdenkentän puiston kohdalla jalkakäytävä sijoitetaan osittain puistoalueen puolelle. Arabianmäki puiston kohdalla jalkakäytävä ja osittain myös pyörätie sijoitetaan puistoalueen puolelle.

Tehdaskorttelin edustalla nykyinen puusto säilytetään pääosin ja täydennysistutuksia tehdään Arabianmäen puiston aukiolle. Katupuut poistetaan nykyisen kadunvarsipysäköinnin poistumisen vuoksi tehdaskorttelin pysäkkialueen ja Muotoilijankadun väliltä. Annalanpuistossa katualueeseen rajautuvalta osalta poistetaan yksittäisiä puita ja puiston akselille istutetaan uusia puita sekä maanpeitekasveja. Kokonaisuudessaan katusuunnitelman alueella puita poistetaan 39 ja ainakin 10 istutetaan tilalle. Ennen töiden aloitusta tarkastellaan vielä mahdollisuuksia lisäistutuksille. Kadun valaistuksen ristikkopylväiden yhteyteen istutetaan myös köynnöksiä.

Suunnitelman tarkempi kuvaus ilmenee liitteenä olevasta suunnitelmaselostuksesta nro 31309/1 (liite 1).

Katu on suunniteltu niin, että se sopeutuu asemakaavan mukaiseen ympäristöönsä ja täyttää toimivuuden, turvallisuuden ja viihtyisyyden vaatimukset.

Vuorovaikutus

Katusuunnittelu on toteutettu ”Yhteinen kunnallistekninen työmaa” sopimuksen (7.3.2017) mukaisesti yhteistyössä sopimuksen osapuolten kanssa. Sopimuksen osapuolia ovat: Helsingin kaupunki, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY), Helen Oy, Helen Sähköverkko Oy, Elisa Oyj, DNA Oyj, Telia Finland Oyj, Auris Kaasunjakeilu Oy, Cinia Cloud Oy

Sopimuksen mukaisesti kukin sopimuksen allekirjoittanut osapuoli sitoutuu suunnittelun aikana määrittelemään omat johtotarpeensa kohteessa ja tekemään omaa suunnittelua samanaikaisesti hankkeen etenemisen kanssa. Suunnittelun tavoitteena on aikaansaada rakennushankekohtaiset yhteiset ristiriidattomat suunnitelma-asiakirjat ja selostukset.

Katusuunnitelmaluonnos on ollut esillä kaupunkiympäristön asiakaspalvelupisteessä ja Arabian kirjastossa sekä Helsingin kaupungin verkosivuilla 26.2.–10.3.2020 välisen ajan. Suunnitelmamuutosten vuoksi katusuunnitelmaluonnos oli esillä uudelleen kaupunkiympäristön asia-

kaspalvelupisteessä ja Helsingin kaupungin verkkosivuilla 3.1.-16.1.2022 välisen ajan.

Asukaspalautteet on kirjattu vuorovaikutusmuistioon. Vuorovaikutusmuistio on liitteenä 7.

Katusuunnitelmaehdotus on ollut nähtävillä kaupunkiympäristön asiakaspalvelupisteessä ja Helsingin kaupungin verkkosivuilla

Katusuunnitelmaehdotus on ollut nähtävillä kaupunkiympäristön asiakaspalvelupisteessä ja Helsingin kaupungin verkkosivuilla 4.-17.5.2022 välisen ajan. Suunnitelman nähtävillä olosta ja mahdollisuudesta muistutuksen antamiseen on ilmoitettu kirjallisesti suunnitelualueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille sekä muille osallisille yleis-tiedoksiäntona. Lisäksi asiasta on ilmoitettu kaupungin verkkosivuilla.

Suunnitelmista on jätetty kolme muistutusta ja kaksi mielipidettä.

Muistutusten käsittely erillisessä asiakirjassa (liite 8).

Muistutukset eivät aiheuta muutoksia laadittuun katusuunnitelmaan, mutta kadunvarren puistoalueita selvitetään mahdollisuuksista istuttaa uusia puita.

Kustannukset ja aikataulu

Katusuunnitelman rakennuskustannukset ovat yhteensä noin 4 347 000 euroa (alv. 0 %).

Kadun vuotuiset ylläpitokustannukset ovat noin 178 000 euroa (alv. 0 %). Ylläpitokustannukset ovat noin 12 000 euroa edullisemmat kuin nykyisin.

Katujen rakentamiseen on varauduttu kaupunkiympäristölautakunnan talousarvioehdotuksessa vuodesta 2024 alkaen.

Hanke rahoitetaan talousarvion kohdasta 8 03 01 01 Uudisrakentaminen.

Sovelletut säännökset

Maankäyttö- ja rakennuslaki 85 §, 62 §, maankäyttö- ja rakennusasetus 41-43 §.

Toimivalta

Hallintosäännön 16 luvun 1 § 2 mom. kohdan 11 mukaan kaupunkiympäristölautakunta päättää katu-, puisto- tai muun yleisen alueen suunni-

27.09.2022

telman hyväksymisestä lukuun ottamatta taloudellisesti tai periaatteellisesti vähäisiä suunnitelmia.

Tiedoksianto

Päätös toimitetaan yleistiedoksiantona, koska vastaanottajia on yli 30. Asiakirjan nähtäville asettamisesta ilmoitetaan viranomaisen ilmoitus-
taululla.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Mikko Nevalainen, projektinjohtaja, puhelin: 310 37556
mikko.nevalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suunnitelmaselostus nro 31309/1-5
- 2 Suunnitelmapiirustus nro 31309/1
- 3 Suunnitelmapiirustus nro 31309/2
- 4 Suunnitelmapiirustus nro 31309/3
- 5 Suunnitelmapiirustus nro 31309/4
- 6 Suunnitelmapiirustus nro 31309/5
- 7 Vuorovaikutusmuistio
- 8 Muistutusten käsittely

Oheismateriaali

- 1 Muistutus 1
- 2 Muistutus 2
- 3 Muistutus 3
- 4 Muistutus 4
- 5 Muistutus 5

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Otteet

Ote
Muistuttajat

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Hallinto- ja lakipalvelut, tietopalvelut

§ 528

Vesipääskynkuja, Porttitie välillä Kontulantie-80 m Kontulantiestä itään ja Kontulantie välillä korttelinumerot 47164-47165, katusuunnitelmien hyväksyminen, Mellunkylä

HEL 2022-006648 T 10 05 02

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä seuraavat liitteenä olevat katusuunnitelmat:

- Vesipääskynkuja, Porttitie välillä Kontulantie-80 m Kontulantiestä itään, Kontulantie liittymäalue, piirustus nro 31721/1 (liite 3)
- Kontulantie välillä korttelinumerot 47164-47165, piirustus nro 31723/1 (liite 5)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Mikko Nevalainen, projektiinjohdaja, puhelin: 310 37556
mikko.nevalainen(a)hel.fi

Liitteet

1	Suunnitelmaselostus nro 31721/1
2	Suunnitelmaselostus nro 31721/2
3	Suunnitelmapiirustus nro 31721/1
4	Suunnitelmaselostus nro 31723/1
5	Suunnitelmapiirustus nro 31723/1
6	Koostepiirustus nro 31721/2

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Otteet

Ote

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Liite 3

Liite 5

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lähtökohdat ja tavoitteet

Vesipääskynkuja on uusi päättyvä tonttikatu, jonka varrelle on suunniteltu pelastusasema. Porttitie on nykyinen asuinalueen kokoojakatu, joka rajoittuu suunnittelualueella rakentamattomiin puistoalueisiin. Porttitien ajoradan eteläpuolelle rakennetaan linja-autopysäkki. Kontulantie on nykyinen pääkatu, johon liittyvät Vesipääskynkuja ja Porttitie. Katusuunnitelmat pohjautuvat voimassa oleviin asemakaavoihin nro 12666 (tullut voimaan 25.8.2021) ja nro 8490 (tullut voimaan 20.12.1982). Suunnitellut ratkaisut ovat periaatteiltaan asemakaavan yhteydessä esitetyn liikennesuunnitelman nro 7108 mukaiset. Katusuunnitelmissa on tarkennettu liikennesuunnitelmassa esitettyjä ratkaisuja pyöräilyjärjestelyjen ja jalkakäytävien osalta.

Katusuunnitelmilla mahdollistetaan asemakaavan nro 12666 mukaisen pelastusaseman rakentaminen.

Suunnitelma

Vesipääskynkuja, Porttitie välillä Kontulantie–80 m Kontulantiestä itään, Kontulantien liittymäalue, suunnitelmapiirustus nro 31721/1 (liite 3)

Vesipääskynkuja on uusi päättyvä tonttikatu. Kadun eteläpuolella on Karpalopuisto. Kadun pohjoispuolella on kaksi kaavoitettua tonttia, itäisellä tontilla on nykyinen liikerakennus ja läntiselle tontille on suunniteltu pelastusasema. Vesipääskynkujan pohjoispuolelle rakennetaan uusi 2,5 m leveä jalkakäytävä ja 2,5 m leveä pyörätie. Jalkakäytävä ja pyörätie mahdollistavat jalankulku- ja pyöräilyliikenteen kulun Kontulantietä metroradan suuntaiselle yhteydelle. Vesipääskynkuja liittyy itäpäästään rakennettavalla kanavoidulla valo-ohjatulla T-liittymällä nykyiseen Kontulantiehen.

Porttitie on nykyinen asuinalueen kokoojakatu, joka rajoittuu suunnittelualueella rakentamattomiin, metsäisiin puistoalueisiin. Porttitie liittyy länsipäästään rakennettavalla kanavoidulla valo-ohjatulla T-liittymällä nykyiseen Kontulantiehen. Ajoradan eteläreunaan rakennetaan linja-autopysäkki ja jalkakäytävä, joka liittyy olemassa olevaan jalkakäytävään. Kadun pohjoisreunaan rakennetaan jalkakäytävä. Pyöräily on toteutettu sekaliikennejärjestelyinä.

Kontulantie, suunnitelmapiirustus nro 31723/1 (liite 5)

Kontulantie on nykyinen pääkatu, jonka varrella sijaitsee liike- ja asuinrakennuksia. Kadun itäpuolella on metsäistä puistoaluetta Lirokujasta etelään. Kontulantiehen liittyvät nykyinen Porttitie ja uusi Vesipääskynkuja. Liittymäalueelle tulee liikennevalo-ohjaus. Ajoradan keskellä on koroke. Ajoradan länsireunaan, Lirokujan ja Vesipääskynkujan välille, rakennetaan 2,5 m leveä jalkakäytävä ja 2,5 m leveä pyörätie, jotka erotetaan ajoradasta n. 3,5 m leveällä erotuskaistalla. Linja-autopysäkin ja liittymäalueen reunoihin asennetaan reunatuet. Muualle kadun reunoilta ei tule reunatukia vaan kuivatus tapahtuu pääosin nykyisten avo-ojien avulla.

Suunnitelmien tarkempi kuvaus ilmenee liitteenä olevista suunnitelmaselostuksista nro 31721/1 (liite 1 ja 2), nro 31723/1 (liite 4) ja koostepiirustuksesta nro 31721/2 (liite 6).

Kadut sopeutuvat asemakaavan mukaiseen ympäristöönsä ja täyttävät toimivuuden, turvallisuuden ja viihtyisyyden vaatimukset.

Vuorovaikutus

Katusuunnitelmat on laadittu yhteistyössä Helsingin kaupungin, Helsingin seudun ympäristöpalvelut – kuntayhtymän (HSY), Helen sähköverkko Oy:n, Elisa Oyj:n, Telia Finland Oyj:n, DNA Oyj:n, pelastuslaitoksen ja suunnittelualueelle rakentuvan 47165 pelastusasemaa suunnittelevan ADT Oy:n kanssa.

Katusuunnitelmaluonnokset ovat olleet esillä kaupunkiympäristön asiakaspalvelupisteessä ja Helsingin kaupungin verkkosivuilla 30.3.–12.4.2022 välisen ajan. Esillä olosta ja mahdollisuudesta mielipiteen esittämiseen on tiedotettu alueen talouksiin kaupungin verkkosivuilla,

Suunnitelmaluonnoksiin ei ole tullut palautetta.

Suunnitelmaluonnosten Uutta Itä-Helsinkiä esittelytilaisuus asukkailla pidettiin 11.5.2022. Suunnitelmien nähtävillä olosta ja mahdollisuudesta muistutuksen antamiseen on ilmoitettu kirjallisesti suunnittelualueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille sekä muille osallisille. Lisäksi asiaa on ilmoitettu kaupungin verkkosivuilla.

Katusuunnitelmaehdotukset ovat olleet nähtävillä kaupunkiympäristön asiakaspalvelupisteessä ja Helsingin kaupungin verkkosivuilla 30.5.–12.6.2022 välisen ajan.

Suunnitelmista ei ole jätetty muistutuksia.

Kustannukset ja aikataulu

Postiosoite

PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiympäristö@hel.fi

Käyntiosoite

Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin

09 310 1691

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F106 8000 1200 0626 37

Alv.nro

F102012566

27.09.2022

Katusuunnitelmien rakennuskustannukset ovat yhteensä noin 965 000 euroa (alv. 0 %). Kustannukset jakautuvat kaduittain seuraavasti:

	yht. euroa (alv. 0 %)	euroa/m ² (alv. 0 %)
Vesipääskynkuja	484 000	190
Porttitie	154 000	66
Kontulantie	327 000	52

Katujen vuotuiset ylläpitokustannukset ovat noin 41 000 euroa (alv. 0 %). Ylläpitokustannukset ovat noin 13 600 euroa kalliimmat kuin nykyisin.

Katujen rakentamiseen on varauduttu kaupunkiympäristölautakunnan talousarvioehdotuksessa vuodesta 2023 alkaen.

Hanke rahoitetaan talousarvion kohdasta 8 03 01 01 Uudisrakentaminen.

Sovelletut säännökset

Maankäyttö- ja rakennuslaki 85 §, 62 §, maankäyttö- ja rakennusasetus 41-43 §.

Toimivalta

Hallintosäännön 16 luvun 1 § 2 mom. kohdan 11 mukaan kaupunkiympäristölautakunta päättää katu-, puisto- tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksymisestä lukuun ottamatta taloudellisesti tai periaatteellisesti vähäisiä suunnitelmia.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Mikko Nevalainen, projektinjohtaja, puhelin: 310 37556
mikko.nevalainen(a)hel.fi

Liitteet

1	Suunnitelmaselostus nro 31721/1
2	Suunnitelmaselostus nro 31721/2
3	Suunnitelmapiiirustus nro 31721/1
4	Suunnitelmaselostus nro 31723/1
5	Suunnitelmapiiirustus nro 31723/1
6	Koostepiiirustus nro 31721/2

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Otteet

Ote

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Liite 3

Liite 5

Tiedoksi

Hallinto- ja lakipalvelut, tietopalvelut

§ 529

Rakennuskiellon pidentäminen kantakaupungin alueilla (nro 12802)

HEL 2022-008790 T 10 03 05

Hankennumero 2868_8

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Otso Kivekäs: Pyydän asian pöydälle viikoksi

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Otso Kivekkään ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Kerttu Kurki-Issakainen, johtava arkkitehti, puhelin: 310 37349
kerttu.kurki-issakainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Rakennuskieltokartta nro 12802/27.9.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää pidentää rakennuskieltoa eräillä 1.–8. sekä 13. ja 14. kaupunginosissa sijaitsevilla alueilla liitteenä olevan rakennuskieltokartan mukaisesti kahdella (2) vuodella. Rakennuskieltoalue ilmenee liitteenä olevasta piirustuksesta nro 12802 (liite 1). Rakennuskielto on voimassa 11.10. 2024 asti.

Samalla kaupunkiympäristölautakunta päättää määrätä, että päätös tulee voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman. Päätöksestä tulee kuuluttaa.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Kaupunginvaltuusto päätti 11.10.1961 (asia nro 25) muuttaa kantakaupungin 1.–8. ja 10.–14. kaupunginosien asemakaavaa. Päätöksen perusteella tuli ko. kaupunginosissa voimaan rakennuskielto rakennuslain 42 §:n 2 momentin 3 kohdan nojalla.

11.10.1961 voimaan tullutta rakennuskieltoa on sisäasiainministeriön, ympäristöministeriön ja kaupunginhallituksen (viimeksi 11.10.2010) päätöksillä pidennetty kaksi vuotta kerrallaan rakennuslain 42 §:n 3 momentin ja vuoden 2000 alusta maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 2 momentin nojalla. Rakennuskieltoa on viimeksi pidennetty kaupunkiympäristölautakunnan päätöksellä 29.9.2020) kahdella vuodella eteenpäin (maankäyttö- ja rakennuslaki 53 §:n 2 momentti).

Rakennuskieltoalueella on voimassa Yleiskaava 2016. Rakennuskiellon alueella asemakaavat ovat vanhoja ja sisältävät puutteita.

Rakennuskiellon piirissä on korttelialueita sekä katu- ja puistoalueita. Rakennuskielto on supistunut. Niiltä alueilta, joille on kiellon voimassa ollessa hyväksytty asemakaavan muutokset, rakennuskielto on päättynyt.

Kantakaupungin asemakaavoja on uusittu ja uusitaan tarpeen mukaan. Vähäisiä muutoksia on tapahtunut myös poikkeusluvilla. Hankekohtaiset kaavamutokset ovat osoittautuneet parhaaksi tavaksi sovittaa ja yhdistää kaupungin yleiset tavoitteet sekä kiinteistönomistajan hankekohtaiset tavoitteet. Kantakaupungin alueille on vireillä lisäksi laajempi asemakaavojen ajantasaistamistyö, jonka alueelta rakennuskiellot poistuvat kaavamutosten saatua lainvoiman.

Osassa Helsingin kantakaupunkia on voimassa kaupunkiympäristölautakunnan 15.2.2020 määräämä rajattu rakennuskielto asemakaavan laatimiseksi ja muuttamiseksi maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n nojalla (piirustus nro 12691). Kielto koskee rakennusten 1. kerrosten ja kadunvarsien myymälä-, liike- ja toimitilojen muuttamista asuinkäyttöön. Rajattu rakennuskielto ei koske tämän rakennuskiellon aluetta. Maantasokerroksia koskeva toiminnallinen tavoite on kuitenkin voimassa yleiskaavan mukaisesti myös tämän rakennuskiellon alueilla. Rajattua rakennuskieltoa on jatkettu kaksi vuotta kerrallaan.

Alueet ovat yksityisessä, kaupungin ja valtion omistuksessa.

Kaavoitus- ja suunnittelutilanne

Yleiskaava 2016 on tullut voimaan 2018. Helsingissä on voimassa lisäksi maanalainen yleiskaava (hyväksytty 2021).

Rakennuskieltoalueella on eri-ikäisiä ja sisällöltään osin paikkaansapitämättömiä asemakaavoja 1800-luvulta alkaen. Asemakaavoissa on puutteellisia merkintöjä muun muassa rakennusaloja, rakennusoikeuksia, käyttötarkoituksia ja suojelumerkintöjä koskien.

Rakennuskiellon alueella on parhaillaan vireillä lukuisia kehittämissankkeita tai hankekohtaisia asemakaavan muutoksia. Muilta osin rakennuskieltoa koskevat tontit kuuluvat pääosin vireillä olevaan kantakaupungin asemakaavojen ajantasaistamistyön alueeseen. Ajantasais- tamistyön tavoitteena on muun muassa päivittää keskenään erityyppi- set ja osin vanhentuneet asemakaavat, jonka yhteydessä rakennuskiel- lot poistuvat. Kiinteistöjen peruskorjaukseen kuuluvat pienemmät muu- tostoimenpiteet on voitu käsitellä rakennuslupaprosessin yhteydessä, joko suoraan tai poikkeamismenettelynä. Suurempien muutosten edel- lyttämät asemakaavan muutokset on laadittu hankkeiden kanssa yh- teistyössä.

Rakennuskiellon alue on supistunut ja kielto poistunut viimeisten kah- den vuoden aikana 14 tontilta, 19 rakennuksesta sekä usealta katu- ja puistoalueelta uuden asemakaavan voimaantulon myötä. Alueella on lisäksi myös tehty vaikutuksiltaan vähäisiä muutoksia poikkeamispää- töksillä. Muutokset on voitu toteuttaa, mutta rakennuskielto jää näillä tonteilla voimaan, kunnes asemakaavamuutos on laadittu poikkeamis- päätöksen tai toteutuneen tilanteen mukaiseksi.

Rakennuskielto on tarpeellinen, jotta kaupunkirakennetta voidaan kehit- tää ja ylläpitää yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti sekä turvata alueen kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöarvot. Tavoitteena on myös turva- ta muutoksen hakijoiden yhdenvertainen kohtelu.

Rakennuskiellon pidentäminen

Alueelle, jolle asemakaavan laatiminen tai muuttaminen on vireillä, kun- ta voi määrätä rakennuskiellon. Rakennuskielto on voimassa enintään kaksi vuotta. Alueella on vireillä kantakaupungin asemakaavojen ajan- tasaistamistyö. Sen ensimmäinen, Kampin alueita koskeva kaavaehdo- tus valmistuu arviolta 2023, jonka jälkeen kaavoitusta jatketaan muissa kaupunginosissa. Kantakaupungin erillisissä kehittämisskohteissa sekä liikekeskustassa muutostarpeet käsitellään hankekohtaisin asemakaa- voin ja poikkeusluvin.

Kaavoituksen keskeneräisyyden vuoksi tulisi rakennuskieltoa pidentää kahdella vuodella maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 2 momentin pe- rusteella.

Kaupunkiympäristön asemakaavoituspalvelu on laatinut rakennuskieltoalueesta 27.9.2022 päivätyn piirustuksen nro 12802.

Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan kaupunkiympäristölautakunta päättää maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n mukaisen rakennuskiellon määrittämisestä alueelle, jolla asemakaavan laatiminen tai muuttaminen on vireillä, ja kiellon voimassaolon pidentämisestä.

Sovellettavat oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 53 § 2 momentti , 202 §
Maankäyttö- ja rakennusasetus 93 §
Hallintosääntö 16 luku 1 § kohta 5

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Kerttu Kurki-Issakainen, johtava arkkitehti, puhelin: 310 37349
kerttu.kurki-issakainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Rakennuskieltokartta nro 12802/27.9.2022

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennuskiellon määrittäminen ja pidentäminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristökes-
kus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Hallintovalitus, rakennuskiellon määrittäminen ja pidentäminen
Liite 1

Tiedoksi

Kaupunginkanslia tiedoksi
Kymp/Asemakaavoituspalvelu (kuulutus) tiedoksi

§ 530

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle kaupungin liittymisestä Suomen Valoteknillinen Seura ry:n jäseneksi

HEL 2022-010701 T 00 01 06

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle liittymistä Suomen Valoteknilliseen Seuraan.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Marjut Kauppinen, valaistuspäällikkö, puhelin: 310 31547
marjut.kauppinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Perusteluna jäsenyydelle on Helsingin rooli paikallisesti, valtakunnallisesti ja globaalisti merkittävänä valaistustoimijana ja suunnannäyttäjänä. Helsinki on perinteisesti ottanut uutta valaistusteknologiaa ja -tietoa käyttöönsä. Ulkovaistuksesta vastaavat tahot ovat kehittäneet yhdessä liikenteen ja maankäytön suunnittelun ja myös kaupunkilaisten kanssa toimintamalleja, joilla Helsingin ulkotilat julkiset rakennetaan valaistuksenkin avulla turvallisiksi, kestäviksi ja vetovoimaisiksi kokonaisuuksiksi.

Helsingissä suunnittelutetaan ja rakennetaan kouluja ja päiväkoteja, joissa paras tieto sisävalaistuksen ohjaamisesta ja energiansäästömahdollisuuksista tulisi olla käytössä oikeaan aikaan. Valaistus liittyy merkittävään osaan Helsingin ylläpidossa olevaa yleistä aluetta ja kiinteistökantaa.

Ulkoalueiden valaistuksen onnistumista mitataan hämärässä ja pimeässä vuodenajassa. Sisävalaistus esimerkiksi kouluissa ja päiväkodeissa on käytössä vuoden ympäri, joka päivä. Olisi tärkeää, että kaikki valaistusratkaisuihin vaikuttavat asiantuntijat tuntisivat valaistuksen

teknologiaa ja mahdollisuuksia riittävästi niin viihtyvyyden, turvallisuuden kuin energiankäytönkin optimoimiseksi.

Suomen Valoteknillinen Seura Ry. on Suomen ainoa edustaja kansainvälisessä CIE- järjestössä <https://cie.co.at/>. Järjestö edistää tieteellistä tutkimusta ja määrittelee alan standardeja.

Helsingin kaupunki Suomen Valoteknillinen Seura ry.:n jäsenenä saa ajantasaista tietoa ja koulutusta valaistuksen alalta. Vuosimaksu 380 euroa yhteisöjäseneltä on vähäinen verrattuna jäsenyydestä koituviin hyötyihin.

Kaupunkiympäristön toimiala ei esitä muista toimialan maksullisista verkostoista luopumista liittyessään jäseneksi Suomen Valoteknillinen Seura ry.:hyn. Helsinki on kansainvälisen Lighting Urban Community International LUCI-verkoston jäsen, ja jäsenyys Suomen Valoteknillinen Seura ry:ssä täydentää valaistukseen liittyvän tiedon laajaa leviämistä Helsingissä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Marjut Kauppinen, valaistuspäällikkö, puhelin: 310 31547
[marjut.kauppinen\(a\)hel.fi](mailto:marjut.kauppinen(a)hel.fi)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 531

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Saana Rossin ym. aloitteesta lisätä luonnonkasveja puistoihin ja istutuksiin

HEL 2022-008458 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Amanda Pasanen: pyydän asian viikoksi pöydälle

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydäl-
le Amanda Pasasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tuuli Ylikotila, luontoasiantuntija: 310 38540
tuuli.ylikotila(a)hel.fi
Inkeri Salo, suunnitteluasiantuntija, puhelin: 09 310 38809
inkeri.salo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 22.06.2022 Rossi Saana Lisää luonnonkasveja puistoi-
hin ja istutuksiin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan
lausunnon:

Valtuustoaloitteessa ehdotetaan, että kaupungin puistojen istutuksissa
ja viheralueilla lisätään monivuotisten luonnonkasvien ja pölyttäjille
hyödyllisten yksivuotisten kukkivien luonnonvaraisten kasvien osuutta.
Lisäksi esitetään koulutuksen lisäämistä puistojen hoidosta vastaaville
luonnonkasveista ja luonnon monimuotoisuuden tukemisen keinoista
rakennetuilla viheralueilla.

Kaupunki käyttää istutuksissaan sekä muualta tuotuja koristekasveja että kotimaisia luonnonkasveja. Kaupunkiympäristölautakunta kannattaa luonnonkasvien käytön lisäämistä puistoissa ja viheralueilla. Keskeisenä työkaluna tavoitteen edistämiseksi ovat vastikään päivitetty kasvien käytön linjaukset, jotka ohjaavat rakennetun ympäristön kasvisuunnittelua ja kasvien käyttöä. Linjausten pääsisältö on päivitetty sähköiseen muotoon kaikkien saataville Helsingin Kaupunkikasvioppaaseen (kaupunkikasviopas.hel.fi) ja Helsingin kaupunkitilaohjeen kasvilisuutta käsitteleviin kasviohjeisiin ja -kortteihin (kaupunkitilaohje.hel.fi).

Mahdollisimman monipuolinen kasvien käyttö rakennetussa ympäristössä puskuroi ilmastomuutoksen aiheuttamia haittavaikutuksia viheralueilla. Istutettuun lajistoon tulisi siksi myös tulevaisuudessa sisältyä monipuolinen valikoima sekä kotimaisia luonnonkasveja että viherrakentamisessa käytettäviä kasvilajeja ja -lajikkeita.

Kaupungin viheralueiden kunnossapidosta vastaavien kouluttamiseen tulee panostaa lähivuosien aikana. Vaihtuvien ulkopuolisten urakoitsijoiden käyttö tuo erityisiä haasteita osaamisen kehittämiseen, jolloin kouluttamisen päävastuu on rakennukset ja yleiset alueet -palvelulla.

Kaupunkikasviopas ja Kaupunkitilaohjeen Kasvipaletti ohjaavat kasvien käyttöä rakennetuilla viheralueilla Helsingissä

Helsingin Kaupunkikasviopas ja Kaupunkitilaohjeen Kasvipaletti muodostavat yhdessä Helsingin julkisen kaupunkitilan suunnittelua ohjaavan parin. Kaupunkitilaohjeen Kasvipaletti käsittelee kasvilisuutta kaupunkitilassa, Kasviopas taas kasvilajistoa.

Helsingin Kaupunkikasviopas on kasvisuunnittelun työkalupakki, joka toimii innoittajana ja ideoiden lähteenä valittaessa kasveja Helsingin viheralueille. Kaupunkikasvioppaasta löytyy lajivalintasuosituksia sekä suositeltavat taimikoot julkisen kaupunkitilan eli puistojen, torien, aukoiden, katujen, teiden ja muiden rakennettujen viheralueiden kasvivalintoihin.

Lajivalintasuositukset koskevat kaupunkipuita, pensaita, köynnöksiä, perennoja ja kukkasipuleita. Oppaan pääsisältö on Helsingissä hyväksi havaitut kasvilajit ja niiden suositellut käyttökohteet. Kasvisuosituksissa on runsaasti luonnonkasveja sekä perinteisiä ja uusia koristekasvilajeja ja -lajikkeita.

Lisäksi oppaassa listataan kasveja, joita ei käytetä. Haitallisia vieraskasveja koskeva osuus perustuu lainsäädäntöön ja siitä voi tarkistaa ne haitalliset vieraskasvit, joita ei istuteta tai kylvetä Helsinkiin. Kasvinterveysriskien hallitsemiseksi oppaassa on muutamia Helsingin omia käyt-

törajoituksia. Opas on tarkoitettu ensisijaisesti alan ammattilaisille, rakennettujen viherympäristöjen suunnittelijoille ja suunnittelun tilaajille.

Päivitettyyn oppaaseen sisältyy suositeltavien kasvilajien ja -lajikkeiden hakutaulukoita niin puuvartisista, ruohovartisista kuin sipulikasveista. Taulukoiden lajisto koostuu sekä koristekasveista että Suomessa luonnonkasvina esiintyvistä lajeista. Lajilistoja täydentävät oppaan tiedot ja ohjeistukset eri aihekokonaisuuksista, joissa yhtenä merkittävänä teemana on luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja kotimaisten kasvilajien käytön lisääminen. Oppaaseen on koottu erityisesti pölyttäjähyönteisistä koostuva tietopaketti pölyttäjäystävällisistä kasvilajeista, niiden ominaispiirteistä sekä muista huomioitavista tekijöistä.

Kuten Kaupunkikasviopasta, myös Kaupunkitilaohjeen Kasvipaletin kasvillisuuskortteja on päivitetty. Luonnon monimuotoisuuden edistäminen on nostettu yhdeksi keskeiseksi aiheeksi päivytystyössä ja teemasta on laadittu uusi ohjekortti ”Viheralueiden monipuolistaminen lisää luonnon monimuotoisuutta”. Monissa kasvillisuuskorteissa korostetaan luonnonkasvien käytön ja säilymisen merkittävyyttä monimuotoisuuden lisäämisessä. Uusin Kasvipaletin päivitys julkaistaan 2022 lokakuussa.

Luonnonkasvien käytölle hyvät perusteet

Kotimaiset kasvit ovat sopeutuneet Suomen ilmastoon vuosituhansien aikana ja ovat siten ilmastollisesti kestäviä. Luonnonkasvit tarjoavat varman ravinnonlähteen, suojan ja joidenkin eliölajien kannalta kokonaisen elinympäristön (puut) muille kotimaisille eliölajeille. Muualta kotuisin olevat kasvilajit saattavat myös tarjota suojaa ja ruokaa kaupungin eliöstölle, mutta tutkimusta aiheesta on toistaiseksi niukasti.

Pohjoisessa ilmastossamme paikalliset kotimaiset puulajit ovat perinteisesti muodostaneet puistojen ja puutarhojen peruslajiston. Kotimaisten puulajien suosiminen puistojen istutuksissa on tärkein asia, jolla voidaan tukea kotimaisten eliölajiston menestymistä myös rakennetuissa puistoissa. Luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta erityisen hyviä puulajeja ovat tammi ja muut jalot lehtipuut, haapa, raita ja muut isot pajupuut, tervaleppä sekä kotimainen metsäkuusi. Suomessa esiintyviä jaloja lehtipuita, kuten metsätammea, metsävaahteraa, metsälehmusta, lehtosaarnea ja vuorijalavaa on suosittu puistoistutuksissa useiden vuosisatojen ajan. Näissä puissa elää lukuisia Suomessa harvinaisia ja uhanalaisia lajeja. Erityisen paljon niitä esiintyy metsätammella. Helsingin kaupunkipuulinjauksen mukaisesti puistoissa kasvien puiden annetaan kasvaa mahdollisimman pitkäikäisiksi. Ulkomaista alkuperää olevia puulajeja on kuitenkin syytä istuttaa myös ilmastomuutoksen mukana tulevien kasvuolojen muutosten varalta ja mo-

nipuolisen kaupunkikuvan luomiseksi. Näiden lajien tai lajikkeiden valinnassa käytetään harkintaa.

Perennaistutuksissa käytetään sekä luonnonkasveja että niin kutsuttuja puutarhaperennojen lajeja ja lajikkeita. Viime vuosien aikana yleistyneissä dynaamisissa perennaistutuksissa sekä hulevesi-istutuksissa suositaan erityisesti luonnonkasveja. Dynaamisten istutusten lajisto muodostuu kasvupaikalla menestyvistä puutarhakasveista ja luonnonkasveista, jotka on mielletty perinteisissä perennaistutuksissa rikkaruohoiksi.

Tietyissä rakennettujen ympäristöjen kohteissa, kuten hulevesiaiheissa ja ranta-alueilla, luonnonkasvien käyttö on vähemmän riskialtista. Monet aiemmin yleiset koristekasvit, kuten kurturuusu, jättipalsami ja pajuasteri, ovat osoittautuneet haitallisiksi. Ne pääsevät erityisesti vesistöjen varrella leviämään helposti veden mukana uusille kasvupaikoille. Kasvustojen rajoittaminen ja leviämisen estäminen on osoittautunut sekä hankalaksi että kalliiksi toteuttaa. Kotimaisissa rantojen luonnonkasveissa löytyy runsaasti näyttäviä ja käyttökelpoisia kasveja, joiden käyttöä suositellaan lisättäväksi.

Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmaan 2021 - 2028 (LUMO) on kirjattu useita luonnonkasvien käyttöä koskevia toimenpiteitä. Rakennetuissa ympäristöissä luonnonkasvien käyttö lisääntyy, kun nurmikoita muutetaan niityiksi (toimenpide 5.3) ja pintamaiden hyötykäyttöä lisätään (toimenpide 5.2). Kaupunkikasvioppaaseen on päivityksen yhteydessä lisätty ohjeita ja suosituksia tärkeimpien pölyttäjähönteisten suosimista mesi- ja siitepölykasveista sekä puuvartisten että perennojen osalta (toimenpide 5.6). Oppaassa on lisäksi tietoa lintujen ja muiden eläinten ravintokasveista mm. marjovista ja hedelmiä tuottavista puuvartistista kasveista (toimenpide 5.7). Uusien suositusten ja ohjeiden myötä luonnonkasvien käyttö tulee lisääntymään myös rakennetussa ympäristössä sitä mukaa, kun uusia suunnitelmia saadaan toteutukseen.

Luonnonkasvien käytön rajoitteet

Kotimaisessa lajistossamme on runsaasti kestäviä kasvilajeja rakennettuihin ympäristöihin, mutta myös sellaisia, jotka eivät kestä kaupunkioiloissa. Rakennetussa ympäristössä kasvien on sopeuduttava luonnon kasvupaikoista poikkeaviin ympäristöoloihin, kuten kovaan kulutukseen, kaupunki-ilmaston tuomiin ääreviin, kuiviin ja märkiin oloihin, ilmansaasteisiin ja epäpuhtauksiin sekä ravinnekuormitukseen.

Luonnonkasvien runsaampaa käyttöä rajoittaa nykyinen saatavuus. Julkisiin istutuksiin tarvitaan usein isoja määriä taimia tai siemeniä. Luonnonkasveihin erikoistuneita taimien tai siementen tuottajia on

Suomessa toistaiseksi vähän. Hyvin saatavilla oleva luonnonkasvien lajivalikoima on toistaiseksi melko suppea. Kaupunki on pyrkinyt tuomaan luonnonkasvien hankintaan liittyviä haasteita esille tuottajien suuntaan, jotta saatavuus tulevaisuudessa paranisi. Kaupungin vastuulla on taata, että kaupungin istutuksiin hankitut ja käytetyt luonnonkasvien taimi- ja siemenkannat ovat todistetusti kotimaisia eikä ulkomaisista kannoista kasvatettuja.

Koristekasvien käyttö kuuluu puistokulttuuriperintöömme, jota halutaan myös vaalia. Helsingin puutarha- ja puistokulttuuriperinnön keskiössä ovat eri aikakausina käytetyt kasvilajit ja -lajikkeet, joiden kasvattaminen historiallisesti merkittävässä aikakauden ympäristöissä on perusteltua ja säilyttää elävää kulttuuriperintöämme. Siksi rakennetussa ympäristössä suositetaan sekä koristekasveja että luonnonkasveja.

Kausikasvien lajeista suurin osa koostuu muista kuin kotimaisista lajeista. Kausikasvi-istutuksissa tavoitteena on näyttävät, kauniit ja elämyksiä tuottavat kasvit ja istutuskokonaisuudet, jotka kestävät urbaanissa ympäristössä. Kausikasvi-istutusten kukkivista kasveista monet houkuttelevat pölyttäjähönteisiä ja tarjoavat lisäravintoa.

Ilmastonmuutos muuttaa kotimaisten kasvien valikoimaamme, kun uusia lajeja leviää Suomeen. Mahdollisimman monipuolinen kasvien käyttö rakennetussa ympäristössä puskuroi ilmastonmuutoksen aiheuttamia haittavaikutuksia viheralueilla. Istutettuun lajistoon tulisi siksi myös tulevaisuudessa sisältyä monipuolinen valikoima sekä kotimaisia luonnonkasveja että viherrakentamisessa käytettäviä kasvilajeja- ja lajikkeita.

Koulutustarpeet tunnistettu

Aloitteessa tuotiin esille tarve lisätä viherhuollon koulutusta, jotta tunnistetaan nykyistä paremmin ne luonnonkasvit, joista ei ole istutuksissa haittaa ja jotka lisäävät rakennettujen ympäristöjen monimuotoisuutta. Kaupunkiympäristön toimiala vastaa viheralueiden suunnittelusta, kunnossapidon kehittämisestä sekä urakoitsijoiden ohjeistuksista.

Ohjeistusta ja koulutusta luonnonkasvien tunnistamiseen, käyttöön ja kunnossapitoon tarvitaan. Eryityisesti rakennettuun ympäristöön perustettujen niittyjen ja luonnonmukaisten hulevesiaiheidien hoidossa on tunnistettu tarve ohjeistaa ja kouluttaa kunnossapidon tilaajia sekä urakoitsijoita. Tämän tyyppisille kaupunkibiotoopeille leviää usein luonnotaan hyviä, paikallisia luonnonkasveja, jotka täydentävät istuksia ja lisäävät kohteiden lajiston monimuotoisuutta. Perustettujen uusniittyjen alkuvaiheen hoitoon on laadittu uusia hoito-ohjelmalleja, joissa myös korostetaan uudentyypistä suhtautumista perinteisesti rikkakasveiksi miellettyihin lajeihin. Osa perinteisessä puutarhojen ja puistojen hoi-

dossa rikkakasveiksi luokitelluista lajeista ei niitty-ympäristöissä aiheuta esteettistä tai toiminnallista haittaa. Sen sijaan kyseiset kasvit voivat rikastuttaa suunniteltua niitylajistoa sekä vähentää hoitotyötä.

LUMO-ohjelmaan on kirjattu suunnittelijoille ja luonnonhoitajille suunnattu koulutukseen liittyvä toimenpide, jonka tavoitteena on lisätä tietämystä luonnon monimuotoisuuden huomioimisesta kaupungissa (toimenpide 10.3). Ympäristöpalvelu järjesti keväällä 2022 koulutuksen hyönteisystävällisestä viheralueiden kunnossapidosta Staran luonnon- ja viheralueiden hoitajille. Tilaisuudessa tuotiin hyvin esille erilaisten kaupunkibiotooppien merkitys hyönteisille ja niiden hoitoon liittyviä käytännön vinkkejä ja ohjeita.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Saana Rossi sekä 27 muuta valtuutettua ovat tehneet 22.6.2022 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Me allekirjoittaneet ehdotamme, että Helsingin istutuksissa, puistoissa ja viheralueilla lisätään monivuotisten luonnonkasvien ja pölyttäjille hyödyllisten yksivuotisten kukkivien luonnonvaraisten kasvien osuutta. Samalla pyritään parantamaan vaarantuneiden kotoperäisten kasvilajien ja rannikkokasvillisuuden tilannetta.

Lisäksi esitämme, että kaupungin viherhuollon osaamista hyödyllisten luonnonkasvien tunnistamisesta lisätään, jotta myös rakennetuilla viheralueilla voidaan sallia kasvien luonnollinen leviäminen ja keskittyä kaikkien rikkakasveiksi katsottujen lajien kitkemisen sijaan biodiversiteetin tukemiseen ja luonnollisesti alueella viihtyvien lajien tunnistamiseen.

Helsingin luonnonhoidossa on viime vuosina panostettu biodiversiteetin vaalimiseen, ja tämän lisäksi tulee myös rakennettuja puistoja hyödyntää entistä paremmin kotimaisen lajiston vahvistamiseen ja pölyttäjien ja muun eliöstön elinolojen parantamiseen. Helsingin luonnon monimuotoisuus - ohjelmassa (LUMO) todetaan, että "rakennetuilla viheralueilla luonnon monimuotoisuuteen panostetaan entistä enemmän". Ohjelmassa on erinomaisia tavoitteita, ja toivomme, että niiden toteutus näkyy pian konkreettisemmin myös kaupungin rakennetuilla viheralueilla."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 6.10.2022 mennessä.

27.09.2022

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tuuli Ylikotila, luontoasiantuntija: 310 38540
tuuli.ylikotila(a)hel.fi
Inkeri Salo, suunnitteluasiantuntija, puhelin: 09 310 38809
inkeri.salo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 22.06.2022 Rossi Saana Lisää luonnonkasveja puistoihin ja istutuksiin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 532

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Petra Malinin ym. valtuustoaloitteesta koskien lasten ja nuorten suojaamista UV-säteilyltä kaupungin palveluissa

HEL 2022-008452 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Mia Haglund: Pyydän asian viikoksi pöydälle.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydäl-
le Mia Haglundin ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Maria Hyövähti, maisema-arkkitehti: 09 310 37494
maria.hyovalti(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 22.06.2022 Malin Petra Lasten ja nuorten suojaaminen
UV-säteilyltä kaupungin palveluissa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan
lausunnon:

Leikin järjestämistä yleisillä alueilla ohjaavat seuraavat periaatteet ja
arvot: avoimuus kaikille, maksuttomuus, sopivuus kaupunkikuvaan ja
maisemaan, turvallisuus, käyttäjien monimuotoisuuden huomioon ot-
taminen, lasten kehityksen tukeminen, vastuullisuus ilmaston ja ympä-
ristön suhteen ja luonnon yhdistäminen leikkipalveluihin kestävällä ta-
valla.

Leikkipuistojen ja -paikkojen ympärivuotista käyttöä edistetään valais-
tuksella, hoidolla, kestävillä pinnoilla ja tarjoamalla toisaalta suojaa au-

ringon paahteelta ja toisaalta aurinkoa. Aiemmin suunnittelussa on vältetty katoksia, koska ne ovat paikoin tuoneet leikkialueille suojan lisäksi häiriökäyttäytymistä. Vielä vuosituhannen alussa suunnittelijoille opetettiin, että leikkipaikkojen tulisi olla kesällä 8 tuntia päivässä auringossa, minkä takia monet leikkiympäristöt on suunniteltu hyvin valoisiksi.

Lasten ja nuorten suojaamista UV-säteilyltä kaupungin vastuulla olevilla leikki- ja piha-alueilla lisätään ja tarvittaessa myös suunnitteluohjeita päivitetään. Helsingin kaupungilla on 61 leikkipuistoa ja 234 leikkipaikkaa. Näissä kohteissa on korjausvelkaa, ja paine kasvaa rakennettaessa uusia leikin alueita kaupungin kehittyessä. Nykyisten määrärahojen puitteissa kohteiden järjestelmällinen kunnostaminen voi viedä kymmeniä vuosia. Tämän lisäksi koulujen ja päiväkotien pihoja kunnostetaan rakennusten peruskunnostusten yhteydessä.

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa leikkipuistojen ulkoalueiden suunnitteluttamisesta, niiden rakennuttamisesta ja kunnossapidosta sekä leikkipuistorakennuksista ja niiden isännöinnistä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vastuulla on leikkipuistojen ohjattu toiminta. Leikkipuistoverkoston suunnittelu tapahtuu eri toimialojen yhteistyössä.

Leikkipaikoilla ei ole samanlaista kaupungin järjestämää toimintaa kuin leikkipuistoissa. Kaupunkiympäristön toimiala vastaa leikkipaikkaverkoston suunnittelusta sekä leikkipaikkojen suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta.

Päiväkoti- ja koulupihojen toiminnallisten tarpeiden määrittely ja suunnitelmien toiminnallisuuden kommentointi on kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vastuulla. Vastuu suunnittelusta ja teknisestä toteutuksesta on kaupunkiympäristön toimialalla.

Leikkipuistoissa, joissa on rakennuksia, voidaan toteuttaa ulkokatoksia ja saada varjoa rakennuksen yhteyteen. Kaupunkiympäristön toimiala toteuttaa näitä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan esittämien tarpeiden mukaisesti.

Kasvillisuusalueet puineen ovat osa laadukasta leikkiympäristöä päiväkotien ja koulujen pihoilla, leikkipuistoissa ja leikkipaikoilla. Kasvillisuus tasaa myös alueiden lämpötilapiikkejä ja parantaa pienilmastoa. Kasvillisuuden suunnittelun pitää olla harkittua kovan kulutuksen takia. Jatkossa varjostavia puita suositaan entistäkin enemmän siellä, missä niiden istuttaminen on mahdollista. Istutettavien puiden taimien on hyvä olla kookkaita. Olemassa olevien puiden säilyttämiseen pyritään jo nykyisin aina, kun se on mahdollista.

Koulujen, päiväkotien ja leikkipuistorakennusten perusparannus- ja uudishankkeiden yhteydessä kaupunkiympäristön toimiala laatii käyttäjä-

toimialan tarpeisiin perustuvat pihasuunnitelmat. Olevaa puustoa pyritään säilyttämään aina. Tämän lisäksi suunnitelmissa esitetään uudet, istutettavat puut. Pihasuunnitelmia laadittaessa jatkossa kiinnitetään entistä enemmän huomiota auringolta suojautumiseen erilaisin keinoin.

Katosten ja varjojen lisäämistä leikkialueille tutkitaan sekä peruskunnostusten että uusien leikkialueiden suunnittelun yhteydessä. Myös pergolat suojaavat auringolta ja niiden yhteyteen on mahdollista istuttaa köynnöskasveja. Kuitenkin esimerkiksi nykymallisten purjekankaiden irrottaminen ja kunnossapito on ollut haastavaa niihin kohdistuneen ilkvallan lisäksi. Osassa leikkipuistoista ohjaajat tuovat siirrettäviä varjoja helteillä pihalle.

Kasvillisuuden, katosten ja varjojen lisäämisessä leikkialueilla tulee ottaa huomioon turvallisuus, kuten näköyhteyksien säilyminen ja katvepaikkojen syntymisen välttäminen.

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kaupunkiympäristön ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialoilla.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Petra Malin ja 27 muuta valtuutettua ovat tehneet 22.6.2022 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Melanooma on yksi nopeimmin yleistyviä syöpiä. Jopa 95 % ihosyövistä voitaisiin ehkäistä sillä, että auringolta suojaudutaan oikein. Olen-naista ihosyövän ehkäisyssä on välttää suoraa auringonpaistetta voimakkaan UV-säteilyn aikaan. Lasten iho on erityisen herkkä UV-säteilylle ja voimakkaan säteilyn tullessa entistä yleisemmäksi on tärkeää, että kuntien palveluissa varmistetaan riittävä aurinkosuojaus.

Lapset viettävät paljon aikaa ulkona niin varhaiskasvatuksessa kuin leikkipuistoissakin. Myös koulujen pihojen aurinkosuojaus on tärkeää lasten terveydelle.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupunki lisää varjoa, puita ja katoksia lasten ja nuorten arjen ympäristöihin kuten päiväkotien ja koulujen pihaille ja leikkipuistoihin."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 4.10.2022 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja

Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Maria Hyövähti, maisema-arkkitehti: 09 310 37494
maria.hyovalti(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 22.06.2022 Malin Petra Lasten ja nuorten suojaaminen
UV-säteilyltä kaupungin palveluissa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 13.09.2022 § 251

§ 533

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Anniina Iskaniuksen ym. valtuustoaloitteesta koskien riippumatonta selvitystä ja sanktiojärjestelmän luomista katujen kunnossapitoon

HEL 2022-004012 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Otso Kivekäs: Pyydän asian viikoksi pöydälle

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Otso Kivekkään ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tero Koppinen, projektinjohtaja: 310 78342
tero.koppinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 16.03.2022 Iskanius Anniina Riippumaton selvitys ja sanktiojärjestelmän luominen katujen kunnossapitoon
- 2 Urakasopimustenohjaus, Talvihoito 2022
- 3 Talvihoidon laadun parantaminen 22062022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että talvikausi 2021-2022 oli talvikunnossapidon kannalta vaikein kymmeneen vuosiin, eikä kaupungin katuverkkoja ja yleisiä alueita valitettavasti onnistuttu näissä olosuhteissa pitämään tavoitteen mukaisessa kunnossa. Talven erityispiirre oli runsaan lumentulon lisäksi lämpötilan toistuva vaihtelu nollan molemmin puolin, jolloin talvikunnossapidon kalustoa ja henkilökuntaa

jouduttiin ohjaamaan vuoroin lumenpoistoon ja vuoroin liukkaudentorjuntaan. Lisäksi lämpötilan vaihtelusta nollan molemmin puolin johtuen muodostui vettä ja lumeen kosteutta, jotka paitsi aiheuttivat tulvia ja paannejäätä, myös neutraloivat liukkaudentorjunnassa ja priorisoitujen pyöräilyreittien harjasuolauksessa käytettävien suolojen vaikutusta. Lumisateet ja vesisateet myrskyjen jälkeen aiheuttivat vahvuudeltaan erittäin kovan jää- ja polannekerroksen useille väylille ja kovettuneen jään takia polanteen poisto oli poikkeuksellisen hidasta. Kävelyreiteillä päivisin pehmennyt sohjo jäätynä öisin ja päivän aikana kertynyt sulamisvesi aiheutti lisää jään muodostumista reiteille. Joulukuun pakkaskauden ansiosta maaperä oli jäätynyt vettä läpäisemättömään routaan ja poiskuljetusta odottaneet lumikasat tukkivat hulevesikaivoja, minkä johdosta sulamisvesiongelmia aiheutui laajemminkin. Ongelmalliset olosuhteet eivät koskeneet pelkästään Helsinkiä, vaan sama poikkeuksellinen tilanne vallitsi kaikkialla pääkaupunkiseudulla ja Varsinais-Suomessa. Tilannetta kuvaa, että liukkaudentorjunnassa käytetty suola ja pesty sepeli loppuivat helmikuussa koko Etelä-Suomesta. Yöpakka-set hidastivat lumen sulamista pitkään.

Helsingin erityispiirre talvikunnossapidossa on, että tiiviissä ja yhä tiivistyvässä kaupungissa kaupunkitila on arvokasta ja lumelle ja lumen käsittelylle osoitettuja tiloja on vähän. Suuri osa lumesta on kuljetettava pois, mikä sitoo paljon kalustoa ja henkilökuntaa. Pitkittyessään tämä työ hidastuu entisestään, kun lumen vastaanottopaikat täyttyvät ruuhkauttaen kuljetukset ja henkilöstön lepoajat alkavat rajoittaa töiden järjestämistä. Viime talvina lunta kuljetettiin vastaanottopaikoille noin 140 000 kuormaa. Näistä noin 25 000 kuormaa kuljetettiin varavastaanottopaikoille, joilta lumet jouduttiin vielä siirtämään varsinaisille vastaanottopaikoille ennen lumen sulamista. Sen lisäksi, että kaupunki on saanut paljon palautetta katujen ja yleisten alueiden kunnosta, saimme myös paljon palautetta kunnossapidon aiheuttamasta melusta ilta- ja yöaikaan, liukkaudentorjunnassa käytetyn sepelin haitoista pyöräilijöille, sekä lumen läjittämisestä ja merikaadosta.

Helsingissä katuja hoidetaan kunnossapitoluokituksen mukaisten laatuvaatimusten mukaisesti. Poikkeuksellisissa sääolosuhteissa, kuten kahtena menneenä talvena, joudutaan toteamaan liikennealueiden poikkeusolot ja siirtymään varautumissuunnitelman mukaiseen poikkeusolojen johtamisjärjestelmään. Poikkeusolojen johtamisjärjestelmässä kunnossapitoluokituksen mukaisista laatuvaatimuksista joudutaan poikkeusolojen ajaksi luopumaan ja ohjaamaan kunnossapitoresursseja turvaamaan yhteiskunnan kannalta välttämättömien toimintojen, kuten palo- ja pelastustoimen, sekä joukkoliikenteen edellytykset. Poikkeusjärjestelyillä pyritään mm. kalustoa lisäämällä ja lumen varavastaanottopaikkoja avaamalla palauttamaan liikennealueiden olosuhteet taas mahdollisimman pian normaaleiksi ja laatuvaatimusten mu-

kaisiksi, mutta poikkeuksellisen lumitilanteen jälkeen normaaliolosuhteisiin palaaminen kestää useita viikkoja.

Talvikunnossapidon hankinnoissa sekä palveluntuottajien vastuut että varautuminen poikkeuksellisiin sääolosuhteisiin on pyritty mitoittamaan kaupungin kannalta kokonaistaloudellisesti järkevästi. Nykyistä parempi suorituskyky poikkeuksellisissa sääolosuhteissa edellyttää varautumisen ostamista palveluntuottajilta etukäteen. Tämä kasvattaa talvikunnossapidon kustannuksia niinäkin talvina, jotka lopulta eivät vaikeiksi osoittaudukaan ja edellyttää lisärahoitusta talousarviosta.

Kaupunkiympäristön toimiala on tehnyt menneen talvikauden jälkeen erilliset selvitykset talvikunnossapidon urakkasopimusten ohjaamisesta (liite 2) ja talvihoidon laadun parantamisen tarpeista ja mahdollisuuksista (liite 3). Talvihoidon kehittämistyössä on käytetty myös ulkopuolisia asiantuntijoita. Näissä selvityksissä on kuvattu nykyinen talvihoidon ohjausjärjestelmä, sekä esitetty sellaisia toimenpiteitä, joilla talvikunnossapidon laatua voitaisiin parantaa sellaisenakin poikkeuksellisena talvena, kuin talvikausi 2021-2022 oli. Yhtenä toimenpiteenä esitetään nykyisin jo käytössä olevan sanktiojärjestelmän kehittämistä niin, että poikkeuksellisten olosuhteiden mahdollistama laadunlaskujen ajanjakso lyhenisi. Samoin esitetään, että nykyisen huomautusmenettelyn sijaan sanktiojärjestelmä laajenisi koskemaan myös Staran palvelusopimuksia. Osa selvityksen ehdottamista laadun parantamisen toimenpiteistä voidaan toteuttaa nykyisen talvikunnossapidon rahoituksen puitteissa, mutta merkittävämmät toimet edellyttävät lisärahoitusta. Kokonaisuudessaan talousarvioesityksen kiristyminen tulee kuitenkin heikentämään talvikunnossapidon laatua yleisesti. Osana talvikunnossapidon kehittämistyötä arvioimme myös vielä uudelleen, minkälainen talvikunnossapidon vastuunjako kiinteistöjen ja kaupungin välillä on taroituksenmukaisin ja miten lumilogistiikka on jatkossa ympäristön ja yhteiskunnan kokonaisedun kannalta edullisinta järjestää.

Kaupunkiympäristölautakunta ei pidä ehdotettua ulkopuolista riippumattonta selvitystä tarpeellisenä. Valtuustoaloitteen esittämä sanktiojärjestelmä on jo käytössä. Kaupungilla on jo olemassa hyvä käsitys niistä haasteista, mitä talvikunnossapidossa hankalana talvena yhä tiivistävässä kaupungissa on. Talvikunnossapidon resursoinnista päätetään osana vuosittaista talousarviota, jossa asetetaan raamit kaupungin varautumiselle erilaisiin talviolosuhteisiin.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Anniina Iskanius ja 18 muuta valtuutettua ovat tehneet 16.3.2022 seuraavan valtuustoaloitteen:

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

"Katujen kunnossapito on koetellut kaupunkilaisten kestävyyttä koko talven, mutta suuren ongelman heikko talvikunnossapito on muodostanut liikuntarajoitteisille ja ikäihmisille, joiden liikkuminen on ollut hyvin vaikeaa ja ajoittain mahdotonta. Kunnossapitoa heikentävät entisestään eri toimijoiden sekavat vastuut ja kaupungin selkeän strategian puuttuminen esimerkiksi lumien poistosta.

Kaupunki ei ole onnistunut huolehtimaan myöskään kevyen liikenteen väylien kunnossapidosta. Pyöräily on ollut mahdotonta myös korkean kunnossapitoluokan väylillä ajoittaisia tilapäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta.

Kalustoa lumen poistoon on ollut liian vähän, mutta laatua heikentää kaupungin heikko ostamisosaaminen: laatua ei valvota riittävästi ja tarvittavat intensiivit puuttuvat niin Staralta kuin urakoitsijoiltakin. Väylien heikko hoitaminen aiheuttaa paitsi kohtuutonta haittaa kaupunkilaisille, myös vaaratilanteita, tapaturmia ja onnettomuuksia. Se myös vaarantaa pelastusajoneuvojen pääsyn onnettomuuspaikoille.

Toistaiseksi Helsingin tilaava organisaatio Kaupunkiympäristön toimiala on itse arvioinut omaa suoriutumistaan väylien kunnossapidon tuottajana. Ehdotan, että Helsinki tilaa ulkopuolisen, riippumattoman selvityksen katujen kunnossapidon järjestämisen mallista, resursseista, niiden riittävydestä ja laadun kehittämisestä. Samalla luodaan selvä sanktiojärjestelmä, joka astuisi voimaan kun kaupungin määrittelemät laatukriteerit eivät täyty. Sanktioiden pitää koskea niin ulkopuolisia urakoitsijoita kuin Staraakin."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 31.5.2022 mennessä. Kaupunginkanslia on myöntänyt lausunnon antamiselle lisäaikaa 4.10.2022 saakka.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tero Koppinen, projektinjohtaja: 310 78342
tero.koppinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 16.03.2022 Iskanius Anniina Riippumaton selvitys ja sanktiojärjestelmän luominen katujen kunnossapitoon
- 2 Urakkasopimustenohjaus, Talvihoito 2022
- 3 Talvihoidon laadun parantaminen 22062022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 534

Oikaisuvaatimus teknisen johtajan huoneenvuokralain mukaista vuokrahyvitystä koskevasta päätöksestä 22.8.2022 (147 §)

HEL 2022-010020 T 02 06 07

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä ***** osoitteessa ***** sijaitsevan huoneiston vuokralaisena tekemän oikaisuvaatimuksen, joka koskee teknisen johtajan vuokrahyvityspäätöstä 22.8.2022 (147§).

Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia laillisuus- tai tarkoituksenmukaisuusperusteita, joiden johdosta teknisen johtajan päätöstä olisi syytä muuttaa.

Päätös, jota oikaisuvaatimus koskee

Tekninen johtaja päätti 22.8.2022 (147§) myöntää ***** (jäljempänä hakija) vuokrahyvitystä keittiön vesivahingosta aiheutuneen remon-
tin vuoksi ajalta 20.6.-29.7.2022 siten, että vuokrahyvityksen määrä on 25 % kuukausivuokrasta haitan keston ajalta.

Oikaisuvaatimus ja sen perusteet

Hakija ilmoittaa olevansa tyytymätön myönnetyn hyvityksen määrään ja vaatii suurempaa korvausta vedoten siihen, että keittiöremontista aiheutuneen pölyn vuoksi asunnossa ei ole voinut oleskella ja asua normaaliin tapaan. Myös ruokailun järjestäminen on ollut hankalaa ja aiheuttanut huomattavia lisäkustannuksia.

Oikeudellinen arviointi

Asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain 20 §:n 1 momentin mukaan huoneiston on vuokrasuhteen alkaessa ja sen aikana oltava sellaisessa kunnossa kuin vuokralainen huoneiston iän, alueen huoneistokannan ja muut paikalliset olosuhteet huomioon ottaen kohtuudella voi vaatia, jollei muusta kunnosta ole sovittu.

Vuokralaisella on lain 23 §:n 2 momentin mukaan oikeus saada vapaus vuokran maksamisesta tai vuokra kohtuullisesti alennetuksi siltä ajalta, jolta huoneistoa ei ole voitu käyttää tai jolta huoneisto ei ole ollut vaadittavassa tai sovitussa kunnossa. Vuokralaisella ei kuitenkaan ole tätä oikeutta, jos huoneiston puutteellinen kunto johtuu vuokralaisen laiminlyönnistä tai muusta huolimattomuudesta taikka korjaus- tai muutostyö on suoritettu vuokralaisen vastattavan vahingon johdosta.

Teknisen johtajan päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, viranomaisen ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen. Viranhaltija on ollut toimivaltainen ja tehnyt päätöksen harkintavaltansa rajoissa.

Selvityksen mukaan huoneisto ei ole ollut asumiskelvoton remontin aikana. Remontin vuoksi ainoastaan keittiö on ollut poissa käytöstä.

Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaista uutta lisäselvitystä, jonka johdosta teknisen johtajan päätöstä olisi syytä tarkoituksenmukaisuusperusteella oikaista.

Kannemahdollisuudesta

Tämä päätös on kaupungin kannanotto vuokrahyvityksiasiaan. Päätöksestä on mahdollista valittaa Helsingin hallinto-oikeuteen, mutta hallintotuomioistuin ei tutki päätöksen yksityisoikeudellista sisältöä. Vuokrahyvityskysymykset ovat yksityisoikeudellisia riita-asioita, jotka vuokralainen voi halutessaan saattaa yleisen alioikeuden ratkaistaviksi.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Marjaana Santala, lakimies, puhelin: 310 34108
marjaana.santala(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 32 k)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen yleiset edellytykset

Kuntalain (410/2015) 134 §:n 1 momentin mukaan kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua.

Oikaisuvaatimus tehdään 2 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitettun toimielimen ja sen jaoston sekä sen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Oikaisuvaatimuksen saa kuntalain 137 §:n mukaan tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus tulee tehdä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Ellei muuta näytetä, tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen postittamisesta.

Sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain (24.1.2003/13) 19 §:n mukaan tavallista sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Hakija on asiassa asianosainen. Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös annettu tiedoksi sähköisesti 22.8.2022 ja oikaisuvaatimus on saapunut kirjaamoon 24.8.2022. Oikaisuvaatimus on siten saapunut määräajassa ja se on osoitettu oikealle toimielimelle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Marjaana Santala, lakimies, puhelin: 310 34108
marjaana.santala(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 32 k)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

27.09.2022

Kaupunkiympäristön toimiala Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus
Tekninen johtaja 22.08.2022 § 147

HEL 2022-010020 T 02 06 07

Päätös

Tekninen johtaja päätti myöntää vuokralaiselle, ***** vuokrahyvitystä keittiön vesivahingosta aiheutuneen remontin vuoksi ajalta 20.6.-29.7.2022 siten, että vuokrahyvityksen määrä on 25 % kuukausivuokrasta haitan keston ajalta.

Päätöksen perustelut

Vuokralainen asuu Tilat-palvelun vuokraamassa huoneistossa osoitteessa *****

Asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain 23 §:n 2 mom:n mukaan vuokralaisella on oikeus saada vapautus vuokran maksamisesta tai vuokra kohtuullisesti alennetuksi siltä ajalta, jolta huoneistoa ei ole voitu käyttää tai jolta huoneisto tai kohde ei ole ollut vaadittavassa tai sovittussa kunnossa. Kohtuullisen vuokran alennuksen suuruus muodostetaan arvioimalla tai laskemalla se osuus vuokrasta, joka kohdistuu vuokralaisen käytöstä poissa olevaan osaan huoneistoa siltä ajalta, jona kyseinen osa huoneistoa ei ole vuokralaisen käytössä.

Huoneiston keittiössä on ilmennyt vesivahinko, minkä vuoksi lattiaa on jouduttu kuivaamaan ja keittiötä on remontoitu. Keittiötä ei ole voinut käyttää mutta jääkaappi ja liesi ovat olleet käytössä. Keittiön hyödyntäminen ruuanlaitossa ei kuitenkaan ole ollut mahdollista, johtuen pölyhaitasta ja lattian kuivaustyöstä.

Isännöitsijän antaman lausunnon mukaan lattian kuivaus on ollut ajalla 20.6.-5.7.2022. Keittiön remonttityötä on kuitenkin jatkettu urakoitsijan toimesta vasta ajalla 25.7.-29.7.2022.

Asuntoyksikkö on käsitellyt vuokrahvityshakemuksen ja arvioinut kohtuulliseksi vuokrahvitykseksi 25 prosenttia kuukausivuokrasta haitan keston ajalta 20.6.-29.7.2022.

Vuokralaista pyydetään olemaan yhteydessä Helsingin kaupungin taloushallintopalveluun puhelimitse 09 310 25300 tai sähköpostitse talpa.asiakaspalvelu@hel.fi, ja ilmoittamaan tilinumeronsa, jotta vuokrahvitys voidaan maksaa. Mikäli vuokralaisella on vuokravelkaa, vuokrahvitys kohdistetaan ensisijaisesti velkojen maksamiseen eikä sitä hyvitetä tällöin vuokralaisen tilille.

27.09.2022

Viime kädessä vuokralaiselle vuokrahyvityksenä suoritettava määrä on yksityisoikeudellinen riita-asia, jonka vuokralainen voi halutessaan saattaa yleisen alioikeuden ratkaistavaksi.

Lisätiedot

Laura Henttonen, asuntosihteeri, puhelin: 0931015105
laura.henttonen(a)hel.fi

§ 535

Kaupunkiympäristölautakunnan viranomaisten 15.9.–21.9.2022 tekemien päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen kaupunkiympäristön toimialan viranomaisten 15.9.–21.9.2022 tekemiä päätöksiä.

Kuntalain 92 §:n mukaan toimielimen käsiteltäväksi ei saa ottaa lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita. Otto-oikeutta ei saa siten käyttää mm. maankäyttö- ja rakennuslain mukaisiin poikkeamisasioihin.

Kaupunkiympäristön toimiala

Maankäyttö ja kaupunkirakenne - palvelukokonaisuus

Maankäyttöjohtaja

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, tonttipäällikkö

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, tontit, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, asuntotontit, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, yritystontit, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

Liikenne- ja katusuunnittelu, liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö

[Päätökset](#)

Liikenne- ja katusuunnittelu, suunnittelu, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Rakennukset ja yleiset alueet - palvelukokonaisuus

Tekninen johtaja

[Päätökset](#)

Tilat -palvelu, asiakkuusyksikkö 3, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Tilat -palvelu, yritysvuokraustiimi, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

Yleiset alueet -palvelu, infrapäällikkö

[Päätökset](#)

Yleiset alueet -palvelu, projektirakennuttaminen-yksikkö, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Yleiset alueet -palvelu, alueellinen rakennuttaminen -yksikkö, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Yleiset alueet -palvelu, kunnossapito-yksikkö, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus

Kaupunkiympäristön asukas- ja yrityspalvelut, asuntopalvelut, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Kaupunkiympäristön asukas- ja yrityspalvelut, tapahtumat ja maanvuokraus, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

Kaupunkimittauspalvelut, kartat ja paikkatiedot, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Rakennusvalvontapalvelut, rakennusvalvontapäällikkö

[Päätökset](#)

Ympäristöpalvelut, ympäristöterveysyksikkö, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Ympäristöpalvelut, luonto ja ympäristötietoisuus, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 15.9.2022

[Päätösasiakirjat](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Marianne Hirsikko, hallintosihteeri, puhelin: 310 64373
marianne.hirsikko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Marianne Hirsikko, hallintosihteeri, puhelin: 310 64373
marianne.hirsikko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

27.09.2022

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 527, 529, 530, 531, 532, 533 ja 535 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 525 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen, joka koskee asemakaavan muutosta, saa hakea muutosta kunnallisvalituksella

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen, lukuun ottamatta vaikutukseltaan vähäisiä asemakaavan muutoksia, joissa valitusoikeus on vain asianosaisilla. Vaikutukseltaan vähäisenä ei ole pidettävä asemakaavan muutosta, jossa muutetaan rakennuskorttelin tai muun alueen pääasiallista käyttötarkoitusta, supistetaan puistoja tai muita lähivirkistykseen osoitettuja alueita taikka nostetaan rakennusoikeutta tai rakennuksen sallittua korkeutta ympäristöön laajemmin vaikuttavalla tavalla, heikennetään rakennetun ympäristön tai luonnonympäristön arvojen säilymistä taikka muutetaan kaavaa muulla näihin rinnastettavalla tavalla. (Valitusoikeuden rajoittaminen ei koske MRL 73 §:n mukaisia ranta-asemakaavoja)
- viranomaisen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

27.09.2022

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen, asianosaisen ja muun valittamaan oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 24.12.2021 saakka seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 27.12.2021 alkaen seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Sörnäistenkatu 1
00580 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Sörnäistenkatu 1
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

27.09.2022

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai ehyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

27.09.2022

Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

3 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 526 ja 528 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 24.12.2021 saakka seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

27.09.2022

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 27.12.2021 alkaen seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Sörnäistenkatu 1
00580 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Sörnäistenkatu 1
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutosta siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

27.09.2022

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

4 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 534 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

27.09.2022

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 24.12.2021 saakka seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 27.12.2021 alkaen seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Sörnäistenkatu 1

27.09.2022

00580 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Sörnäistenkatu 1
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimus päätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

27.09.2022

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

27.09.2022

Kaupunkiympäristölautakunta

Risto Rautava
puheenjohtaja

Johanna Nöjd
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Olli-Pekka Koljonen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 07.10.2022.